SLÆGTEN

BREINHOLT

VED

MAX GROHSHENNIG

ASSISTENT VED GENEALOGISK INSTITUT

I KOMMISSION HOS

I. C. F. SCHOUS BOGHANDEL, KØBENHAVN

1907

I det det foreliggende Arbejde fremlægges for Familien, paa hvis Foranstaltning det er udført, maa det oplyses, at Arbejdet i væsentlig Grad støtter sig til et betydeligt Materiale, som Konsul C. Breinholt i Esbjerg i Aarenes Løb havde indsamlet. En udmærket Hjælp er ogsaa ydet af Ingeniør B. V. Breinholt i København, der har samlet alle Familieportrætterne og Billederne af de Gaarde, der har været i Slægtens Besiddelse.

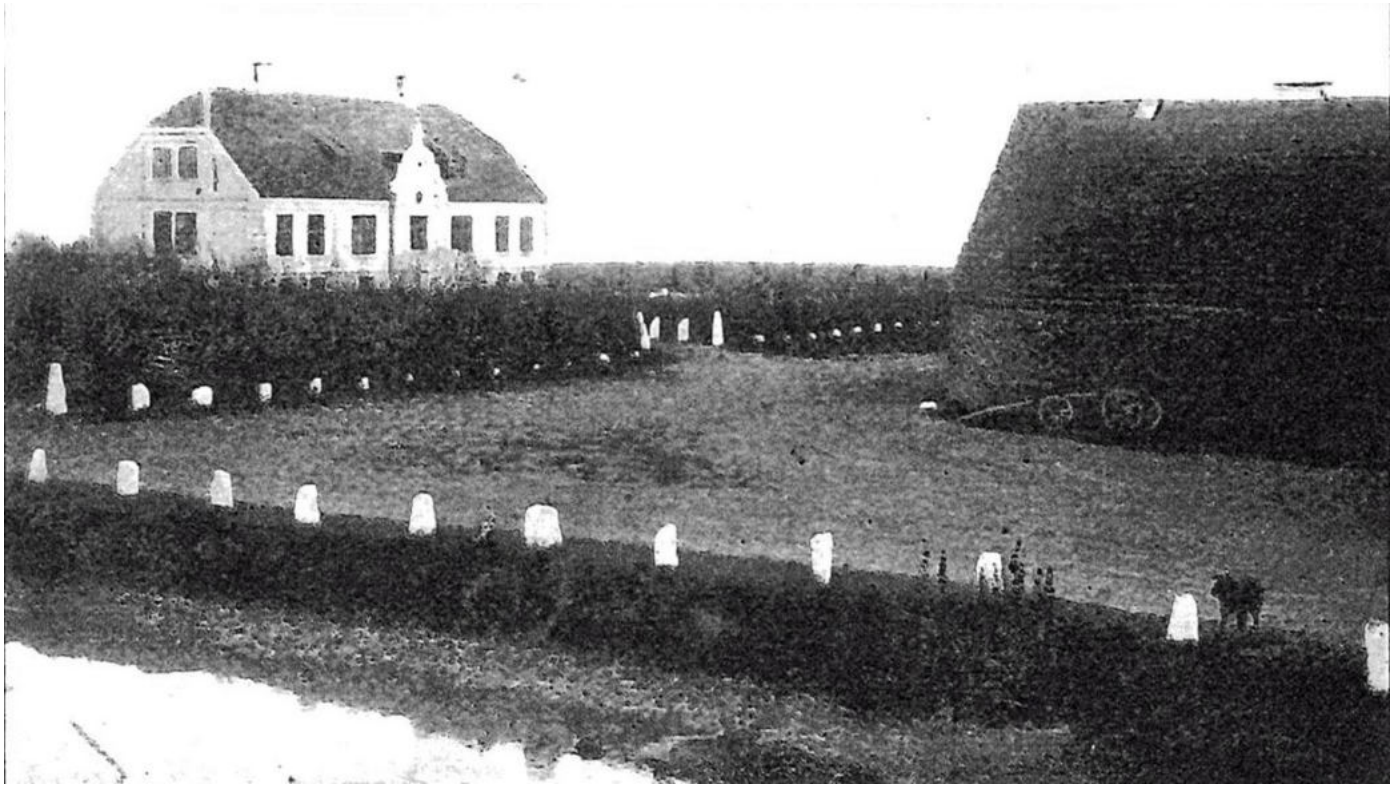
Som Tillæg følger nogle Slægtserindringer af Etatsraad N. B. Breinholt; disse var oprindelig nedskrevne i den Hensigt at være en Hjælp under Udarbejdelsen, men blev senere, paa Opfordring fra forskellige Sider, noget bearbejdede af Nedskriveren for at kunne fremtræde som et selvstændigt Hele.

København, i Februar 1907.

MAX GROHSHENNIG.

Gaarden Breinholts Hovedbygning omkring Aar 1800.

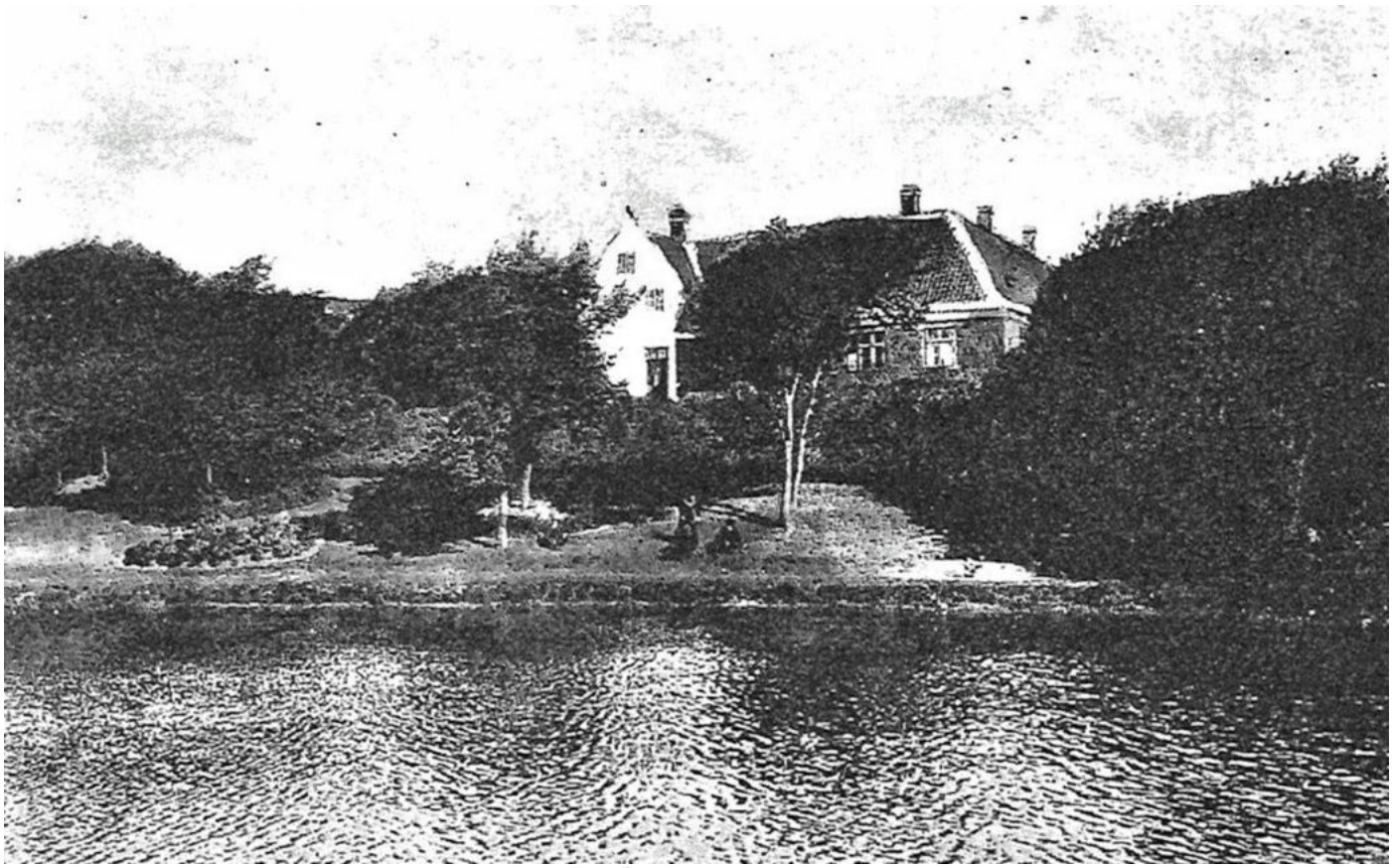
Gaarden Breinholt Aar 1906.

Gaarden Breinholt.

SLÆGTEN BREINHOLT.

Gaarden Breinholt i Humlum Sogn, Skodborg Herred, Ringkjøbing Amt, efter hvilken Slægten har taget Navn, ejedes i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede af Peder Jensen, kaldet Breinholt. Han var født ca. 1686 og var gift med Maren Lauridsdatter, f. ca. 1710 † 1749. I dette Ægteskab var der 4 Børn, nemlig: Jens, f. 1738, Bodil Marie, f. 1740, Anne Margrethe, f. 1742 † 1747, og Laust, f. 1748. Begge Sønnerne døde ugifte, Jens Breinholt 1787, begravet 29. April i Humlum, og Laust (Lauritz) Breinholt 17. April 1804. Laust (Lauritz) Breinholt

Hindsels.

ejede ved sin Død Herregaarden Hindsels*) i Hvidbjerg Sogn. Han ligger begravet paa Hvidbjerg Kirkegaard, hvor man paa hans Gravsten læser følgende Inskription:

Dødelige Menneske!
Wil Du see et Beviis paa, at ofte Manden i sine fejreste Manddomsaar
maa bukke under for Dødens mægtige Lee,
saa stands nogle Øjeblikke ved denne Kiste, og viid, at heri nedlagdes
Legemet af fordum
Welædle
Herr Laurids Breinholt
Herre til Hindsels
fød den 27de Julii 1748

*) Laur. Breinholt købte Hindsels ved Auktion 1774 for 29,600 Rdl.; efter hans Død blev den 1808 solgt til Kancelliraad Jacob Deichmann (Gyldendalske Boghandel) for 20,000 Rdl. D. C.

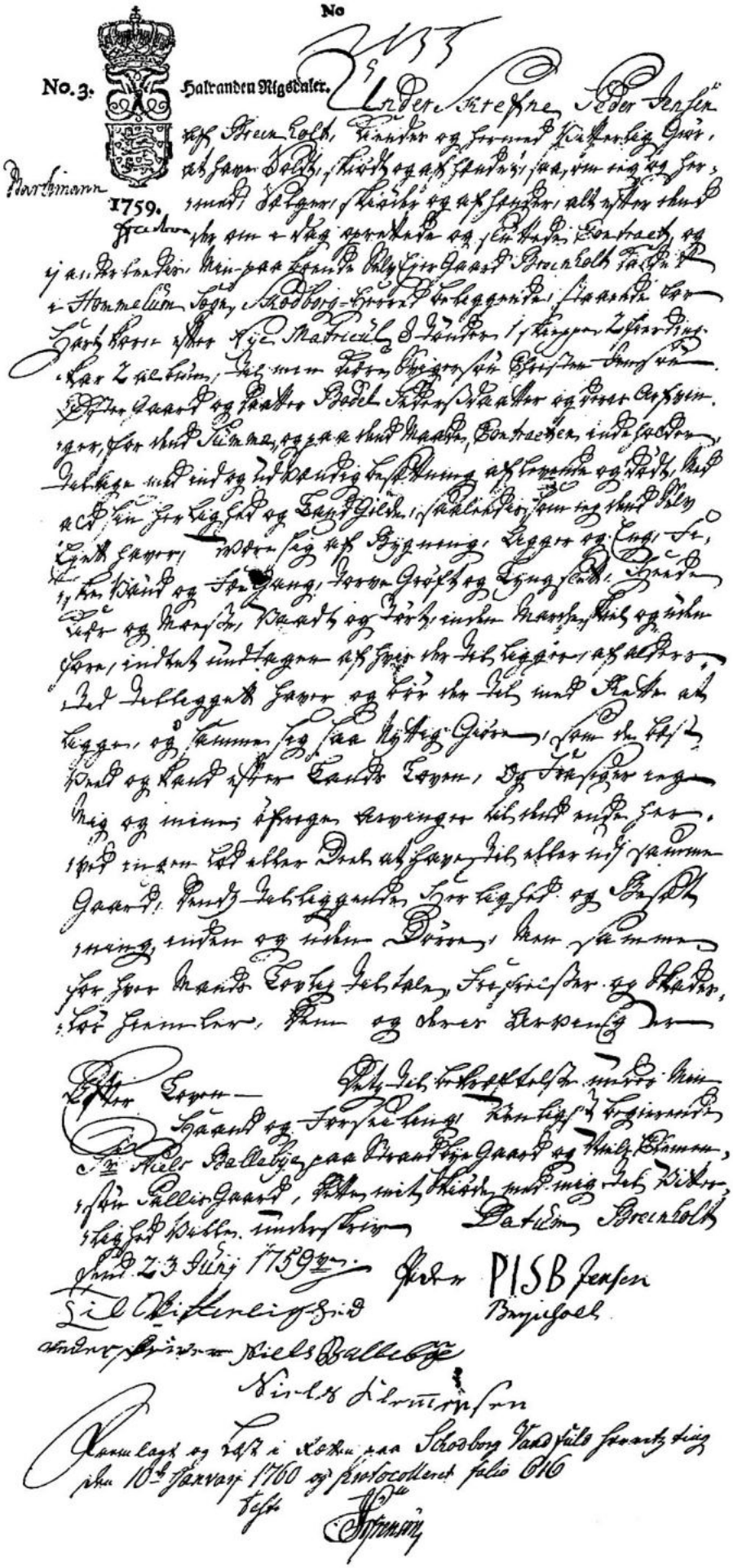
og død den 17de April 1804
i en alder af 55 aar, 9 Maaneder og 20 Dage
Mange kiendte denne afdøde faa kiendte ham ret,
Men hver som kiendte ham ret, vil stedse nævne ham med Agtelse,
som sielden Mønster paa Virksomhed og Fliid
som Wen af Sandhed, og Hader af Forstillelse,
som bestemt Mand i sit heele Livs Daad.
Efter et utrætteligt Liv
Hviiler han nu her af sit Arbejde
Hans Gierninger skulle hisset følge ham efter.
Fred være med hans Minde.

Datteren Bodil Marie blev gift ca. 1759*) med Christen Jensen, født ca. 1733**) i Gudum. Kort efter Bryllup-pet overlod hans Svigerfader ham Gaar-den Breinholt ved Skøde af 23. Juni 1759. I dette Skøde kaldes han Øster-gaard, hvilket Navn sandsynligvis stammer fra Gaarden Østergaard i Gudum Sogn. Da han er født i dette Sogn, og det paa den Tid var almindelig Skik og Brug at antage Fødegaardens Navn som Kendings-navn, er det meget muligt, at han er født paa Østergaard i Gudum Sogn og en Tid har benyttet dette Navn som Kendingsnavn. Allerede Aaret efter, at han blev Ejer af Breinholt, kalder han sig imidlertid for Breinholt, og underskriver sig med dette Navn. Hans Børn antog lige-lédes Navnet Breinholt, og Christen Jensen blev derved Stamfader til den nulevende Slægt.

*) I Kirkebogen for Humlum mangler Vielser fra 1754—60.
**) Kirkebogen for Gudum begynder først 1744.

Skødet af 23. Juni 1759.

Det ovennævnte Skøde af 23. Juni 1759 lød saaledes:

»UnderSkrefne Peder Jensen af Breinholt, kiender og hermed vitterlig giør, at have Soldt, skiødt og afhændet, saasom ieg og hermed Sælger, skiøder og afhænder, alt efter dend der om i dag oprettede og sluttede Contract, og ei anderledes, Min paa boende Selv Ejer Gaard Breinholt kaldet i Hommelum Sogn, Skodborg-Herred beliggende, staaende for Hartkorn efter Nye Matricul 8 Tønder 1 Skieppe 2 fierdingkar 2 album, Til min kiære Svigersøn Christen Jensen Østergaard og Daatter Bodel Pedersdaatter og deres Arfvinger, for dend Summa og paa dend Maade, Contracten indeholder — Tillige med ind og udvændig Besætning af levende og dødt, Med ald sin Herlighed og Land Gilde, saaledes som jeg dend Selv Ejet haver, være sig af Bygning, Agger og Eng, Fiske-Vand og Fæe-Gang, Tørve Grøft og Lyngslet-Heede, Kiær og Moser, Vaadt og Tørt, inden Markeskiel og uden fore, indtet undtagen af hvis der til ligger, af Alders Tiid tilligget haver og bør der til med Rette at ligge, og samme sig saa Nyttig Giøre, som der bæst veed og kand efter Lands Loven; Og frasiger ieg Mig og mine øfrige Arvinger til dend ende herved ingen Lod eller Deel at have til eller udj Samme Gaard, Dends tilliggende Herlighed og Besætning, inden og uden Dørre, Men Samme, for hver Mands Lovlig Tiltale, frie frelser og Skadesløs hiemler Dem og deres Arvinger Efter Loven. — Dette til Bekræftelse under Min Haand og Forseiling, venligst begierende Sr Niels Ballebye paa Strandbyegaard og Niels Clemmensøn Pallisgaard, Dette mit Skiøde med mig til Vitterlighed ville underskrive. Datum Breinholt dend 23 Juny 1759ve.«

Den ovennævnte Kontrakt havde følgende Ordlyd:

»Udj den hellig Trefoldigheds Nafn have vi underskrevne Peder Jensøn Breinholt og Christen Jensøn Østergaard med hinanden indgaaed og slutted følgende Contract.

1. Siden jeg Peder Jensøn nu er kommen til en temlig høj Alder, og daglig Dags, ja i nogle Aar har erfaret de Skrøbeligheder og vanskelige Omstændigheder, Alderdommen fører med sig, idet min Vilkaar

daglig aftager og bliver slættere og slættere, saa hafver jeg i Herrens Nafn resolvered, deels for at sætte mig selv i Roelighed, og deels for ej at lade aldelis den liden Formue Gud har betroet mig, hensmelte, hermed at sælge og overdrage fornte Christen Jensøn Østergaard, som har min Datter Bodil Pedersdatter til ægte, min paaboende Selvejergaard Breinholt kaldet med al sin udvendig Besætning af levende Creature intet i nogen Maade undtagen, matriculeret for 8 Tdr. 1 Skp. 2 Fjk. 2 Alb. Hartkorn, for den Summa — fire Hundrede Rigsdaler, og samme at tiltræde til førstkommende Michelsdag. Item den øfrige udvendig samt indvendig Boe, af hvad Nafn haves kand for 583 Rdl 2 Mk., tilsammen fem Hundrede fiiresindstiuye og tre Rigsdaler 2 Mk., hvorpaa ham skal gives lovlige Skiøde under Dags Dato — 2. Udj disse 583 Rdl. 2 Mk. decourterer hand først den Arf, hans Hustrue er tilfalden efter hendes Sahl: Moder, nemlig = 133 Rdl. 2 Mk., og for det andet, som jeg berægner hun kand tilkomme efter mig i Fæderne Arv 50 Rdl., giør 183 Rdl. 2 Mk., hvorimod hand giver mig vedhørlig Afkald for Fæderne og Møderne Arv — De øvrige 400 Rdl. bliver i Gaarden og Besætningen paa 1ste Prioritet bestaaende, som skal være mine 2de Sønners Jens og Laust Pedersens Møderne Arv, der hos mig har været indestaaende, og alleene efter Samfrænde Skiftebrevets Formældning bedrager 392 Rdl. 1 Mk. 1 Sk. Desuden ejer jeg, som paa Renter er udsat 200 Rdl., hvoraf jeg selv oppebærger Rendten min Livs Tiid. Hvilke 200 Rdl. fremdeelis skal blive i Behold, og efter min Død deelis i 2de lige Deele i mellem forenæfnte mine 2de Sønner og ey videre der skal være deris Fæderne Arv proportioneret efter deris Søsters. 3. Formedelst jeg overlader og skiøder min Svigersøn og Datter Gaarden med sin ind- og udvendig Besætning for en billig Priis efter disse Tiiders Beskaffenheder, skal de begge, eller om de ved Døden skulle afgaae, da deris Arvinger være forpligtet min Livs Tiid at opholde og underholde mig med ald fornøden Føde og Klæde samt Opvartning, Ild og Lys, Klæder-Tvæt og deslige, saa at jeg i ingen Ting mangler noget af det, som til en gammel Mands Liv at

ende i Roelighed, kand fornøden giøres, og agtes sømmelig og Skickelig efter mit Helbreds og Omstændigheders Constitution. 4. Skulde jeg mod ald Forhaabning icke finde saadan en Medfart hos Dem, som jeg formoeder mig og kand være tient med, staar det mig frit for, hvad Tiid ieg lyster at flytte fra dem, og nedsætte mig hos hvem jeg finder for got, da de betaler mig aarlig i 2de Terminer 20 Rdl. til at leve af, og derforuden medgiver mig, for uden mine Gangklæder, en forsvarlig Sæng at ligge paa, og Boehave til at besætte et Kammer eller liden Stue med, hvilket da efter min Død, skal henfalde til mine Sønner, imod at de lader mig skickkelig jorde; men ender jeg mine Dage hos min Sviger Søn og Datter, skal de lade mig begrave, og saasom mældt er, tilhøre alting, de 600 Rdl. undtagen, som er fastsat til Sønnerne til Faderne- og Møderne Arv. 5. Mine fornæfnte 2de Sønner, der ey er af den Beskaffenhed, at jeg kunde betroe eller overdrage nogen af dem Gaarden, skal min Svigerson og Datter ligeledes være forpligtet at have hos sig, og underholde med fornøden Føde og Klæde; den ældste navnlig Jens, indtil Gud behager at give ham Helbred, saaledes at hand kand besørge sig selv, og den yngste, navnlig Lauritz, indtil hand bliver 18 Aar; Hvorimod de skal giøre den Tjeneste dem muligt er, saavel i Mark og Bye, imidlertid skal min Sviger Søn ingen Rendte svare dem af de 600 Rdl., som dem er tillagt; Thi det agtes at min Sviger Søn som efter denne Contract skal besørge os alle, besørger de 200 Rdl., som paa Rendte er udsat, i Sikkerhed, og dertil omsider bliver Sønnerne ansvarlig; Men dersom en eller begge saaledes maatte qvittere ham, og bedre kunde see deris Avantage, skal han aarlig betale dem Rendten 12 Rdl. hver, eller om de ere myndige, udbetale dem deris Arve-Capital. Saaledes sluttet og afhandlet, som uryggelig skal holdes og efterleves paa alle Sider, og til ydermeere Forsikring underskriver Sr. Niels Ballebye paa Strandbyegaard og Niels Clemensen Pallisgaard, begge her af Sognet, som ieg har udvalgt at være Tilsynsmænd for mine Sønner, og har været denne Handel overværende.

Datum Breinholt i Hommelum Sogn d. 23. Juny 1759.«

Peder Jensen Breinholt døde paa Gaarden Breinholt, og blev begravet 8. Marts 1764. 2. April s. A. holdtes Skifte efter ham; dette er i Lundenæs-Bøvling Amters Skifteprotokol anført saaledes:

»1764 $^{2}/_{4}$ Skifteforretning efter Peder Jensen Breinholt i Humlum Sogn, til Skifte og Deling imellem den afdødes 3de efterlevende Børn, nemlig:

1 Søn Jens Pedersen, som er her i Stervboen,
1 do. navnlig Laurs Pedersen tjenende paa Koustrup i Thye og endelig
1 Datter navnlig Bodil Pedersdatter, som er gift med Christen Jensen her ved Stædet.

Paa de 2de Sønners Veigne var tilstede Anders Jensen fra Gammeltoft i Gudum, som deres Farbroder og fødte Værge efter Loven. Der gaf Skifteretten tilkende, at som han var en aldrende Mand over 80 Aar, og tilligemed var skrøbelig og affældig, fandt han sig ikke i Stand til at foretage Formynderskab. Velærværdige Hr. Hans Rosenberg, Sognepræst for Resen og Humlum paatog sig efter Begiæring at være Formynder for nærværende Søn Jens Pedersen, som endskønt han endelig har opnaaet den Alder, at han efter Loven for myndig skulde anses, saa dog i Hensende at forberørte Jens Pedersen ikke altid er sig selv raadig eller har den Forstands Formue, at han sine forventende Arvemidler kand vorde betroed, blev Velbemte Hr. Hans Rosenberg som Formynder constitueret. For Laurs Pedersen — umyndig — beskikkedes som Formynder Sr Niels Balleby og paa Datteren Bodil Pedersdatters Vegne hendes Kiereste bemeldte Christen Jensen her i Breinholt. Christen Jensen foreviste et Skiøde udgiven af bemeldte Peder Jensen Breinholt paa samme ham den Tid tilhørende Gaard dat: $^{23}/_{6}$ 1759 under hans Haand og Seigl, hvorudi forklares at Breinholtgaard med Bygning og Besætning ifølge en mellem dem oprettet Kontrakt er til Gaardens Beboer Christen Jensen overladt og afstaaed. Ifølge Kontrakten er de 2de Sønner udi Mødrene Arv i alt 400 Rdl. og tildelt udi Fædrene Arv efter Overreigning 200 Rdl. = 600 Rdl. for hvilke bemeldte Svigersøn Christen Jensen er bunden under bemeldte Contract dat. $^{23}/_{6}$ 1759.

Af de i Boet værende Sølvtøj er tillagt

Jens Pedersen Breinholt 1 Sølvbæger Mrk. J. A. J. B. J. B. 1694 samt 2de Sølvsker med Navn paa hver J. L. S.

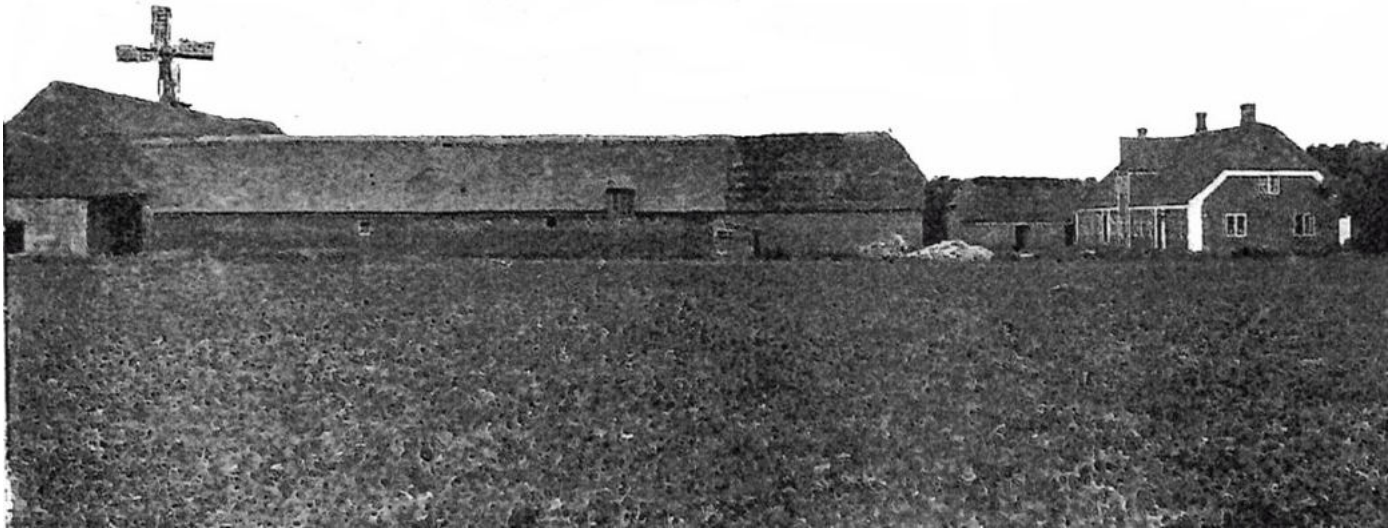
Laurs Pedersen Breinholt 1 Sølvbæger med Bogstaver J. L. S. K. D. H. D. 1705 og 2de Sølvsker med Navn paa begge P. J. S. M. L. S. 1735.«

Ved Skøde af 22. Juli 1780 blev Christen Breinholt Ejer af Gaarden Østerby i Humlum Sogn, som han købte af Hans Billeschou til Vejbjerggaard for 700 Rigsdaler. 30. Oktbr. 1792 fik Breinholt kgl. Bevilling til at nedrive denne Gaard og lægge dens Jorder til Gaarden Breinholt paa følgende Vilkaar: »1) at indrette i den Gaards Sted, som nedlægges, 2de nye Huse til fornøden Bolig for ligesaa mange Husmandsfamilier. 2) at til hvert af disse 2de nye Huse henlægges 3 Tønder Land middel Jord eller saa meget Jord som anses fornødent til een Koes og nogle Faars Græsning og Underholdning, hvorefter disse 2de Huse af Breinholt Gaardens nuværende og efterkommende Eiere bestandigen med Bygninger, Beboere og Jorder holdes vedlige, hvorom rigtig Forklaring hvert Aar til Amtstuen bliver at indgive og 3) at vedkommende Tiendetageres og andres Rettigheder saavelsom Vore egne Skatter og Rettigheder ligeledes ved denne Forandring blive aldeles uforkrænket.«

Gaarden Breinholt og den her underlagte Gaard Østerby skødede Christen Breinholt 21. Juni 1801 til sin Svigersøn Peder Ibsen for 3500 Rdl.

Christen Breinholt ejede desuden Kabbel i Nørlem Sogn, Kongensgaard i Nørre Nissum Sogn og Sønder Vinkel i Heldum Sogn Desværre indeholder Pante- og Skødeprotokollerne intet om Købet af disse Gaarde Kabbel og Kongensgaard overgik til hans nedennævnte Svigersønner Chresten Møller og N. C. Lund. Sønder Vinkel arvede hans Søn Jens Breinholt.

16. April 1804 døde Christen Breinholt paa Kabbel og blev begravet 28. s. M. i Nørlem. Hans Hustru Bodil Marie Pedersdatter Breinholt døde 19. Maj 1828 i Nørlem, 91 Aar gammel. — 11 Børn:

Sønder Vinkel.

A. Jens Breinholt, født ca. 1759 i Humlum.*) Han nærede i Modsætning til sin Fader ingen højere Aspirationer, men foretrak at leve som almindelig Bonde. Dette ærgrede i høj Grad Faderen, der jo var en af Egnens største Jorddrotter. Forbindelsen mellem Fader og Søn afbrødes dog først helt, da Sønnen 1793**) ægtede Karen Stokholm, en fattig Bondepige fra Nørre Nissum. Dette Parti var Faderen meget imod, han betragtede det som en Mesalliance og vilde ikke være tilstede ved Brylluppet. Derimod mødte Brudgommens Morbroder Lauritz Breinholt til Hindsels i Firspand med Kusk og Tjener, og som Bryllupsgave gav han Jens Breinholt Gaarden Sønder Byskov i Nørre Nissum Sogn. Lauritz Breinholt tog sig stedse faderligt af sin Søstersøn og efterlod ved sin Død den Breinholt'ske Familie en betydelig Arv. Efter Faderens Død blev Jens Breinholt Ejer af en af dennes

*) Hans Fødsel (Daab) er ikke indført i Humlum Kirkebøger.

**) Tiden og Stedet for Brylluppet er ikke funden.

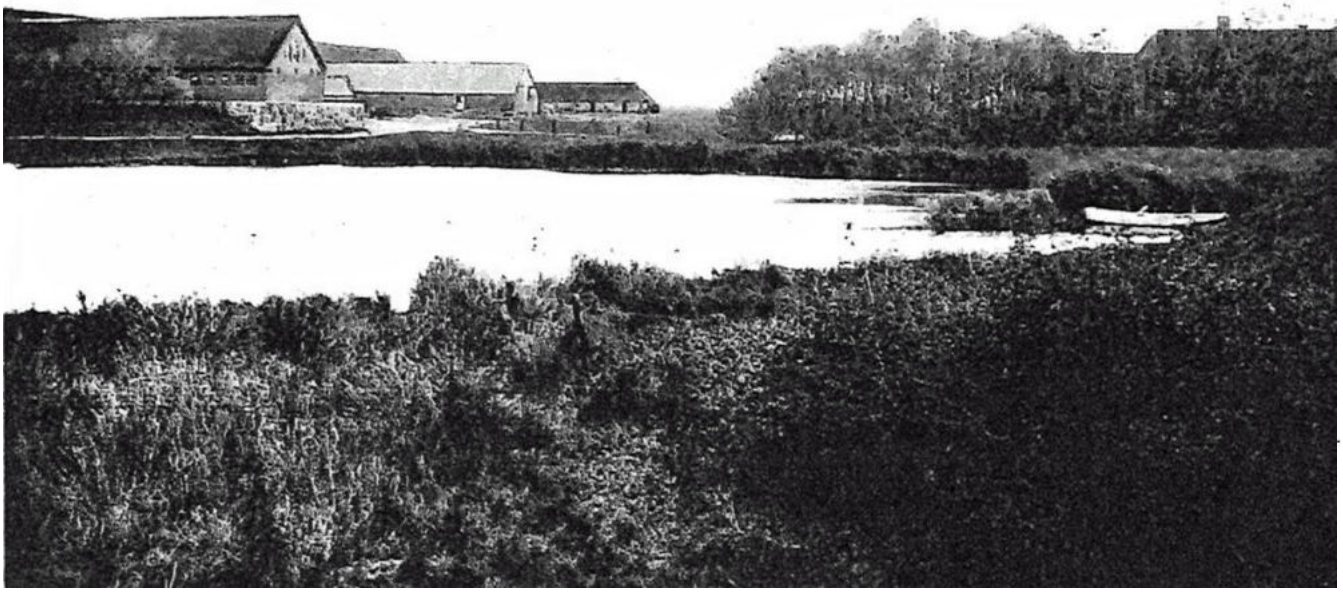
Peder Jensen, kaldet Breinholt,
f. c. 1686 † 1764,
Ejer af Breinholt i Humlum Sogn,
gift med Maren Lauridsdatter,
f. c. 1710 † 1749.

Jens Breinholt, f. 1738 † 1787. Ugift.	Bodil Marie Breinholt, f. 1740 † 1828, gift 1759 m. Christen Jensen, kaldet Breinholt, f. c. 1733 † 1804, Ejer af Breinholt m. m.	Anne Margrethe, f. 1742 † 1747.	Lauritz Breinholt, f. 1748 † 1804. Ejer af Hindsels. Ugift.

Af Ægteparrets 11 Børn døde 7 som smaa.

Jens Breinholt, f 1759 † 1835, Ejer af Sønder Vinkel, gift 1793 m. Karen Stokholm, f. 1766 † 1848.	Mariane Breinholt, f. 1763 † 1844, gift 1795 m. Niels C. Lund, f. c. 1764 † 1851, Ejer af Kongensgaard.	Ane Margrethe Breinholt, f. 1776 † 1814, gift 1800 med Peder Ibsen, f. c. 1780 † 1848, Ejer af Breinholt.	Ane Kirstine Breinholt, f. 1780 † 1859, gift 1. 1804 m. Chrest. Møller, f. 1780 † 1814, Ejer af Kabbel, gift 2. 1818 m. Jens Stokholm, f. 1779 † 1844, Ejer af Kabbel og N. Vinkel.

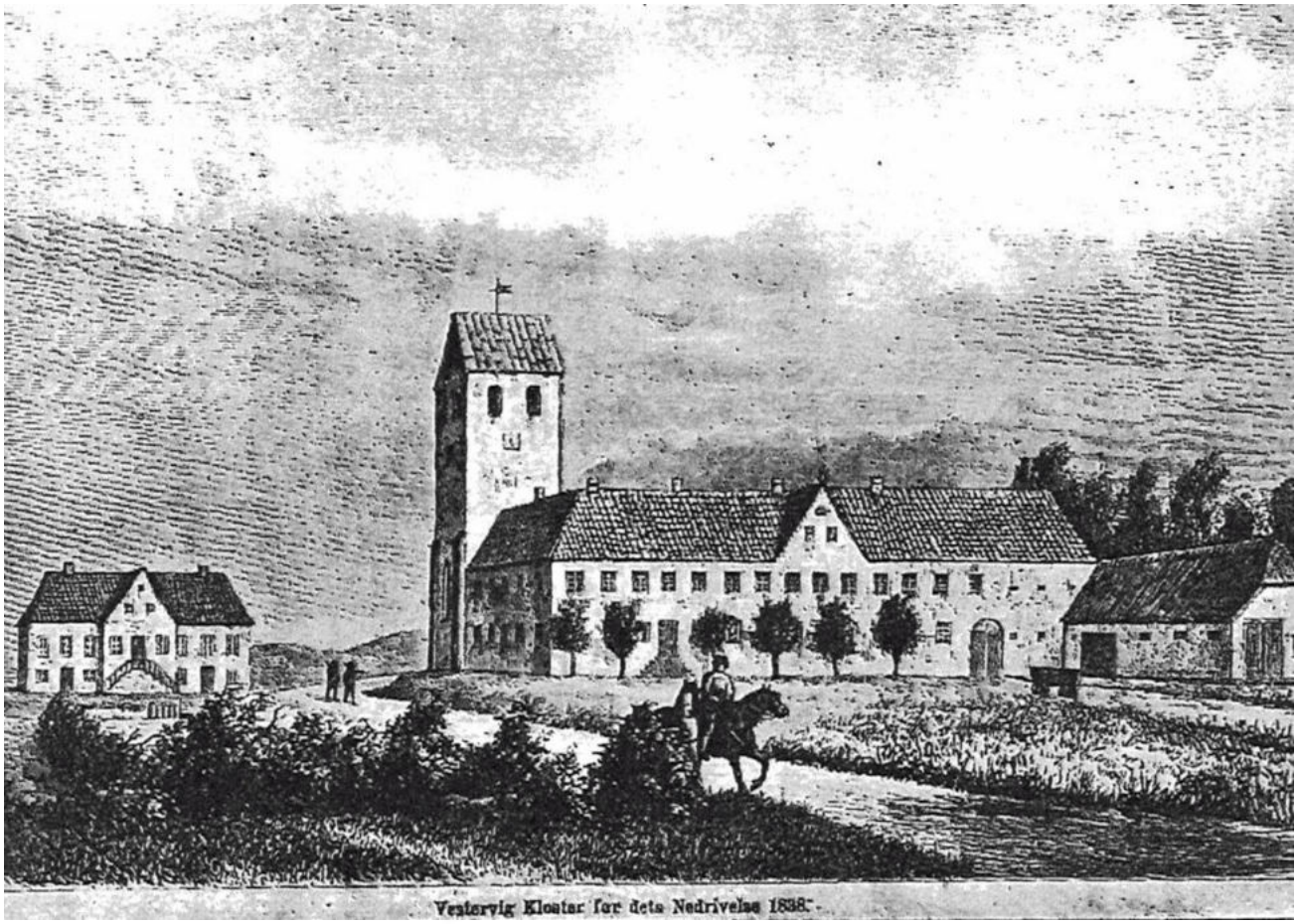
Christen Breinholt, f. 1794 † 1851, Ejer af Damsgaard, gift 1813 m. Mette Kirstine Strandbygaard, f. 1794 † 1853, se Side 13.	Maren Breinholt, f. 1797 † 1851, gift 1822 m. Chr. Ebbensgaard, f. 1773 † 1836, Ejer af Palisbjerg, se Side 44.	Niels Munch Breinholt, f. 1801 † 1872, Ejer af Sønder Vinkel, gift 1831 m. Ingeborg Buch, f. 1807 † 1882, se Side 46.

Damsgaard.

Gaarde, nemlig Sønder Vinkel i Heldum Sogn, der siden har været i Slægtens Besiddelse. 1825 købte han Staby-Kjærgaard i Staby Sogn, som han senere ejede sammen med sin Svigersøn Christen Ebbensgaard, til hvem den overgik efter hans Død. Jens Breinholt døde 25. Marts 1835 paa Staby-Kjærgaard. Hans Hustru, Karen Stokholm blev døbt 24. Juni 1766 i Nørre Nissum og døde 29. Juni 1848 paa Staby Kjærgaard (se Side 6$\frac{4}{1}$). — 3 Børn:

Christen Breinholt

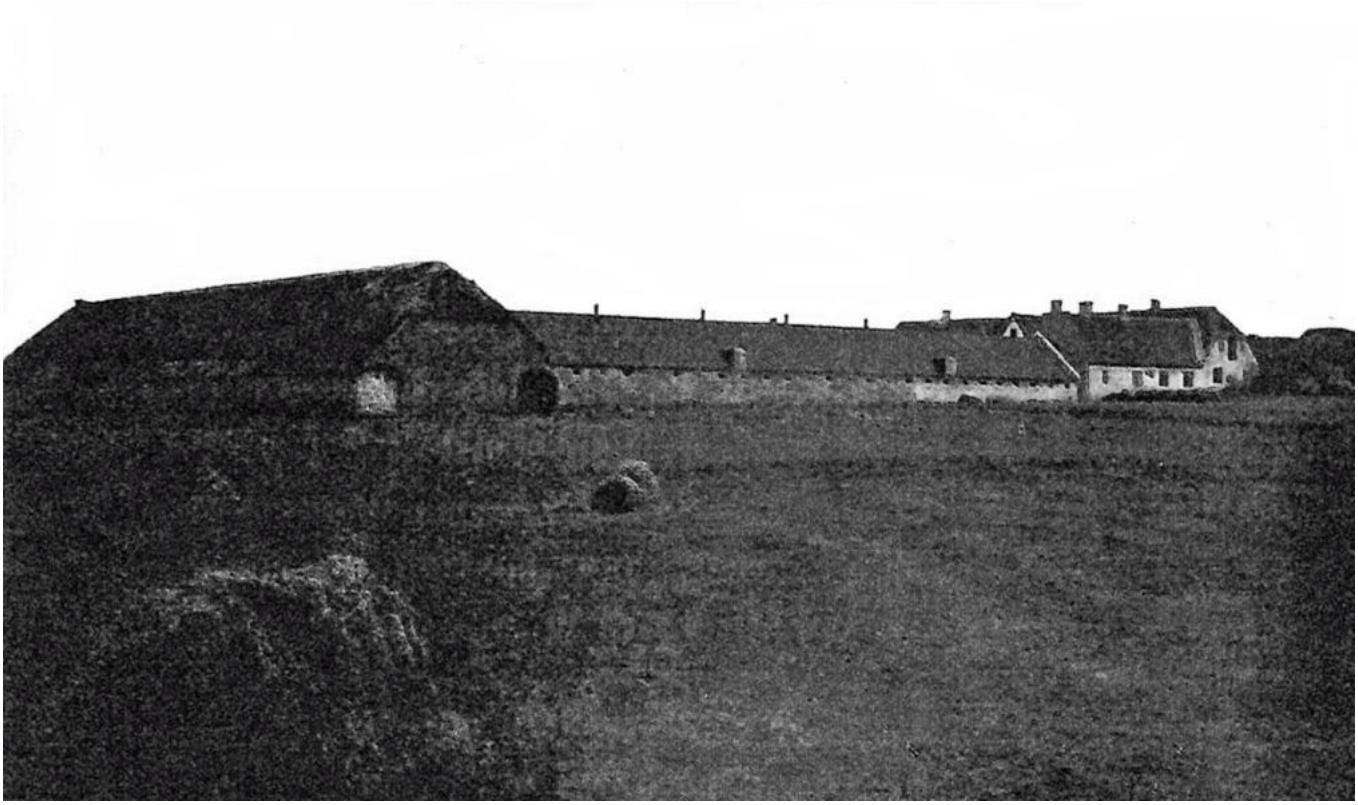
Vestervig Kloster før dets Nedrivelse 1838.

1. Christen Breinholt, døbt 28. Decbr. 1794 i Heldum. I en Alder af 18 Aar blev han Ejer af Damsgaard paa Mors, som Faderen købte til ham paa Auktion 1812 for 68,000 Rdl., der efter Forordningen af 29. Maj s. A. omskreves til 16,000 Rdl. Han døde 6. Marts 1851 paa Damsgaard. — Gift 6. Novbr. 1813 i Dejbjerg med Mette Kirstine Strandbygaard, døbt 21. Febr. 1794 i Dejbjerg (Datter af Proprietær Niels S. og Sophie Dorothea Bang) † 9. Novbr 1853 paa Damsgaard. — 12 Børn:
   a. Jens Breinholt, født 23. Jan. 1815 paa Damsgaard. Sammen med sin Svoger Niels Stokholm (se Side 6½) købte han 1837 den historisk bekendte Gaard Vestervig Kloster*) i Vestervig

*) Vestervig Kloster grundlagdes omkring 1110 og indviedes til Vendsyssels Lokalhelgen St. Thøger. Ved Reformationens Indførelse blev det gjort til et kongeligt Len. Fra 1731—98 var det Stamhus for den adelige Familie Moldrup.

Vestervig Nedergaard.

Momtoft.

Karen Breinholt, f. Stokholm.

Jens Stokholm Breinholt.

Sogn for 30,000 Rdl. Klostret blev derefter nedrevet og der byggedes to Gaarde Vestervig Over- og Nedergaard, hvoraf Jens Breinholt blev Ejer af Vestervig Nedergaard. Han døde her 7. Septbr. 1850. — Gift 13. Oktbr. 1838 i Nørlem med Karen Stokholm, født 3. Novbr. 1818 paa Kabbel, † 22. Oktbr. 1886 i Vestervig (se Side 66). — 2 Børn.

1) Jens Stokholm Breinholt, født 10. Juli 1839 i Vestervig. I en ung Alder blev han Ejer af Momtoft i Sennels Sogn, hvor han døde 1. Jan. 1862, begravet 14. Jan. s. A. i Vestervig. — Gift 2. Aug. 1861 i Vester Vandet med Johanne Hausgaard, født 8. Jan. 1841 i Klitmøller (Datter af Christen Christensen Brandt H. og Marie Neergaard) † 23. Jan. 1864 i Sennels. [Hun blev gift 2. Gang 30. Jan. 1863 i Sennels med Proprietær Harald Sørensen Refsgaard † 30. April 1866 i Sennels]. Ingen Born.
2) Christen Breinholt, født 6. April 1842 i Vestervig. Efter Faderen overtog han 1863 Vestervig Nedergaard, som han solgte 1896 for 187,500 Kr. I dette Tidsrum beklædte Christen Breinholt et stort Antal offentlige Hverv; han var saaledes Sogneraadsformand i Vestervig 1871—73,

Ane Kirstine Breinholt.

Christen Breinholt

Direktør for Hassing-Refs Herreders Sparekasse 1871—73, Landvæsenskommissær 1874. Formand i Thylands Hesteforsikring og landøkonomiske Selskab, for Hassing-Refs Herreders Hesteavlsforsikring og Bestyrelsesmedlem for Thisted Amts Brandforsikring, samt en Mængde Dommerhverv ved Statens Dyrskuer. 26. Maj 1892 blev han Ridder af Dannebrog og valgtes 19. Septbr. 1894 til Landsthingsmand for 8. Kreds, hvilken Kreds han repræsenterede til sin Død 17. Maj 1901 paa Gaarden Tanderup ved Ribe, som han havde købt Aaret i Forvejen for 58,000 Kr. — Gift 1. Oktbr. 1863 i Rødding med sin Kusine Ane Kirstine Breinholt, født 21. April 1845 paa Kabbel (se Side 22). Bor paa Tanderup. — 7 Børn:

a) Jenny Breinholt, født 6. Oktbr. 1864 i Vestervig. Elev af og Lærerinde ved Glass' Musikkonservatorium i København. — Gift 1. Gang 10. Juli 1885 i Vestervig med Peter Christensen, født 7. Novbr. 1849 (Søn af Statsrevisor Balthazar C. og Caroline Marie Olsen), Kontorchef under Fyrvæsnet, (separeret 3. Novbr. 1898). — Gift 2. Gang 6. Oktbr. 1903 i København med Rasmus

Ottesen, født 14. Juni 1871 paa Hulerødgaard (Søn af Justitsraad, Inspektør ved Kysthospitalet, Niels Christian O. og Julie Cathrine Unmarck), Skuespiller ved det kgl. Theater. — 2 Børn:

(1 Julie Ottesen } født 1. Maj 1904 i København, † der
(2 Anna Ottesen } 2. Maj s. A.

b) Niels Breinholt, født 3. Oktbr. 1866 i Vestervig, † der 10. Decbr. 1870.

c) Karen Breinholt, født 6. Juli 1868 i Vestervig. — Gift 14. Aug. 1888 i Vestervig med Sophus Carl Alexander Christensen, født 20. Jan. 1863 i Herstedvester (Søn af Købmand Hans Henrik C. og Anna Jakobine Hansen), Direktør for Skandinavisk-Amerikansk Petroleums Aktieselskab. — 1 Barn:

(1 Bryde Christensen, født 31. Juli 1889 i Vestervig.

d) Nielna Breinholt, født 18. Novbr. 1871 i Vestervig; tog Jordemoderexamen 26. Aug. 1896, Reservejordemoder ved den kgl. Fødselsstiftelse 1896—98; praktiserende Jordemoder i København. Ugift.

e) Jens Breinholt, født 25. Jan. 1874 i Vestervig. Ejer af Tandrup pr. Ribe. Ugift.

f) Niels Magnus Breinholt, født 4. Septbr. 1878 i Vestervig; blev 1897 Student fra Mariboe's Skole i København, tog 1904 medicinsk Embedsexamen, Reservelæge paa Oringe Sindssygeanstalt 1. Decbr. 1904—1 April 1905; nedsatte sig som praktiserende Læge i Nørre Hvam 1. Juni 1905. — Gift 28. Maj 1905 i Lyngby med Anna Dorothea Skovgaard Andersen, født 1. Juli 1879 i Gundsølille (Datter af Portner Hans A. og Anna Skovgaard). — Ingen Børn.

g) Signe Breinholt, født 25. Oktbr. 1880 i Vestervig. — Gift 21. April 1903 paa Raadhuset i Ribe med Kristen

N. J. Stokholm og Hustru.

Peter Rasmussen Thorslund, født 25. Maj 1877 i Sandholts Lyndelse (Søn af Gaardejer Rasmus Christensen og Maren Pedersen Ploug). Ejer af Grangaard ved Randers. — 1 Barn:

(1 Bjarke Breinholt Thorslund, født 4. Jan. 1904 paa Tanderup ved Ribe.

b. Sophie Caroline Breinholt, født 13. Oktbr. 1816 paa Damsgaard † der 27. Oktbr. s. A.

c. Karen Marie Breinholt, født 8. Maj 1818 paa Damsgaard † 6. Juni 1895 i Vestervig. — Gift 18. Jan. 1835 i Outrup med Niels Juelbye Stokholm, født 12. Marts 1808 i Gudum. 1835 købte han sammen med sin ovennævnte Svoger Jens Breinholt Vestervig Kloster, som de lod nedrive. Af de to Gaarde, der her byggedes, blev Niels Stokholm Ejer af Vestervig Overgaard. † 8. April 1892 i Vestervig (se Side 64).

d. Niels Breinholt, født 10. Juli 1819 paa Damsgaard. 22. Oktbr. 1840 ægtede han Maren Stokholm (se Side 66) og blev derved Ejer af hendes Fødegaard Kabbel, som han solgte 1846 til Proprietær J C. M. Olsen for ca. 32,000 Rdl. Breinholt købte da — i Forening med sin Svoger Niels Stokholm til Vestervig

Niels Breinholt.

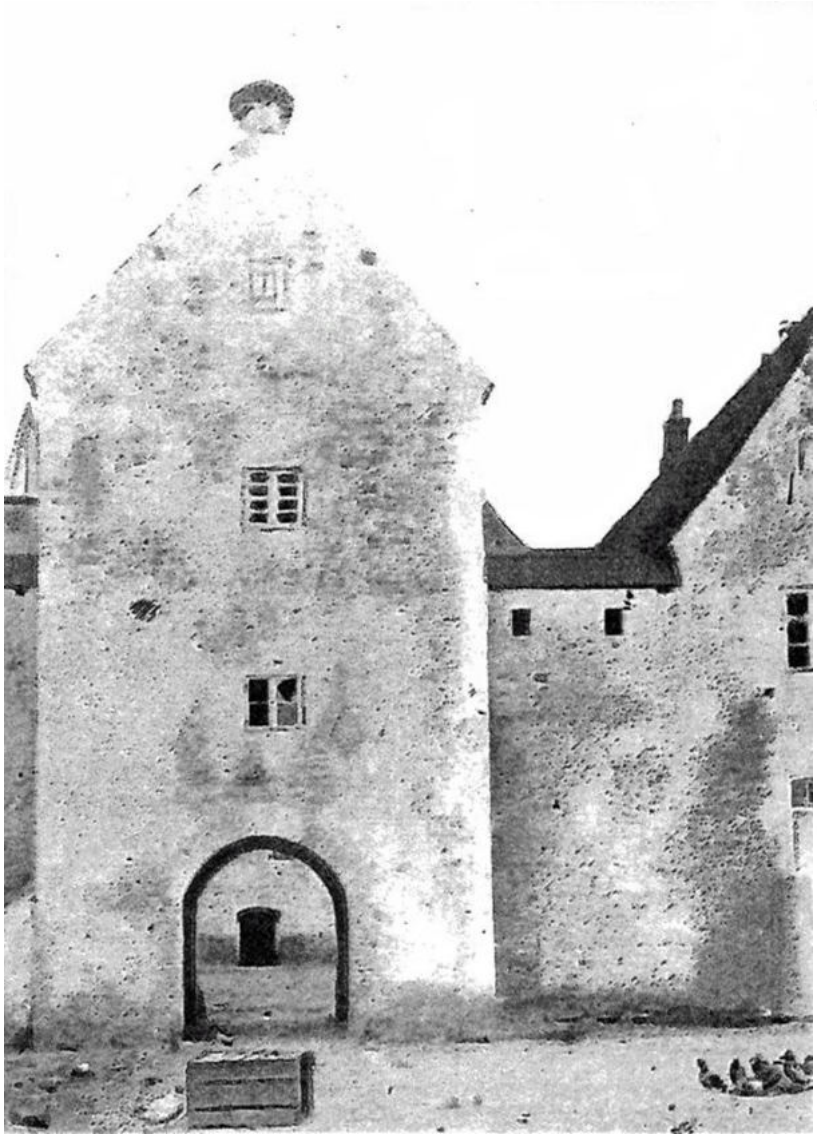
Overgaard og sin Farbroder Niels Munk Breinholt til Sønder Vinkel — Herregaarden Tandrup i Thy, men allerede 1848, ved Krigens Udbrud, solgte han Gaarden. Samme Aar døde Ejeren af Spøttrup, Nis Nissen, og et Konsortium, hvoriblandt var Niels Breinholt, købte Gaarden.

Maren Breinholt,
f. Stokholm.

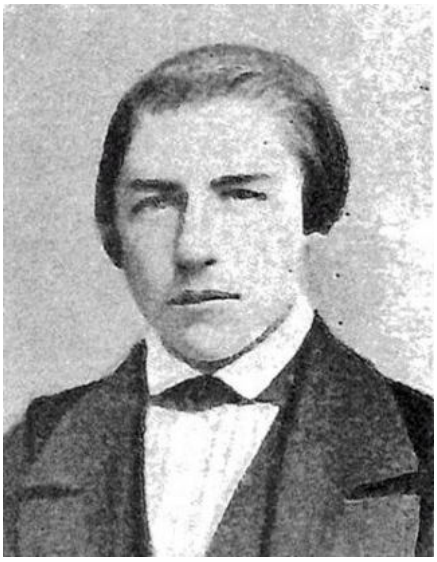

Spøttrup.

Vægtertaarnet paa Spøttrup.

Dette Konsortium frasolgte Bøndergodset, og 1855 overtog Breinholt Gaarden som Eneejer. Han begyndte da at anlægge et Brænderi paa Gaarden, men efter flere Aars utrætteligt Arbejde maatte han opgive Planen og søgte saa at afhænde Gaarden. Da dette ikke lykkedes, bortforpagtede han Gaarden med Undtagelse af »Gammelhede«, der laa ca. 1/2 Mil fra Spøttrup. Hertil flyttede Breinholt og paabegyndte Opdyrkningen af et betydeligt Hedeareal og Udtørringen af en større Sø, der hørte til Gaarden. Ved denne Udtørring indvikledes han i en lang Proces med de til Søen stødende Lodsejere, der endte med et Forbud mod Søens Tørlægning. Ved Skøde af 22. Oktbr. 1875 solgte han Spøttrup til Proprietær Balle for 250,000 Kr. og solgte kort efter ogsaa Gammelhede, hvorefter han flyttede til København. Imidlertid havde hans Søn Jens Stokholm Breinholt nedsat sig i London som Kreaturkommissionær, og for at ophjælpe Sønnens Forretning, besluttede han da at rejse til England, et Foretagende, der maatte synes haabløst, da han

Christen Breinholt.

var højt oppe i Tredserne og næsten savnede ethvert Kendskab til Engelsk. Det lykkedes ham imidlertid i Løbet af et Par Aar at faa Forretningen bragt i Vejret, hvorefter han overlod Sønnen Forretningen og rejste tilbage til Danmark. Her købte han en Gaard i Silkeborgegnen, som han dog snart efter solgte, og købte saa Nygaard i Ballerup Sogn. Denne solgte han 1898 og flyttede til København, hvor han døde 18. Juli 1906. Hans Hustru, Maren Stokholm, var født 13. Aug. 1820 paa Kabbel (se Side 64) og døde 24. Juni 1884 i London. — 10 Børn:

1) Christen Breinholt, født 21. Novbr. 1841 paa Kabbel † 13. Juli 1862 paa Spøttrup.
2) Mette Kirstine Breinholt, født 19. Septbr. 1843 paa Kabbel. — Gift 1. Oktbr. 1863 i Rødding med Wilhelm Emilius Jensen, født 16 Novbr. 1831 i København (Søn af Kobbersmedemester Peter Wilhelm J. og Wilhelmine Bolette Blom). Tog 8. April 1862 Borgerskab som Kobbersmedemester i København, hvor han døde 20. Juli 1901. — 7 Børn:
   a) Agnes Kirstine Jensen, født 19. Juli 1864 i København. — Gift 8. Novbr. 1889 i København med Peter Holm Vestergaard, født 5. Novbr. 1858 i Vodskov (Søn af Lærer Lars Christian Berthelsen Vestergaard og Nicoline Phillipsen). Landbrugskandidat 1881, Grosserer i København.

W. E. Jensen og Hustru.

b) Charles Wilhelm Jensen, født 7. Maj 1867 i København, Kobbersmedemester i København, Oldermand for Kobbersmedelavet siden 1901. — Gift 29. Maj 1902 i København med Caroline Henriette Dyring, født 13. Decbr. 1881 i København (Datter af Urmager Alfred D. og Josefine Landau).

c) Helene Jensen, født 17. Maj 1870 i København. — Gift 11. Novbr. 1896 i København med Georg Emil Jørgensen, født 2. Aug. 1862 i København (Søn af Forretningsfører Julius Nicolai J. og Marie Eleonora Petersen). Blev efter at have taget Præliminærexamen ansat som Toldkontorist 1876, udnævnt til Toldmedhjælper 23. Novbr. 1885, Toldassistent 24. Juli 1889, Toldoppebørselskontrollør 23. Oktbr. 1901 og Toldkontrollør i Horsens 22 April 1903.

d) Magnus Peter Jensen, født 26. Maj 1873 i København. Metalvarefabrikant i København. — Ugift.

e) Johan Niels Jensen, født 17. Septbr. 1876 i København. Direktør for Aktieselskabet »Sirius«, Chocolade- og Cacao-Fabrik i København. — Gift 25. Oktbr. 1902 i København med Doris Christiane Jessen, født 7. Marts 1881 i København (Datter af Chocoladefabrikant Hans J. (Galle & Jessen) og Marie Juliane Rombens).

f) Anna Vilhelmine Jensen, født 8. Decbr. 1878 i København. — Gift 9. Maj 1899 i København med Kaj Hjalmar Kiellerup, født 29. Septbr. 1875 i København (Søn af Jægermester Christian Abraham K. og Louise Augusta Worm). Assistent i »Sparekassen for København og Omegn«.

g) Knud Georg Jensen, født 7. Maj 1880 i København. Juvelér. — Ugift.

3) Ane Kirstine Breinholt, født 21. April 1845 paa Kabbel. — Gift 1. Oktbr. 1863 i Rødding med sin Fætter, Landsthingsmand, Proprietær Breinholt (se Side 15).

J. P. Bach og Hustru.

4) En Søn, født 31. Juli 1847 i Lemvig † der 1. Aug. s. A.

5) Jensine Caroline Breinholt, født 28. Jan. 1849 paa Kabbel † 16. Septbr. 1894 i Vestervig. — Gift 31. Decbr. 1876 i København med Jens Peter Bach, født 27. Novbr. 1844 i Starup, Ørding Sogn (Søn af Gaardejer Christen Poulsen B. og Karen Marie Christensen). Tog 1867 Borgerskab som Købmand i Vestervig; var Medlem af Vestervig-Agger Sogneraad 1882—88 og blev 1895 Formand i Bankraadet for Thylands Bank. — 4 Børn:

   a) Christen Lyngby Bach, født 19. April 1878 i Vestervig. Student fra Borgerdydskolen i København 1896; Cand. jur. 1903, Herredsfuldmægtig i Vestervig. — Ugift.

   b) Jenny Breinholt Bach, født 25. Oktbr. 1880 i Vestervig † der 12. Juni 1885.

   c) Niels Breinholt Bach, født 6. Septbr. 1885 i Vestervig. Stud. pharm.

   d) Jens Peter Bach, født 6. Decbr. 1888 i Vestervig.

6) Jens Stokholm Breinholt, født 17. Aug. 1851 paa Spøttrup; nedsatte sig 1873 som Kreaturkommissionær i London og havde Forretning her til 1888, hvorefter han flyttede til

J. S. Breinholt og 1. Hustru.

Newcastle on Tyne. Her var han bosat til han 1891 oprettede en Kreaturkommissionsforretning i Hamborg, hvor han siden har boet. — Gift 1. Gang 17. Decbr. 1874 i London med Charlotte Sarah Leaver, født 22. Decbr. 1856 i London † 1. Decbr. 1893 i Hamborg. Gift 2. Gang 22. April 1899 med Bertha Amalie Snowmann, født 14. April 1870 i Pembridge Docks, England (Datter af Henry S. og Mary Anniss). — 9 Børn:

a) Jens Breinholt, født 14. Decbr. 1876 i London. Maler i London. — Gift 1905 med Elma Andersen.
b) Sarah Charlotte Breinholt, født 8. Oktbr. 1877 i London † der 21. April 1878.
c) Niels Ryberg Breinholdt, født 3. Septbr. 1878 i London † der 5. Septbr. s. A.
d) Hilda Breinholt, født 20. Aug. 1879 i London. — Ugift.
e) Florence Breinholt, født 26. Oktbr. 1880 i London. — Gift 1905 i New York med W. E. Ufer, Bogholder i New York.
f) Valdemar Breinholt, født 26. Septbr. 1881 i London. Opholdssted ubekendt.

Jenny Breinholt.

g) Charles Breinholt, født 3. Jan. 1883 i Brighton. — Opholdssted ubekendt.

h) Dagmar Breinholt, født 29. Decbr. 1885 i London. — Ugift.

i) Maud Breinholt, født 6. Febr. 1886 i London. — Ugift.

Magnus Breinholt.

7) Jenny Breinholt, født 6. Febr. 1855 paa Spøttrup; bor i København. — Ugift.

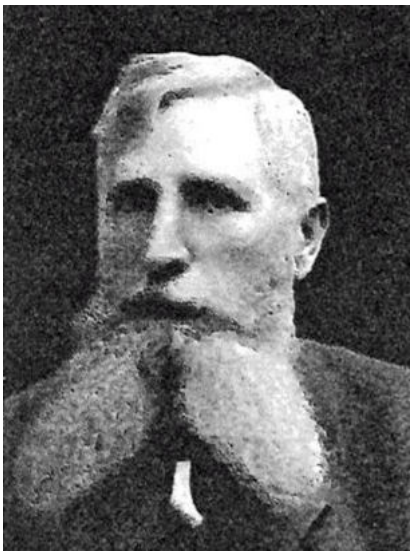
8) Magnus Breinholt, født 27. Jan. 1857 paa Spøttrup † der 28. Jan. 1867.

9) Karen Breinholt, født 19. Oktbr. 1860 paa Spøttrup. — Gift 19. Oktbr. 1883 paa Frederiksberg med Theodor Fritz Christian Wedén, født 26. Novbr. 1848 i København (Søn af Maskinmester ved det kgl. Theater Andreas Peter W. og Marie Louise Gornitzka). Bygningsingeniør ved Fyrvæsenet. Medlem af Bestyrelsen for »Dansk Fiskeriforening« og »Møntsamlerforeningen«. R. af Dbg. 28. Febr. 1895. — 2 Børn:

Karen Wedén, f. Breinholt.

a) Poul Breinholt Wedén, født 2. Maj 1888 paa Frederiksberg.

Theodor Wedén.

b) Børge Breinholt Wedèn, født 7. Maj 1897 paa Frederiksberg.

10) Jens Christian Breinholt, født 1. April 1863 paa Spøttrup † der 12. Jan. 1864.

e. Sophie Dorthea Breinholt, født 26. Septbr. 1820 paa Damsgaard † der 5. Oktbr. s. A.

f. Sophie Dorthea Breinholt, født 12. Novbr. 1821 paa Damsgaard † der 10. Decbr. s. A.

g. Ane Margrethe Breinholt, født 25. Febr. 1823 paa Damsgaard † 1. Novbr. 1882 paa Hegnet — Gift 19. Juni 1841 i Outrup med Jonas Casimir Ingwersen, født 27. Septbr. 1813 paa Viufgaard (Søn af Major Johannes Peter J. til Viufgaard og Kirstine Poder). Fra 1838—43 var han Forpagter af Højriis paa Mors; købte 1841 Hovedgaarden Hegnet i Tøndering Sogn af Godsejer Morten Qvistgaard til Jungetgaard for 26,000 Rdl., og 1856 Vester Ladegaard ved Aalborg. Han bortforpagtede da Hegnet, som han atter overtog 1866. 1875 solgte Ingwersen Vester Ladegaard til Aalborg Kommune, men var allerede i 1872 flyttet tilbage til Hegnet, som han Aaret efter bortforpagtede til sine Sønner Christen Breinholt I. og Johannes Peter I. Efter Hustruens Død 1882 overdrog han Hegnet til Sønnen Johannes Peter I. og flyttede til Skive, hvor han døde 27. Februar 1887. — I over 50 Aar drev Ingwersen en stor Forretning med Kvæg til Husum; han var Medstifter af Salling Landboforening,

J. C. Ingwersen

og Hustru.

Salling Herreders Spare- og Laanebank og var i Komitéen for Banen fra Skive til Glyngøre. — 11 Børn:

1) Johannes Peter Ingwersen, født 23. Jan. 1843 paa Højriis † 5. Aug. 1847 i Viuf ved Kolding.
2) Kirstine Hermine Ingwersen, født 3. Oktbr. 1844 paa Hegnet † 5. Marts 1883 i Aarhus. — Gift 3. Oktbr. 1868 i Tøndering med Anton Martinus Bülow, født 28. Juni 1838 i Thisted (Søn af Overkrigskommissær, Toldinspektør Magnus Martinus B. og Marie Dorthea Ingwersen). Drev indtil 1889 Købmandsforretning i Aarhus; bor nu i København.
3) Sophie Kirstine Ingwersen, født 18. Jan. 1846 paa Hegnet † der 18. Marts s. A.
4) Johannes Peter Ingwersen, født 16. Juli 1848 paa Hegnet. Efter et Ophold i England 1865 paabegyndte Ingwersen en Exportforretning af Kvæg til England og Tyskland. I Løbet af nogle faa Aar blev den en af de betydeligste Exportforretninger her i Landet, men da Forbudet mod Indførelse af levende Dyr til England kom i 1892 opgav han delvis Forretningen. 1873 havde han sammen med Broderen Christen Breinholt Ingwersen overtaget »Hegnet« i Forpagtning paa 10 Aar og med Forkøbsret. Broderen døde imidlertid allerede i Forpagtningens første Aar. Efter Forpagtningstidens Udløb i 1883 købte Ingwersen »Hegnet« uden Besætning og Inventar af Faderen for 138,000 Kr. 1883—94 var han Medlem af Markedskommissionen for Ordning af Kvæg- og Hestemarkederne i Jylland og Fyn. R. af Dbg. 12. Maj 1894. — Gift 15. Septbr. 1874 i Aalborg med Edele Marie Riis Bonne, født 5. Decbr. 1852 i Aalborg (Datter af Vognfabrikant i Aalborg Thomas B. og Hansine Kirstine Bonnesen).
5) Christen Breinholt Ingwersen, født 6. Decbr. 1849 paa Hegnet. Var sammen med sin ovennævnte Broder For-

Birgitte Breinholt,
f. Carstensen.

pagter af »Hegnet«. † 3. Jan. 1874 i Aalborg. — Ugift.

6) Marie Jensine Kirstine Ingwersen, født 12. Febr. 1851 paa Hegnet † som ugift 2. Juni 1889 i København.

7) Christiane Theodora Ingwersen, født 12. Maj 1852 paa Hegnet † 20. Novbr. 1888 i Aarhus. — Gift 24. Juni 1884 i Aarhus med Købmand Anton Martinus Bülow, født 28. Juni 1838 i Thisted. (Han var 1. Gang gift med hendes ovennævnte Søster Kirstine Hermine I.)

Poul Stokholm Breinhoit.

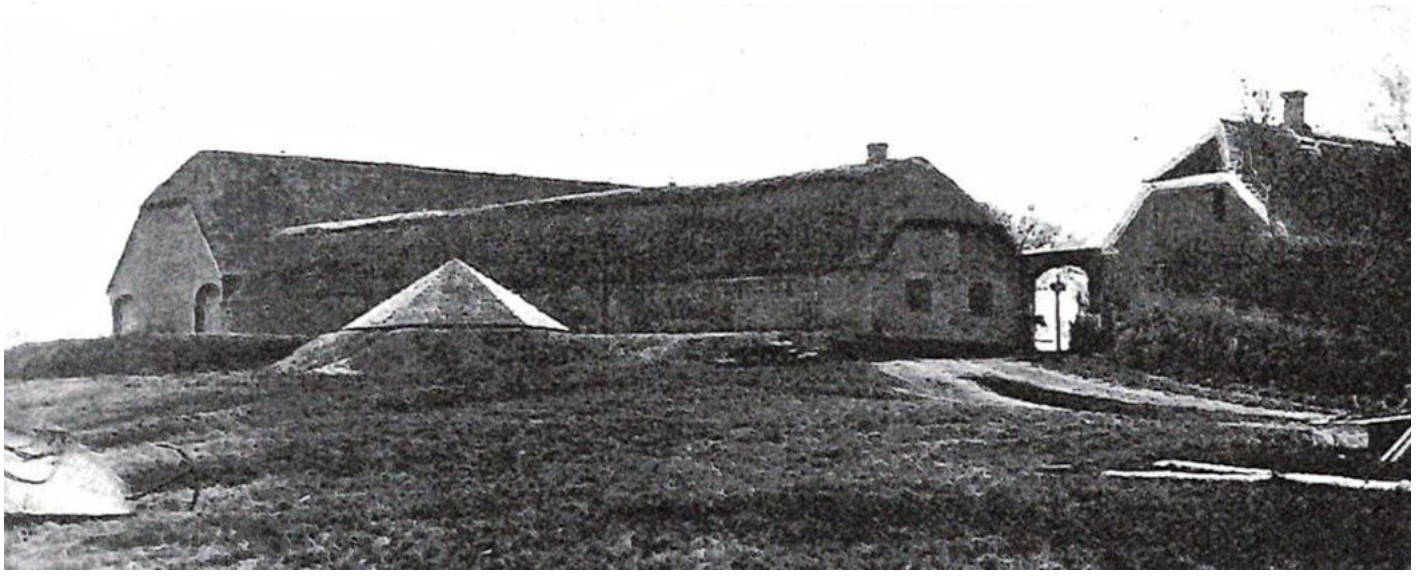
8) Morten Qvistgaard Ingwersen, født 1. Maj 1854 paa Hegnet. Forvalter paa Hegnet † der 23. Marts 1879.

9) Peter Jessen Broder Feddersen Ingwersen, født 24 Oktbr. 1856 paa Hegnet † 24. Oktbr. 1858 paa Vester Ladegaard ved Aalborg.

10) Carl Gjørtz Ingwersen, født 31. Decbr. 1857 i Aalborg. Student fra Schneekloths Skole i København 1876. † 20. Septbr. 1884 i København. — Ugift.

11) Peter Jessen Broder Feddersen Ingwersen, født 24. Maj 1859 paa Vester Ladegaard ved Aalborg. Købmand i Marseille † der 1900.

h. Poul Stokholm Breinholt, født 23. Aug. 1825 paa Damsgaard. »Han fik sin Skolegang hos Degnen i Outrup. Naar der var Tale om højere Tal end 1000, kunde Læreren sige: »Det kaldes en Million, men det skal I ikke bryde jer om, lille Børn, for det er noget, én aldrig faar Brug for.« Poul Brein-

Boddum-Bisgaard.

holt blev aldrig stærk i at regne paa Tavle eller Papir. Men han regnede desto bedre i Hovedet og fik endda adskilligt at gøre med Tal højere end 1000. Læsning var heller ikke hans stærke Side. Der er kun een Bog, han vides at have læst helt igennem — Robinson Krusoe. Desto mere lærte han ved at se sig om. Han var nok ikke mere end 14 Aar gammel, da han var med at drive store Flokke af magre Stude til Husum, og Faderen lod ham blive der nede et Aars Tid, for at han kunde lære at forstaa og udtrykke sig paa Tysk.«*)

I Tyveaarsalderen blev Breinholt Ejer af Boddum-Bisgaard, som Faderen købte til ham. Denne Gaard fik han snart sat i god Drift. Han »indførte Korthornskvæg paa sin Gaard og begyndte at fede. To Gange aarlig var han paa Husum Marked, i Itzehoe og flere Steder for at sælge Stude. Han paatog sig ogsaa at ekspedere Stude for andre. Da Jernbanen var kommen i Gang fra Struer til Aarhus, lejede han Dampskibe til at føre Stude fra Thisted, fra Doverodde og fra Mors til Struer; derfra lod han dem gaa med Ekstratog til Aarhus,

*) Af en Artikel i Højskolebladet for 15. Jan. 1904 af Professor Ludvig Schrøder.

hvorfra de saa førtes med Dampskib til Flensborg — senere, da Jernbanen Syd fra var bygget til Fredericia, til denne By. Fra Flensborg og Fredericia gik Studene saa videre med Banen til Husum. Da den østjydske Bane var færdig i 1868, gik Breinholts Ekstratog med Stude fra Struer lige til Husum.

Da Esbjerg Havn var bygget, og det forenede Dampskibsselskab begyndte at sejle derfra til England med Kvæg, behøvede det at have »en dygtig, vel kendt Mand, som alle stolede paa,« til at være dets Repræsentant paa Stedet; det skulde være en Mand, der »baade kunde varetage Selskabet og [Kreatur-]Afsendernes Interesse, have Tilsyn baade i Stalde og i Skibe.« De Forretninger, Breinholt før havde haft med at sende Stude fra Aarhus til Flensborg og Fredericia, havde bragt ham i Forbindelse med Paul Petersen, der den Gang havde sine egne Dampskibe, men nu var gaaet ind under »det forenede«. Han kunde indestaa for, at der i hele Jylland ingen var, der egnede sig bedre til denne Stilling end Poul Breinholt, og denne paatog sig at gøre et Forsøg.

Efter at »Riberhus« 24. Juni 1875 havde aabnet Englands-Ruten fra Esbjerg, maatte han hver Mandag Morgen forlade sit Hjem for at gaa med Dampskibet til Struer og derfra med den ny aabnede Vestbane til Esbjerg, hvor han tog imod Kreaturerne om Tirsdagen og afsendte dem med Skibet om Onsdagen. Derpaa gav han sig straks paa Rejse omkring i Jylland for at faa Landmændene til at fede og udføre over Esbjerg. Hans mange Slægtskabsforbindelser hjalp ham godt paa Vestkysten; men det gjaldt om ogsaa at faa Østboerne med, for at Ruten kunde svare Regning. Han kom gerne først hjem Lørdag Aften. Han var Sogneraadsformand og maatte da varetage de dertil hørende Forretninger med Møder og Skriverier om Søndagen.

Imidlertid fik han Tro til, at Udførselen af Fedekvæg til

England havde Fremtiden for sig, og den 27. August 1876 tog han Bolig i Esbjerg med sin Familie. Det var en vanskelig Overgang, da han fra den store Gaard, hvor han havde levet i 30 Aar, flyttede ind i den lille Lejlighed i Esbjerg, som var den eneste, han kunde faa. De var 9 Personer, der kom fra Boddum-Bisgaard, og der var kun 3 Værelser med et Kvistkammer paa Loftet og et Pigekammer i Kælderen, som de nu maatte nøjes med.

Til sin egen Fremtidsbolig udsaa han sig straks en Grund ved »Bavnehøj«. Men Ejeren forlangte 133 Øre for Kvadratalen; saa fandt Breinholt det rigtigst at give Tid. Han fik siden Grunden for 25 Øre pr. Kvadratalen. Her byggede han det Hus, der var hans Hjem fra August 1878 til hans Død. En Del Aar før han kom til Esbjerg, havde han lidt et stort Tab ved en Nabo, som han havde laant Penge, og dette bidrog til, at han med sin Familie maatte leve meget tarveligt. Det var han forøvrigt vant til. Han kunde være ked af det, naar een Svovlstik ikke kunde slaa til for ham til at tænde to Lamper, eller naar han skulde give mere end fem Øre for et Pund Hvidling. Men samtidig var hans Hus overordentligt gæstfrit, og han hjalp mange Mennesker ud af Forlegenheder. Han kunde laane en Mand, som det kneb for, 100 Kr. uden Udsigt til at faa dem igen Og naar det gjaldt om at sætte noget i Gang, der kunde fremme Esbjergs Vel, holdt han sig aldrig tilbage, men kunde vove Tusinder*).«

Sammen med Sognepræst A. G. Kemp i Jerne og Skibsbygger Dahl fik Breinholt gennemført, at Esbjerg fik sin egen Kirke, der blev indviet 1887 og hvortil Breinholt og Hustru skænkede en Kristus-Figur. Aaret efter, den 27. Januar, blev

---

*) Efter Professor Ludvig Schrøders Artikel i »Højskolebladet« for 15. Jan. 1904 om »Esbjerg og gamle Breinholt«.

Mette Kirstine Breinholt.

Ane Elisabeth Breinholt.

Breinholt udnævnt til Ridder af Dannebrog og valgtes 1892 ved Oprettelsen af Esbjerg-Fanø Bank til Formand i Bankraadet.

Gaarden Boddum-Bisgaard solgte Breinholt 1884 til Hestehandler Niels Buch for 85,000 Kr., men da denne nogle Aar efter fortrød Købet, tilbagekøbte Breinholt Gaarden 1892 og solgte den atter 1895 — denne Gang uden Besætning — til den nuværende Ejer, Proprietær L. Bruhn, for 80,000 Kr. † 22. Juli 1897 i Esbjerg. — Gift 26. Juni 1852 i Boddum med Birgitte Gjøe Carstensen, født 26. Juni 1833 i Aggersborg Præstegaard (Datter af Sognepræst Christian Brandt C. og Hansine Elisabeth Lillelund) † 15. Jan. 1889 i Esbjerg. — 11 Børn:

1) Mette Kirstine Breinholt, født 24. Juli 1853 paa Boddum Bisgaard; bor som ugift i Esbjerg.
2) Ane Elisabeth Breinholt, født 5. Aug. 1854 paa Boddum Bisgaard; bor som ugift i Esbjerg.
3) Hansine Elisabeth Breinholt, født 5. Febr. 1856 paa Boddum Bisgaard † der 13. Aug. 1871.
4) Christen Breinholt, født 13. Decbr. 1857 paa Boddum Bisgaard † der 18. Septbr. 1859.
5) Christian Brandt Breinholt, født 13. Aug. 1859 paa Boddum Bisgaard, † der 23. Aug. s. A.
6) Christen Breinholt, født 8. April 1863 paa Boddum Bisgaard; tog 1879 Præliminærexamen i Thisted og foretog derefter til 1881 en Rejse til Udlandet for at uddanne sig i Sprog. Efter Hjemkomsten blev Breinholt ansat paa »Det

død 11 Juli 1924

Christen Breinholt

og Hustru.

forenede Dampskibsselskab«s Kontor i København og ansattes 1. Juli 1883 som Bestyrer af dette Selskabs Expedition i Esbjerg; blev samme Aar Forretningsfører for »Søassurance Selskabet Esbjerg«. 25. Febr. 1885 udnævntes Breinholt til Svensk-Norsk Vice-Konsul i Esbjerg, 21. Novbr. 1893 til tysk Konsul og efter Sverrig og Norges Adskillelse 27. Oktbr. 1905 til Svensk Vice-Konsul. 1. Oktbr. 1902 fratraadte Breinholt sin Stilling som Bestyrer af »Det forenede Dampskibsselskab«s Expedition og oprettede en Assuranceforretning, der foruden »Statsanstalten for Livsforsikring« og »Lloyd«s, som han hidtil havde repræsenteret, kom til at omfatte »Det kgl. octr. Sø-Assurance Kompagni«, »Nye Danske Brandforsikrings Selskab« og »Haand i Haand« m. fl. 1904 startede Breinholt »Sejlskibs-Selskabet Scandia«, der nu omfatter fem Skibe med en samlet Tonnage af 1190 Tons; driver tillige Skibsmæglerforretning. Deltog 1890 i Oprettelsen af Esbjerg-Gjesing Plantage; var samme Aar Medstifter af Esbjerg Sparekasse og 1902 af Esbjerg Bombebøsse. 1904 købte han sammen med sine to Brødre og sin Søster Kirstine Breinholt 226 Tdr. Land Hede i Guldager Sogn, hvoraf der nu er beplantet 83 Tdr. Land. Formand i Bankraadet for Esbjerg-Fanø Bank siden 1898, Medlem af Bestyrelsen for »Historisk Samfund for Ribe Amt« fra dets Stiftelse 25 Juli 1902 og Formand i Esbjerg Handelsforening fra 3. Septbr. 1902. Ridder af den svenske Vasaorden 26. Jan. 1905. — Gift 15. April 1887

Maren Breinhoit, f. Holm.

C. B. Breinholt.

i Odense med Ida Marie Henriette Jespersen, født 6. Septbr. 1865 i Odense (Datter af Kammerassessor, Prokurator Hans Christian J. og Johanne Thomine Aagaard).

a) Astrid Therese Breinholt, født 11. April 1890 i Esbjerg.

7) Christian Brandt Breinholt, født 13. Aug. 1864 paa Boddum-Bisgaard; tog Præliminærexamen i Thisted 1880; lærte derefter Landvæsenet og blev 1884 efter et Ophold i England ansat i Faderens Expeditionsforretning i Esbjerg, som han overtog efter Faderens Død 22. Juli 1897. — Gift 14. Febr. 1905 i Christiania med Maren Karine Holm, født 9. Novbr. 1872 paa Holmen i Lier, Norge (Datter af Bygmester Niels Gundersen H. og Else Marthine Holm). — Ingen Børn.

8) Bang Vindfeldt Breinholt, født 13. Marts 1866 paa Boddum-Bisgaard; tog Præliminærexamen i Thisted 1882 og var derefter i Maskinlære til 1887. Aaret efter rejste Breinholt til Zürich og studerede her ved Eidgenössiche Polyteknikum, hvorfra han tog Afgangsexamen med Diplom som Maskiningeniør 1892. Vendte derefter tilbage til Danmark og var indtil 1894 Ingeniør hos Firmaet Koefoed & Hauberg. Samme Aar nedsatte Breinholt sig som Maskin-

Olga Breinholt, f. Lammers.

B. V. Breinholt.

fabrikant og Jernstøber i Odense som Medindehaver af Firmaet M. P. Allerups Efterfølgere, og da dette Firma i 1901 gik over til et Aktieselskab, valgtes Breinholt til Formand, hvilken Stilling han endnu beklæder. Var Medlem af Ligningskommissionen for Odense Købstad 1898 til 1901, hvilket Aar Breinholt flyttede til København, hvor han siden har boet, og driver nu der privat Ingeniør-Virksomhed. I Oktober 1904 deltog Breinholt i Stiftelsen af Tørvefabriken »Aktieselskabet Aamosen« ved Vedde St., Sjælland, i hvilket Selskab han var Formand fra dets Stiftelse til 1. Maj 1906 og blev derefter valgt til Salgsleder. Har siden 1905 været Medindehaver af Ingeniørfirmaet T. H. Mahler & Co. i Vejle og er Medejer af Hedeplantagen (»Breinholternes Plantage« kaldet) ved Guldager. —

A. Kløvborg

Gift 2. Septbr. 1892 i Horsens med Olga Valborg Lammers, født 30. April 1866 i Horsens (Datter af Kommunelærer August Peter Christian L. og Laura Olivia Simonsen). — 1 Barn:

a) Ellen Breinholt, født 14. Juni 1896 i Odense.

9) Marie Othonia Breinholt, født 6. Febr. 1868

og Hustru.

paa Boddum-Bisgaard. — Gift 30. April 1889 i Esbjerg med Anders Kløvborg, født 6. Jan. 1856 i Thisted (Søn af Købmand Anders Andersen K og Jakobine Thomsen). Tog Skolelærerexamen paa Reimer og Søborgs Kursus i København 1874, Stud. priv. 1875, Cand. theol. 23. Juni 1882; blev 29. Maj 1884 udnævnt til ordineret Medhjælper for Jelling og Hover, ordineret 11. Juni s. A. Sognepræst for Guldager 16. April 1886 og fra Slutningen af 1887 tillige Hjælpepræst for Jerne, Skads og Esbjerg. Sognepræst i Bregninge paa Taasinge 11. Maj 1891. — Ingen Børn.

10) Karen Theodora Breinholt, født 6. April 1870 paa Boddum-Bisgaard. — Gift 24. Novbr. 1896 i Esbjerg med Hans Christensen, født 12. Jan. 1867 i Kjøbenhoved, Nordslesvig (Søn af Boelsmand, Dannebrogsmand Jesper C. og Ane Kathrine Sørensen); tog Dyrlægeexamen 1892; nedsatte sig som prakt. Dyrlæge i Esbjerg 1893, Slagtningsinspektør ved Statens Exportslagteri i Esbjerg s. A., kontrollerende Dyrlæge ved samme 1904. — 6 Børn:

a) Alma Breinholt Christensen, født 3. Decbr. 1897 i Esbjerg.

b) Ebba Breinholt Christensen, født 6. Oktbr. 1900 i Esbjerg.

c) Gerda Breinholt Christensen, født 15. Sept. 1901 i Esbjerg.

d) Rigmor Breinholt Christensen, født 20. Sept. 1902 i Esbjerg.

e) Ingrid Breinholt Christensen, født 25. Marts 1904 i Esbjerg.

H. Christensen

og Hustru.

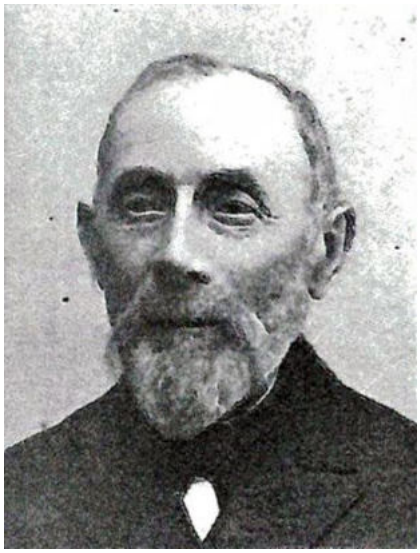
f) Poul Breinholt Christensen, født 30. April 1905 i Esbjerg.

11) Hansine Elisabeth Breinholt, født 30. April 1873 paa Boddum-Bisgaard † 7. April 1891 i Esbjerg, ugift.

H. E. Breinholt.

i. Jørgen Christian Breinholt, født 8. Novbr. 1827 paa Damsgaard. Efter Faderens Død 1851 overtog Breinholt Damsgaard, som da blev sat til 30,000 Rdl. Foruden Gaardens Drift beskæftigede Breinholt sig med Hestehandel og havde en betydelig Forretning paa Udlandet med Heste og Stude. 1. April 1885 bortforpagtede han Damsgaard til sin Søn Christen B., til hvem han solgte den ved Skøde af 11. Decbr. 1891. I Aarenes Løb var Breinholt betroet en stor Del Tillidshverv; han var saaledes Medlem af Outrup Sogneraad 1863—69, Medlem af Thisted Amtsraad 1869—85, var i samme Tid Landvæsenskommissær og gentagne Gange udnævnt til Dommer ved Statsdyrskuer. Bor nu i København. — Gift 15. Febr. 1856 i Lem med Maren Buch, født 3. Decbr. 1836 paa Holmgaard ved Ringkøbing (Datter af Proprietær Niels Lauritz B. og Maren Stokholm). — 16 Børn.

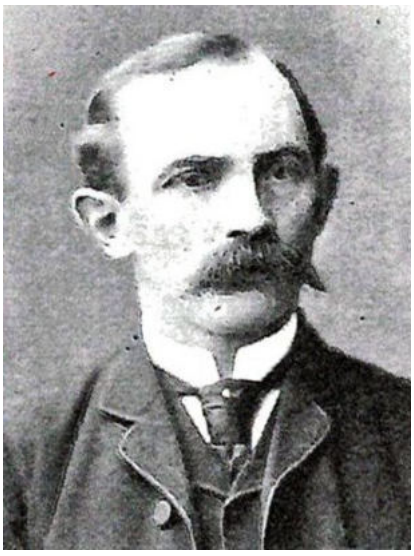

Jørgen Chr. Breinholt.

1) Mette Kirstine Breinholt, født 19. Febr. 1857 paa Damsgaard. — Gift 3. Jan. 1882 i Outrup med Søren Refsgaard Jørgensen, født 28. April 1852 paa Tangsgaard, Gudum

Maren Breinholt, f. Buch.

S. R. Jørgensen

og Hustru.

Sogn (Søn af Proprietær Hagen J. og Jensine Refsgaard.) Drev fra 1870—82 i Kompagni med Faderen Kreaturhandel paa Tyskland; startede 1882 en Kreaturkommissionsforretning i Newcastle on Tyne, som han var Indehaver af til 1891, da han købte Vestermølle i Ramme Sogn, hvilken Gaard han endnu ejer. — 2 Børn:

a) Hagen Christian Jørgensen, født 30. August 1884 i Newcastle on Tyne; ansat i en Skibsrheder-Forretning i Riga.

b) Georg Jørgensen, født 9. Decbr. 1896 i Ramme.

2) Niels Laurits Buch Breinholt, født 12. April 1859 paa Damsgaard. Efter i 9 Aar at have haft Kreaturkommissionsforretning i London, rejste han 1886 til Amerika, hvor han siden har været Handelsrejsende for Vinfirmaet A. Bauer & Co. Bor i Minneapolis, Minnesota, U. S. A. — Gift 6. Juli 1882 i Bulderup, Slesvig, med Ingeborg Marie Sønnichsen, født 16. Juni 1861 paa Haistruphoff, Haistrup Sogn, Slesvig (Datter af Proprietær Thomas S. og Anna Vilhelmine Matthiesen). — 3 Børn:

a) Anna Vilhelmine Ingeborg Marie Breinholt, født 5. April 1883 i London, ugift.

Ingeborg Breinholt, f. Sønnichsen.

N. L. B. Breinholt.

Marie Breinholt,
f. Overgaard.

b) Christian Thomas Breinholt, født 7. Jan. 1886 i Haistrup Sogn, Slesvig.

c) Niels Buch Breinholt, født 14. Juli 1895 i Omaha, Nebraska, U. S. A.

3) Christian Breinholt, født 12. Maj 1861 paa Damsgaard. Overtog 1. April 1885 Damsgaard i Forpagtning og købte den af Faderen ved Skøde 11. Decbr. 1891 for 150,000 Kr. Det var det tredie og sidste Slægtled, der blev Ejer af Damsgaard, idet Breinholt ved Skøde af 1. Maj 1901 solgte Gaarden til Proprietær N. Overgaard for 170,000 Kr. Breinholt flyttede derefter til København og nedsatte sig der som Kreaturkommissionær. — Gift 27. Marts 1885 i Sundby, Mors, med Marie Cecilie Overgaard, født 26. Jan. 1862 paa Overgaard, Sundby Sogn (Datter af Gaardejer Ole O. og Inger Marie Jensen). — 9 Børn:

C. Breinholt.

a) Jørgen Christian Breinholt, født 28. Decbr. 1885 paa Damsgaard. Opholder sig hos sin Onkel Poul Breinholt i Oklahoma.

b) Otto Breinholt, født 26. Marts 1887 paa Damsgaard; rejste i Foraaret 1906 til Oklahoma, hvor han lærer Landvæsenet hos sin Onkel Jens Breinholt.

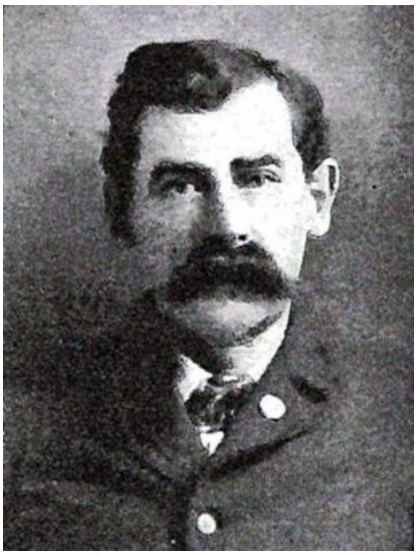
c) Holger Breinholt, født 1. Jan. 1889 paa Damsgaard † der 6. Juni 1901.

d) Ejnar Breinholt, født 23. Oktbr. 1890 paa Damsgaard.

e) Magnus Breinholt, født 29. Febr. 1892 paa Damsgaard † der 26. Marts 1893.

f) Alfred Breinholt, født 26. Novbr. 1893 paa Damsgaard.
g) Niels Buch Breinholt, født 7. Juli 1895 paa Damsgaard.
h) Maren Helene Breinholt, f. 31. Marts 1897 paa Damsgaard.
i) Ellen Sofie Breinholt, født 26. Febr. 1901 paa Damsgaard.

4) En dødfødt Søn 6. Juni 1862.
5) Maren Breinholt, født 4 Decbr. 1863 paa Damsgaard † der 20. Juni 1864.
6) Jens Breinholt, født 15. Juni 1865 paa Damsgaard. Efter endt Skolegang i Thisted Realskole kom han til Landvæsnet; blev Forvalter paa Gunderupgaard og rejste 1890 til Amerika, hvor han i Begyndelsen havde forskellige Stillinger som f. Eks. Opvarter, Hotelportier, Forpagter og Agent. Bor nu som Farmer nær Billings, Oklahoma, U. S. A. — »Jeg har rejst en Del, levet i fem Stater, er ikke fattig, ej heller rig, har et godt Helbred og et temmelig godt Humør, og altid for Danmark, baade først og sidst.«*) — Gift 15. Juni 1898 i Polk, Kay County, Oklahoma, med Anna Belle Prather (Datter af John Wesley P.) — 3 Børn:

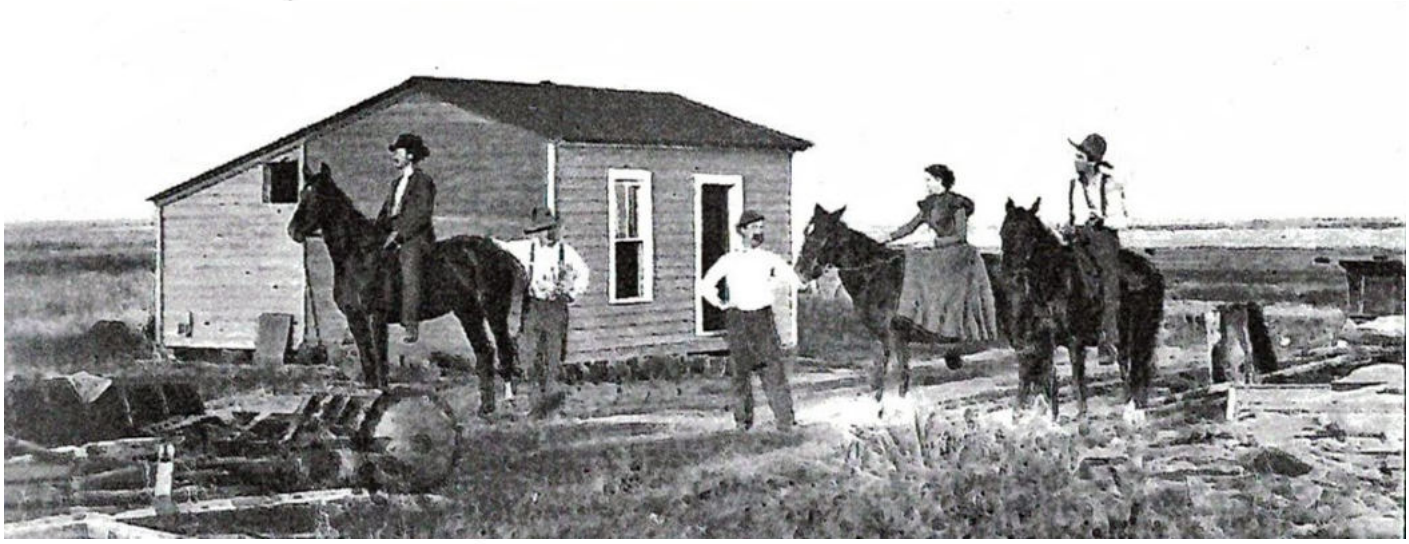
Jens Breinholt

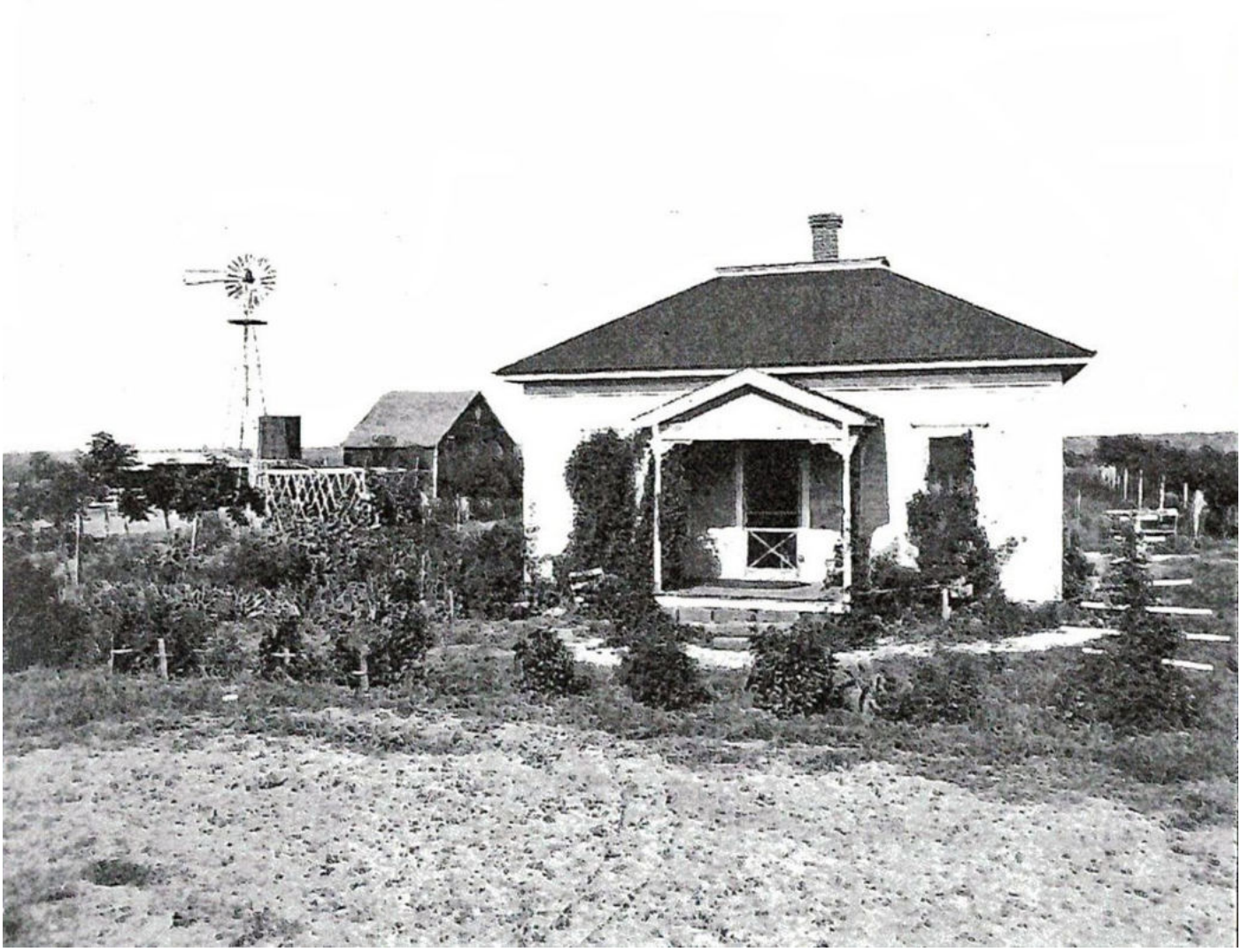
og Hustru.

a) Maren Belle Breinholt, født 6. Juli 1899 paa Denmark Farm, Oklahoma.
b) Thelma Fern Breinholt, født 14. Novbr. 1900 paa Denmark Farm, Oklahoma.
c) Gladys Breinholt, født 20. Septbr. 1903 paa Denmark Farm, Oklahoma.

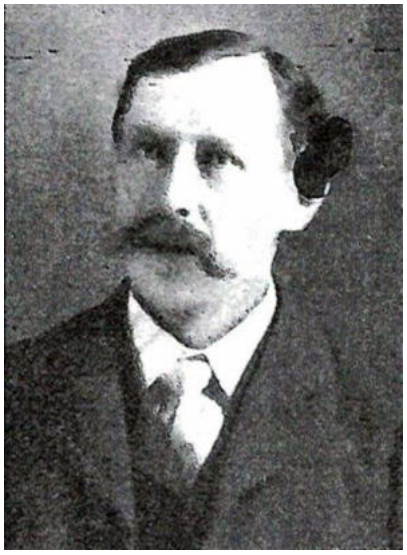
*) Af et Brev til Udgv.

Fra Jens Breinholts Farm i Oklahoma.

Fra Jens Breinholts Farm i Oklahoma.

P. S. Breinholt.

7) Maren Breinholt, født 26. Oktbr. 1866 paa Damsgaard, † der 7. Maj 1867.

8) Poul Stokholm Buch Breinholt, født 28. Decbr. 1867 paa Damsgaard, lærte Landvæsnet paa Damsgaard og rejste 1889 til Amerika; bor nu som Landmand i Oklahoma. Ugift.

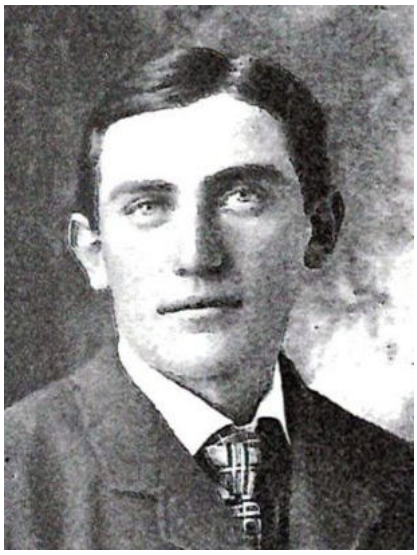
9) Maren Breinholt, født 26. Jan. 1869 paa Damsgaard. — Gift 26. Marts 1893 paa Frederiksberg med Lauritz Ditlev Lauritzen, født 23. Novbr. 1859 i Ribe (Søn af Tømmerhandler i Ribe Jørgen L. og Frederikke Sophie Pontoppidan). Gennemgik 1876 Grüners Handelsakademi i København og kom derefter i Faderens Tømmerhandel i Ribe. Da Faderen 1884 oprettede en Filial i Esbjerg, blev Lauritzen Bestyrer af denne, men tog dog først 1888 fast Ophold i Esbjerg; anlagde samme Aar et Skibsrhederi her og førte samtidig i nogle Aar Forretning med Korn og Foderstoffer, Bygningsartikler og Smør. Deltog 1891 i Anlæget af Esbjerg-Gjesing Plantage og samme Aar i Oprettelsen af Esbjerg-Fanø Bank; startede 1895 Dampskibsselskabet »Vesterhavet«, og 1899 og 1900 Dampskibsselskaberne »Jylland« og »Dania«; købte 1902 ca. 150 Tdr. Land Hede i Jerne og paabegyndte Opdyrkningen og Beplantningen heraf, lod s. A. beplante 15 Tdr. Land Plantage i Vognsbøl; indførte og fordelte 1903 2000 Sække Kartofler og paabegyndte Agitationen for Export af Kartofler til

L. D. Lauritzen

og Hustru.

Peter Breinholt.

England; deltog 1897 i Oprettelsen af Trikotagefabrikken, 1898 af Valsemøllen og anlagde 1904 Rebslageriet i Esbjerg. 1893 blev Lauritzen udnævnt til fransk Konsul i Esbjerg og 7. Juni s. A. til Ridder af Dannebrog; var 1898—1900 Medlem af Byraadet i Esbjerg, 1898—1902 Formand i Handelsforeningen og 1899—1905 Medlem af Havneraadet. — 5 Børn:

Viggo Breinholt.

a) Erik Lauritzen, født 9. Juni 1894 i Esbjerg.
b) Anna Lauritzen, født 18 Aug. 1895 i Esbjerg.
c) Ivar Lauritzen, født 29. Novbr. 1897 i Esbjerg, † der 15. Januar 1899.
d) Ivar Lauritzen, født 25. Marts 1900 i Esbjerg.
e) Knud Lauritzen, f. 12. April 1904 i Esbjerg.

10) Carl Breinholt, født 8. Novbr. 1870 paa Damsgaard, † der 23. Decbr. s. A.
11) Karen Breinholt, født 22. Juli 1872 paa Damsgaard † der 21. Decbr. s. A.
12) Martin Kristian Breinholt, født 27. Jan. 1874 paa Damsgaard † der 11. Juni s. A.
13) Kristian Martin Breinholt, født 27. Febr. 1875 paa Damsgaard † der 18. Juli s. A.
14) Peter Stokholm Breinholt, født 26. Marts 1876 paa Damsgaard † der 10. Marts 1877.
15) Peter Breinholt, født 28. Juli 1878 paa Damsgaard; rejste 1896 til Amerika; bor nu som Landmand i Oklahoma. Ugift.

16) Viggo Breinholt, født 11. Maj 1881 paa Damsgaard. Guldsmed i København, ugift.

k. En dødfødt Søn, 3. Juli 1832.

l. En dødfødt Søn, 22. Maj 1833.

m. En dødfødt Søn, 2. Aug. 1835.

2. Maren Breinholt, født 1. Oktbr. 1797 i Heldum, † 5. Juli 1851 paa Staby-Kjærgaard. — Gift 8. Juni 1822 i Heldum med Chresten Jensen Ebbensgaard, døbt 17. Maj 1767 i Sir (Søn af Gaard-

Pallesbjerg.

ejer Jens Madsen, kaldet Pilgaard, og Bodil Marie Christensdatter). 6. Maj 1796 havde han ægtet Anna Kirstine Mogensdatter, født ca. 1749. Hun blev første Gang gift 9. Juni 1775 i Ulvborg med Laurs Nielsen, Ejer af Ebbensgaard, og efter hans Død, 9. Juli 1793, ægtede hun 20. Juni 1794 Frederik Christian Jepsen Øgaard. Han døde imidlertid allerede Aaret efter, den 19. Septbr. 1795, og hun giftede sig da tredie Gang med Christen Jensen, der antog Navnet Ebbensgaard. Kort efter Hustruens Død 17. April 1821 købte han Pallesbjerg og ægtede da Maren Breinholt. 1825 købte han Staby-Kjærgaard sammen

med sin Svigerfader, Jens Breinholt til Sønder Vinkel, men boede stedse paa Pallesbjerg, hvor han døde 17. Febr 1836. — 6 Børn:

a. Karen Ebbensgaard, født 9. Maj 1823 paa Pallesbjerg; bor nu i København. — Gift 21. Marts 1844 i Staby med Peter Teglbrænder Hjardemaal, født 7. April 1822 paa Bubbel, Vestervig Sogn (Søn af Kammerraad Ole Adolph H. til Bubbel og Maren Teglbrænder), Ejer af Bubbel, † 6. Juli 1892 i Hurup.

b. Jens Breinholt Ebbensgaard, født 18. Maj 1824 paa Pallesbjerg. Ejer af Pallesbjerg, † der 24. Marts 1868. — Gift 24. Marts 1849 i Ejsing med Mette Hansine Caroline Windfeld, født 3. Maj 1830 paa Landthing, Ejsing Sogn (Datter af Proprietær Claudius Hansen W. og Karen Strandbygaard), † 22. Oktbr. 1888 i Skive.

c. Marie Ebbensgaard, født 29. Maj 1825 paa Pallesbjerg, † 4. April 1895 i Opstrup, Stadil Sogn. — Gift 27. Septbr. 1854 i Staby med Knud Nielsen, født 21. Septbr. 1829 i Staby (Søn af Proprietær Niels Knudsen og Johanne Kirstine Pedersdatter), Gaardejer i Opstrup, Stadil Sogn, † der 8. Decbr. 1879.

d. Jensine Ebbensgaard, født 26. April 1827 paa Pallesbjerg. — Gift 8. Novbr. 1850 i Staby med Jørgen Bang Windfeld, født 3. Oktbr. 1823 paa Landthing (Broder til ovennævnte Proprietær Jens Breinholt Ebbensgaards Hustru Mette Hansine Caroline, f. Windfeld). Ejer af Landthing, Ejsing Sogn, † der 3. Jan. 1866.

e. Ane Margrethe Ebbensgaard, født 9. Decbr. 1828 paa Pallesbjerg. — Gift 1. Gang 21. Marts 1844 i Staby med Peter Severin Hjardemaal, født 16. Novbr. 1819 paa Bubbel (Broder til ovennævnte Proprietær Peter T. Hjardemaal). Ejer af Futtrup i Heltborg Sogn, † der 6. Oktbr. 1847. — Gift 2. Gang 6. Jan. 1849 i Heltborg med Preben Bille Brahe Dahl Fabricius, f. 14. Juli 1819 i Sjørring (Søn af Konsistorialraad, Præst i Sjørring, Johannes F. og Nicoline Henriette Elisabeth

Ingeborg Breinholt, f. Buch.

Niels Munch Breinholt.

Dahl). Forpagter af Sjørring Præstegaard, indtil han ved sit Giftermaal overtog Futtrup. Ægteparret bor nu hos en Adoptivdatter, gift med Dyrlæge Læssøe, i Ydby.

f. Chresten Ebbensgaard, født 26. Juni 1836 paa Pallesbjerg. Efter Moderens Død arvede han Staby-Kjærgaard, som han solgte 1862. 1859 købte han Handbjerg Hougaard for 150,000 Kr. og 1878 Rammegaard ved Lemvig. Bor paa Handbjerg Hougaard.

3. Niels Munch Breinholt, født 10. Febr. 1801 paa Sønder Vinkel. Allerede som Dreng viste han levende Interesse for Landbrug og navnlig den Del deraf, hvorpaa det vestjydske Landbrug den Gang overvejende var baseret, nemlig Heste og Stude, af hvilken Indtægten væsentlig beroede paa en omhyggelig Pasning Sommer og Vinter og paa et Handelstalent ved Køb og Salg af Besætningen, der som ofte skiftedes halvaarlig. I en tidlig Alder begyndte han Omsætningen af Gaardens Heste- og Kvægbesætning, et Hverv som et medfødt Handelstalent gjorde ham vel egnet til, og efter i flere Aar at have bestyret Sønder Vinkel for Faderen, solgte denne ham Gaarden ved Skøde af 24. Septbr. 1830 for 4200 Rdl. — Offentlige Tillidshverv søgte Niels Breinholt saavidt muligt at slippe for, men holdt sig dog aldrig tilbage, naar det gjaldt om at støtte eller starte et for Egnen almennyttigt Foretagende. Han var saaledes Medstifter af »Skodborg-Vandfuld Herreders Dyrskueforening« og af »Sparekassen for Lemvig og Omegn«, af hvis Direktion han i flere Aar var Medlem. I omtrent en Menneskealder

N. B. Breinholt

og Hustru.

var Breinholt Sognefoged i Heldum; hans Varetagelse af denne Bestilling var ret ejendommelig, idet han nemlig lod alle Sognefoged- og de dertil knyttede Lægdsmandsforretninger udføre af en Fuldmægtig, der ligeledes mødte som Lægdsmand ved de aarlige Udskrivningssessioner. — † 1. Juni 1872 paa Sønder Vinkel. — Gift 17. Septbr. 1831 i Ringkøbing med Ingeborg Buch, født 1. Aug. 1807 i Ringkøbing (Datter af Mølleejer Niels Munk Jensen B. og Birthe Andersdatter). † 27. Juni 1882 paa Sønder Vinkel. — 6 Børn:

a. Niels Buch Breinholt, født 18. Maj 1832 paa Sønder Vinkel. Kom efter sin Konfirmation paa et Gymnasium i Hamborg, men flygtede derfra ved Krigens Udbrud i 1848 til Hjemmet, hvor han oplærtes i Landbrug og Kreaturhandel og uddannede sig yderligere heri ved længere Ophold i England og hyppige Besøg i Hertugdømmerne. Kun 22 Aar gammel blev Breinholt i 1854 Ejer af Vandborg Vestergaard og drev samtidig indtil sit Giftermaal en udstrakt Kreaturhandel paa England, Holsten og Slesvig. Skønt opfødt og oplært i Studehold og Handel med Stude, var Breinholt den første i sin Egn, der til manges Forbavselse gik over til Mejeribrug; var ligeledes den første i Egnen, der indførte en regelret og gennemført Dræning paa et saa tidligt Tidspunkt, at da der i mange Miles Omkreds endnu ikke fandtes Drænsrørsfabrikker, maatte der det første Aar hentes en Skibsladning fra Egernsund ved Flensborg. Ved Købet i 1854 gav Breinholt 70,000 Kr. for Vandborg-Vestergaard; ved Salget i 1904 blev den uden Besæt-

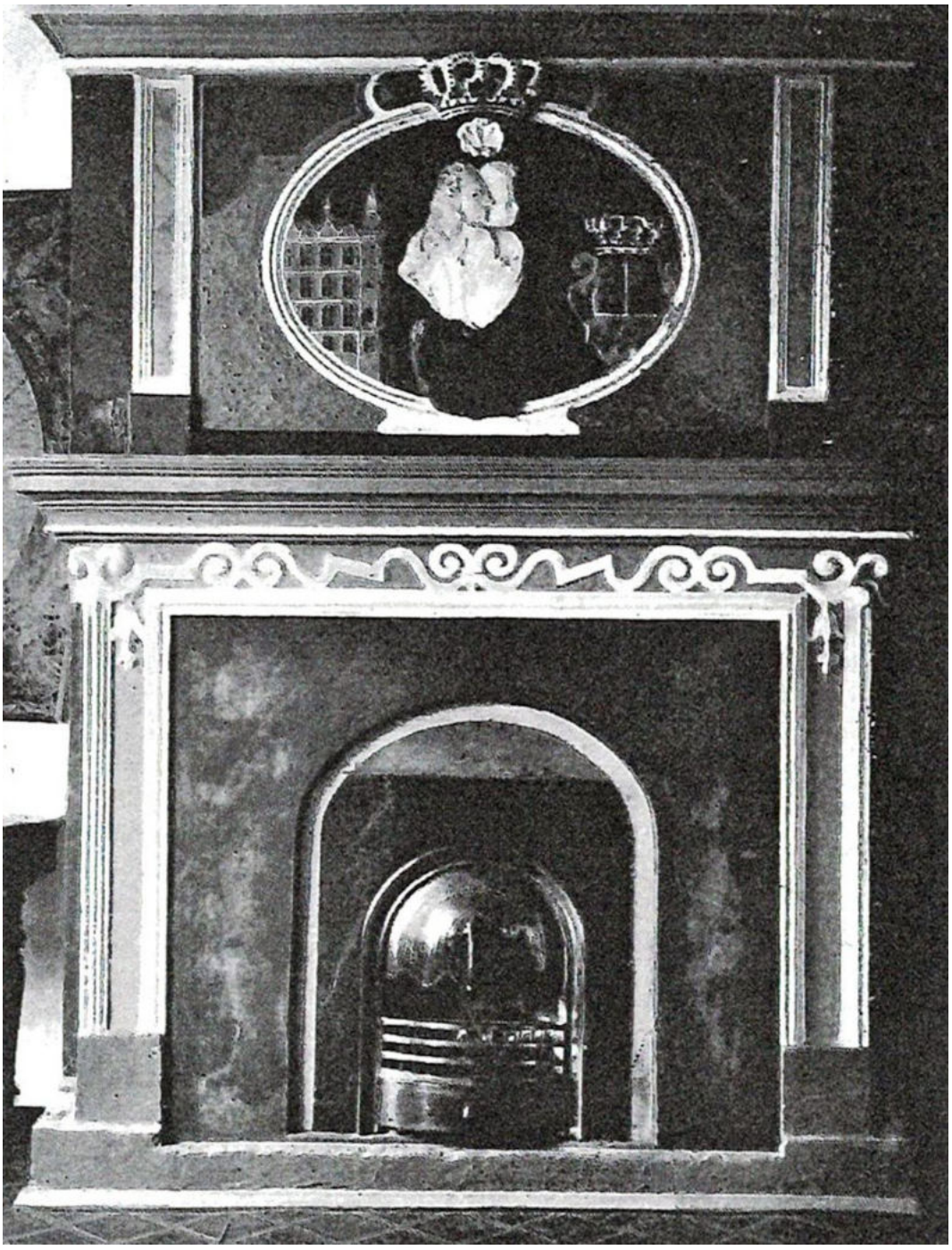
Vandborg-Vestergaard.

ning taxeret til 230,000 Kr., et godt Vidnesbyrd om Ejendommens Fremgang i Breinholts Ejetid. Vandborg-Vestergaard, der har et Tilliggende af 265 Tdr. Ld. særdeles fortrinlige og højt kultiverede Jorder med ca. $26^1/_2$ Tdr. Hartkorn, er ikke blot Herredets største, men ogsaa bedste Avlsgaard, overhovedet en af de bedste i hele Amtet, den har imidlertid ingen Historie, da den er dannet ved Sammenlæg af 4 Bøndergaarde — Vestergaard, Halgaard, Bjerregaard og Mølgaard, der alle i sin Tid var Fæstegaarde under Baroniet »Ryssensteen«, hvis Birkeskriver, Warelmann, beboede og drev den førstnævnte af dem. Omtrent samtidig med Salget af denne Gaard købte Breinholt Herregaarden Rysensteen, tidligere Herresæde for det nedlagte Baroni af samme Navn. — Rysensteen er en af de faa Gaarde i Vestjylland, der har bevaret

Rysensteen.

sit oprindelige herregaardsmæssige Præg, idet dens højtliggende, trefløjede Borggaard er omgivet af Voldgrave og betydelige Levninger af Volde, Skandser og Udenværker, samt ligger i fornem Afstand fra Ladegaarden. Gaarden har en interessant og meget gammel Historie, der rækker tilbage til Tiden omkring Kristendommens Indførelse, den har nemlig i Aarhundreder ligget under Ribe Bispestol, til hvilken den omtrent Aar 1000 antages at være skænket af Biskop Odinkar. Bispestolen lod Gaarden befæste og benævnte den »Castorum Bøfflingæ«, den beboedes af biskoppelige Lehnsmænd af adelige Slægter, som Bille, Juel, Munk, Kaas m. fl, indtil den ved Reformationen 1536 inddroges under Kronen, hvorefter den fik Prædikatet af »kongeligt Slot« og i gamle Dokumenter altid nævnes som »Bøffling Slot«, paa hvilken fra nu af Kongens Lehnsmænd over Bøvling Amt havde Sæde; disse tilhørte delvis de samme Adelsslægter, som tidligere Bispestolens, hvortil dog senere kom Skeelerne, Ruderne, Gyldenstjernerne, Sehestederne m. fl. I Aaret 1627 blev Slottet indtaget af »de kejserlige« (Brandenborgerne), der holdt Borgen besat i over Aar og Dag og huserede saa slemt med den, at den krævede en Ombygning, hvilken ogsaa Chr. IV lod foretage i Aarene 1638 og 39;

Kamin paa Rysensteen.

navnlig stammer Hoved- og Midterfløjen fra den Tid, kun er de under den liggende stærke og hvælvede Kældere betydelig ældre, medens den her afbildede interessante Kongekamin vistnok er yngre, thi de paa Kaminen i højt Relief anbragte Billeder af en Konge og en Dronning forestiller formentlig Frederik den Fjerde og hans Gemalinde. Aar 1644 indtoges Borgen atter, denne Gang af »Svenskerne«, der længe holdt den besat og grundig udplyndrede den og molesterede Byg-

ningerne saaledes, at der i Aarene 1648—49 igen maatte foretages betydelige Restaurationsarbejder, medens der siden (mærkelig nok heller ikke i Baroniets Tid) synes at være nævneværdige Forandringer ved den af Chr. IV opførte Hovedfløj, saa denne, der særlig tjener til Herskabsbolig, saavel i ydre som i indre Indretning staar saa godt som uforandret den Dag i Dag. — I 1661 indkaldtes hertil den hollandske Fæstningsbygger, General Rüse, der bl. a. anlagde Citadellet ved København; han fik derved mange Penge tilgode, og da Kongens Kasse var stærkt medtaget, udlagdes ham som Betaling »Bøvling Slot« tilligemed 2000 Tdr. Hartkorn Bøndergods og mange Kirker samt andre Herligheder, blandt hvilke blot skal nævnes Forstrandsret, Birkeret og Eneret til Østersfangst ved Ringkøbing. Rüse optoges derefter i den danske Adelsstand som Friherre, og 1672 ophøjedes Bøvling Slot med Gods til Baroni, der bestod til 1797, da det ved kgl. Bevilling nedlagdes, og hele Godset solgtes mod, at der blev sat en Fideikommiskapital i Stedet. Ved Overgangen til Baroni forandredes det gamle Navn »Bøvling« til det tydske (efter Stifteren opkaldte) Navn »Rüsenstein«, der, uagtet det lyder saaledes i Erektionspatentet, dog hurtig fordanskedes til »Rysensteen«, men bemærkelsesværdigt er det, at Navnet selv i denne danske Form havde saa stor Vanskelighed ved at finde Indgang i Befolkningen, at en stor Del af denne endnu vedblivende kalder Rysensteen »Bøvling«, et Træk, der vidner smukt om Folkets sunde Konservatisme.

Efter opnaaet Myndighedsalder blev Breinholt valgt til Medlem af Ringkøbing Amtsraad og havde Sæde her fra 1858—64; var Medlem af Vandborg Sogneraad 1859—64; Sekretær og Næstformand i Skodborg-Vandfuld Herreders og Lemvig Købstads Landboforening 1855—70; blev 1861 konstituered som Sandflugtskommissær og udnævntes ved Sandflugtsvæsnets Omordning i 1868 til Overklitfoged for Ringkøbing

Amt, men fik som saadan efter egen Begæring Afsked 1877. 1. Oktbr. 1870 valgtes Breinholt til Landsthingsmand for 8. Kreds og har siden uafbrudt været Medlem af Landsthinget; var fra 1874—84 Medlem af den af Regeringen nedsatte Kystsikringskommission, der i den Tid, den arbejdede, lod udføre en Række Prøveforsøg til Kystsikringsforanstaltninger til Værn for den med Undergang truede Limfjordstange. Medlem af Landbokommissionen af 1894, af Kommissionen angaaende Statsbanedriften af 1898, af Tuberkulosekommissionen af 1901 og i 1904 Landsthingets Suppleant i Overskyldraadet.

I journalistisk Henseende har Breinholt udfoldet en ikke ringe Virksomhed, der hovedsagelig har fundet Plads i Dagblade, særlig »Nationaltidende«, og drejet sig om de i Tiden aktuelle Spørgsmaal, som f. Eks. Guldmøntfoden, Told, Skibsafgift, Havnevæsen og navnlig Kystsikringer og de i Forbindelse hermed staaende Planer. 29. Aug. 1887 udnævntes Breinholt til Ridder af Dannebrog, 26. Maj 1892 til Dannebrogsmand og 8. April 1898 til Etatsraad. — Om Etatsraad Breinholt skriver H. Wulff i sit Arbejde: »Den danske Rigsdag 1879—81« følgende:

»Breinholt er udgaaet fra en rig og meget anset Slægt ovre i Vestjylland.

Igennem flere Led havde Slægten vundet større og større Omraade, baade i almindelig Anseelse og i økonomisk og aandelig Retning. Et Vidnesbyrd om en ikke almindelig Modenhed og Blik for Tidens Krav kan udledes deraf, at Breinholts Fader, der havde udbredte Handelsforbindelser nede i Holsten, fandt paa at sætte Sønnen i Skole i Hamborg, hvorved denne selvfølgelig fik en Uddannelse, der gik videre og i en anden Retning end de fleste Proprietærsønners paa hin Tid i Jylland.

I Hamborg tilbragte Breinholt altsaa en Del af sin Ungdom, og navnlig i de bevægede Foraarsdage i 1848 fik han her,

hvor han var de forskellige Bevægelser saa tæt paa Livet, et Indtryk, der gav ham en for hans Alder tidlig Modenhed. Da Fjenden væltede ind over Danmarks Grænser, ilede den unge Danske, der havde arvet Fædrenes store Kærlighed til Fødelandet, hjem til Danmark og naaede efter allehaande Farer og Eventyr sin Fædrenegaard. Hans Ophold og Oplærelse i Hamborg øvede en blivende Indflydelse paa den unge Mand, og dette i Forbindelse med alvorlige Selvstudier og mange senere Udenlandsrejser har givet ham et friere og mere overlegent Blik paa Forholdene, end de allerfleste af hans Standsfæller have.

Han blev alt i en ung Alder større Ejendomsbesidder, og han kastede sig med Iver over Landbruget. Hans ualmindelige Evner og endnu ualmindeligere Kundskaber skaffede ham hurtig en større Indflydelse, hvortil jo ogsaa hans økonomiske Uafhængighed bidrog. Der blev tidlig lagt Beslag paa hans Kræfter baade i kommunale og økonomiske Raad . . . .«

». . . . Han er et godt Hoved med en let og klar Opfattelse. Han taler smukt, klart og godt; men det er ikke ofte, han tager Ordet. I Havnespørgsmaal, Vej- og Vandsager samt i Hegnsspørgsmaal anses han med Rette for en Avtoritet, og han tager altid livlig Del i Forhandlingerne om saadanne Ting, hvor hans Mening stedse høres med Opmærksomhed.

Han roses som et dygtigt og flittigt Medlem af Udvalgene. Mest Interesse synes han at nære for de jydske Havneanlæg, her har han gjort grundige Studier og baade i Blade og Pjecer ydet meget værdifulde Bidrag til dette vigtige Spørgsmaals Drøftelse.«

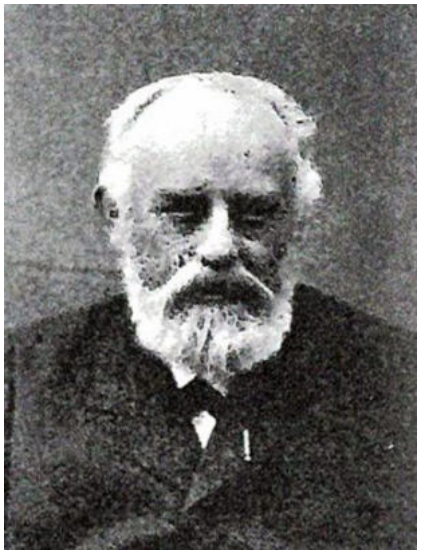
10. Septbr. 1858 ægtede han i Visby ved Tønder Anna Jacobine Knudsen, født 14. April 1839 i Forballum i Sønderjylland (Datter af Godsejer Knud Lausten K. til Trøjborg m. fl. og Gyde Marie Ochsen). — Ingen Børn.

Jens Breinholt.

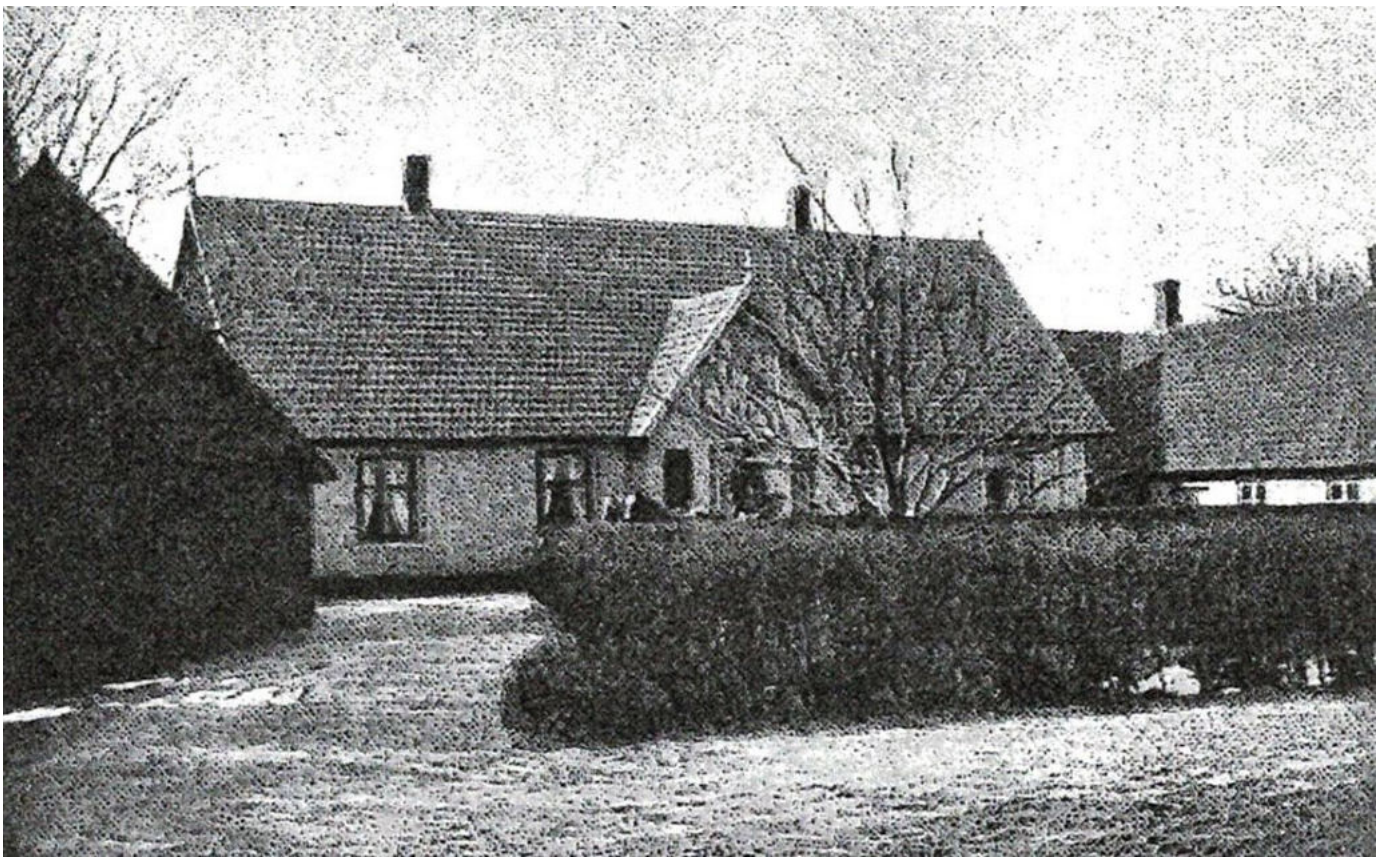
b. Karen Breinholt, født 22. Decbr. 1838 i Heldum, † der 29. Decbr. s. A.

c. Jens Breinholt, født 5. Marts 1835 i Heldum. Efter Faderens Død overtog han sammen med sin nedennævnte Broder Jens Stokholm Breinholt Sønder Vinkel, hvor han døde 11. Novbr. 1885. — Ugift.

Peter Stokholm Breinholt.

d. Peter Stokholm Breinholt, født 24. April 1837 i Heldum. 1857 overtog Breinholt Volder i Ramme Sogn for 24,800 Kr. Gaarden, der dengang henlaa i Hede og Sumpe, blev i hans Ejetid en af de mest veldrevne Gaarde der paa Egnen. Fra

Volder.

1870 og til sin Død var Breinholt Bestyrelsesmedlem i den stedlige Landboforening; blev 1874 valgt til Sogneraadsformand for Dybe-Ramme Sogneraad og havde Sæde her, indtil han i 1880 valgtes til Medlem af Ringkøbing Amtsraad, et Hverv, han beklædte lige til sin Død. Fra 1879 var Breinholt Medlem af Bestyrelsen for Lemvig-Vemb Banen, blev 1880 udnævnt til Landvæsenskommissær og fra 1885 Formand i Repræsentantskabet for Lemvig Bank. Var 1886 Medstifter af den første Tyende- og Arbejderspareforening og fra 1894 Medlem af Bestyrelsen for danske Landbrugeres Andels-Selskab »Frejr«. Af andre Tillidshverv, som Breinholt beklædte, kan nævnes, Bestyrelsesmedlem for Lemvig-Thyborøn Banen, Medlem af Overskatteraadet for Ringkøbing Amt og Formand i Kommissionen for Oprettelsen af Landarbejderhjem i Ringkøbing Amt. R. af Dbg. 16. Novbr. 1897. † 31. Juli 1906 paa Volder. — Ugift.

Jens Stokholm Breinholt.

e. Jens Stokholm Breinholt, født 20. Juli 1839 i Heldum. Ved Faderens Død 1872 overtog han Sønder Vinkel sammen med sin Broder Jens Breinholt og blev efter dennes Død 1885 Eneejer af Gaarden. 1874 var Breinholt Medstifter af Lemvig Bank og har siden været Direktør for denne; var ligeledes Medstifter af Lemvig og Omegns Tyende-Sparekasse, af hvis Bestyrelse han endnu er Medlem. Fra 1897—98 var Breinholt Folkethingsmand for Ringkøbing Amts 2. Kreds. I mange Aar har han været Medlem af Bestyrelserne for Lemvig-Vemb og Lemvig-Thyborøn Banerne. Var 1880—82 og 1895—97 Formand for Tørring-Heldum Sogneraad og har gentagne Gange været Dommer ved Ringkøbing Amts Dyrskuer og ligeledes ved

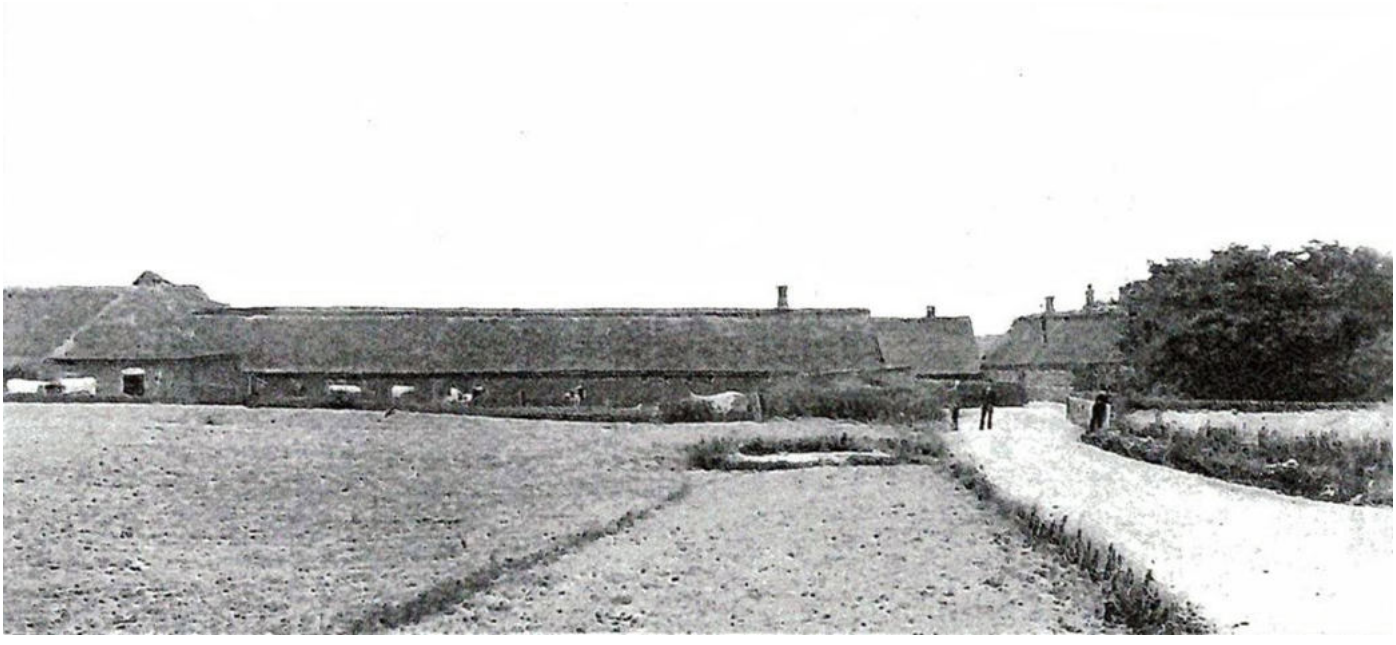
M. Agger

jyske Landboforeningers Fællesskuer; blev 23. Juni 1899 udnævnt til Ridder af Dannebrog. — Ugift.

f. Karen Breinholt, født 28. Juni 1843 i Heldum. † 12. December 1903 i København. — Gift 27. Oktbr. 1871 i Heldum med Mads Agger, født 26. Marts 1839 paa Vadskjærgaard (Søn af Proprietær Jens Christian A. og Ceciliane Johanne Smith). Overtog Vadskjærgaard efter Faderen ved Skøde af 29. April 1869. Formand i Tørring-Heldum Sogneraad 1888—94. Medlem af Bestyrelsen for Skodborg-Vandfuld Herreders og Lemvig Købstads Landboforening, for Skodborg-Vandfuld Herreders Tyende- og Arbejderforening, for Lemvigkredsens Højrevælgerforening og for Lemvig Sparekasse; mangeaarig Repræsentant i »Jydske

og Hustru.

Vadskjærgaard.

Landejendomsbesidderes Kreditforening« for Ringkøbing Amt. Formand i Hesteavlsforeningen »Vest Lemvig« og Medlem af Statsskuekommissionen for Ringkøbing Amt; har i mange Aar været Dommer ved de lokale Dyrskuer og ved de forenede jydske Landboforeningers aarlige Fællesdyrskuer samt ved Landmandsforsamlingerne i Randers 1894 og i Odense 1900. — 9 Børn:

1) Christian Agger, født 10. April 1873 paa Vadskjærgaard, † der samme Dag.
2) Jens Christian Agger, født 11. Aug. 1874 paa Vadskjærgaard; tog 1891 Præliminærexamen og kom derefter til Landvæsenet; blev 12. Septbr. 1898 Sekondløjtnant i Rytteriet og 1. Jan. 1904 Løjtnant i Rytteriets Forstærkning; studerer nu Jura. — Ugift.
3) Niels Breinholt Agger, født 2. Decbr. 1875 paa Vadskjærgaard; tog Præliminærexamen 1891 og lærte derefter Landvæsenet hos sin Onkel, Proprietær Jens Breinholt til Sønder Vinkel, hvor han nu er Forvalter.
4) Niels Lauritz Agger, født 21. Jan. 1877 paa Vadskjærgaard, † der 11. Aug. 1882.
5) Ceciliane Johanne Agger, født 17. Decbr. 1878 paa Vadskjærgaard. — Gift 29. Oktbr. 1903 i Tørring med Nikolaj Bruhn, født 25. Juni 1876 paa Rydbjerg ved Ringkøbing (Søn af Proprietær Ernst Peter Frederik Christian B. og Birgitte Buch). Ejer af Rydbjerg ved Ringkøbing.
6) Peter Vinkel Agger, født 11. Novbr. 1879 paa Vadskjærgaard; tog Præliminærexamen 1895, Maskinistexamen 1900 og Adgangsexamen til Polyteknisk Læreanstalt 1901; Stud. polyt. — Ugift.
7) Ingvar Breinholt Agger, født 11. Decbr. 1880 paa Vadskjærgaard. Forvalter paa Vadskjærgaard. — Ugift.
8) Niels Lauritz Agger, født 21. Novbr. 1882 paa Vadskjær-

gaard; tog Præliminærexamen 1899. Bestyrer af Volder. — Ugift.

9) Knud Lauritz Agger, født 4. Marts 1884 paa Vadskjærgaard. Landmand.

B. Maren Breinholt, døbt 16. Novbr. 1760 i Humlum; begr. der 28. Jan. 1770.

C. Mariane Breinholt, døbt 13. Marts 1763 i Humlum. † 29. Juli 1844 i Nørlem. — Gift 7. Oktbr. 1795 i Nørre Nissum med Niels Christian Lund, født ca. 1764. Kort efter Brylluppet overtog han Svigerfaderens Ejendom, Kongensgaard i Nørre Nissum Sogn, som han solgte ved Skøde af 22. Juni 1831 for 4000 Rdl. til H. C. Høgh til Rammegaard, efter at han Aaret i Forvejen havde faaet Bevilling til Udparcellering. Gaarden havde da 16. Tdr. 6 Skp. Hartkorn. Lund flyttede derefter til sin Svigersøn, J. P. Michelsen paa Sofielyst i Nørlem Sogn, hvor han døde 22. Juli 1851. — I Ægteskabet var der 7 Børn, om hvilke det dog ikke er lykkedes at faa saa fyldige Oplysninger som ønskeligt:

a. Christen Lund, født 26. Juli 1796 i Nørre Nissum. 4. Juni 1819 holdt han Bryllup i Resen med Enken Anne Poulsdatter af Mellem-Toftum.

b. Else Cathrine Lund, født 4. Jan. 1798 i Nørre Nissum. 1832 og 1835 nævnes hun som Fadder ved Søsteren Bodil Marie Michelsens Børns Daab i Nørlem; formodentlig død ugift.

c. Bodil Marie Lund, født 4. Jan. 1800 i Nørre Nissum, begr. der 9. Maj s. A.

d. Bodil Marie Lund, født 7. Febr. 1801 i Nørre Nissum. — 20. Septbr. 1828 blev hun gift i Nørlem med Jens Peiter Michelsen; Ejer af Sophielyst i Nørlem Sogn.

e. Laust Mathias Lund, født 5. April 1802 i Nørre Nissum. 1833, 1836 og 1841 har han Børn døbte i Nørre Nissum. Han anføres da boende i Sønderskov, og Hustruen anføres som Maren Poulsdatter.

f. Maren Lund, født 13. Maj 1805 i Nørre Nissum. — 3. Febr. 1826 blev hun gift med Christen Jepsen Bjerre, Gaardmand i Fabjerg Sogn, senere i Nørre Nissum Sogn.

g. Jens Nikolaj Lund, født 23. Juni 1807 i Nørre Nissum. Gaardmand i Nordenkjær i Lomborg Sogn. — Gift 22. Decbr. 1831 med Maren Christensdatter Sodberg.

D. Peder Breinholt, døbt 11. Aug. 1765 i Humlum, begr. der 14. Juni 1771.

E. Anders Breinholt, døbt 17. Maj 1767 i Humlum, † der 2 Uger gammel.

F. Anne Kirstine Breinholt, døbt 16. Maj 1769 i Humlum, begr. der 15. Juli 1770.

G. Maren Breinholt, døbt 11. Aug. 1771 i Humlum, begr. der 26. Marts 1779.

H. Ane Kirstine Breinholt, døbt 10. Juli 1774 i Humlum, begr. der 5. Aug. 1790.

J. Ane Margrethe Breinholt, døbt 8. April 1776 i Humlum, † 7. Marts 1814 paa Kabbel. — Gift 1800*) i Humlum med Peder Ibsen, født ca. 1780. Ved sit Gifteɱmaal blev han Ejer af Hustruens Fødegaard Breinholt i Humlum, som han købte af Svigerfaderen for 3500 Rdl. Han døde her 28. Oktbr. 1848. — 7 Børn:

a. Ib Ibsen, født 24. Juni 1801 i Humlum. Efter at han en Tid havde sejlet som Sømand, begyndte han at studere Kirurgi, tog kirurgisk Examen 1826; blev Prosektor, Konservator og Lærer i praktisk Anatomi ved kirurgisk Akademi 1827, karakteriseret Regimentskirurg 1837, Medlem af medicinsk Selskab 1838, Lærer i praktisk Anatomi ved Fakultetet 1842, Lektor i Anatomi 1847, Professor 1849. Fik 1842 svensk Fortjenstmedaille i Guld, Ridder af Dannebrog 1850, af St. Annaordenen 1858, af Nordstjerne-

*) Vielsesdagen er ikke indført i Humlum Kirkebog, hvorimod der er indført en Erklæring, dateret 2. Maj 1800, om, at de »ikke er beslægtede og bundne ved Ægteskabs Løfte til 3. Person«.

ordenen 1860 og af nederlandsk Egekrone 1861. † 12. Maj 1862 i København. — Gift 7. Novbr. 1823 med Caroline Christiane Bøschen, født 4. Marts 1805 i København (Datter af Strømpevæver Johan Heinrich B. og Karen Sophie Dahl). † 22. Jan. 1850 i København.

b. Christen Breinholt Ibsen, døbt 24. Decbr. 1802 i Humlum, begr. der 6. Maj 1804.

c. Kirstine Ibsen, døbt 21. Febr. 1805 i Humlum, † 12. Septbr. 1857 i Øster Assels. — Gift 24. Novbr. 1824 i Øster Assels med Peter Severin Fønss Bendix, født 9. Novbr. 1799 (Søn af Sognepræst Peter Christian B. og Abelone Cathrine Jørgensen). Exam. jur. 1817, Prokurator i Nykøbing paa Mors, Ejer af Cathrinelund i Øster Assels Sogn, † 16. Novbr. 1858 i Øster Assels.

d. Bodil Marie Ibsen, døbt 22. April 1807 i Humlum, † der 25. Oktbr. 1823.

e. Cathrine Ibsen, døbt 1. Oktbr. 1808 i Humlum, † 28. Novbr. 1829 i Vandborg. — Gift 14. Maj 1828 i Lemvig med Christopher Bernt Claudi, født 1799 i Brøndbyøster (Søn af Birkedommer Bendix C. og Anne Marie Birkholtz). Ejer af ~~Ryssensteen~~ Jydsbæk, kst. Inspektør for Redningsvæsnet i Nørrejylland, Justitsraad, R. af Dbg. 3. Juli 1852, D.M. 17. Septbr. 1865 R. St. Stan. 2, S. V. 3. † 6. Maj 1880. — [Gift 2. Gang med Louise Holst, † 19. Febr. 1887.]

f. Christen Breinholt Ibsen, døbt 14. Jan. 1811 i Humlum, begr. der 9. Juni s. A.

g. Lauritz Breinholt Ibsen, døbt 1. Marts 1812 i Humlum, begr. der 30. Marts s. A.

K. Ane Kirstine Breinholt, født 10. Novbr. 1780 i Humlum, † 31. Jan. 1859 i Vestervig. — Gift 1. Gang 16. Aug. 1804 paa Kabbel med Chresten Møller, født ca. 1781. Efter Svigerfaderens Død 1804 bestyrede han Kabbel, som han købte 1811 for 13,000 Rdl. † 20. Febr. 1814 paa Kabbel. — Gift 2. Gang 18. Oktbr. 1818 i Nørlem

med Jens Stokholm, født 22. Marts 1779 i Nørre Nissum (se Side 66). Ejer af Nørre Vinkel i Heldum Sogn og fra 1814 — ved sit Giftermaal — tillige Ejer af Kabbel. † 9. April 1844 i Nørlem. (Han var 1. Gang gift 4 Jan. 1805 med hendes nedennævnte Søster, Karen Breinholt.) — 4 Børn af 1. Ægteskab*):

a. Sidsel Marie Møller, født 4. April 1805 i Nørlem, † 5. Juni 1891 paa Øllufgaard. — Gift 29. Marts 1828 i Nørlem med Hans Windfeld, født 21. April 1806 i Vester Nebel (Søn af Proprietær Hans W. og Anne Spangberg Lykke). Ejer af Øllufgaard i Vester Nebel Sogn, † der 23. Decbr. 1873.

Ane Kirstine Stokholm, f. Breinholt.

Kabbel.

b. Bodil Marie Møller, født 8. Novbr. 1806 i Nørlem, † 17. Febr. 1892 i Tøving, Galtrup Sogn. — Gift 7. April 1830 i Nørlem med Peder Jensen, kaldet Munch, født 23. Jan. 1804 i Jestrup,

*) Børn af 2. Ægteskab, se Side 64.

Lyngs Sogn (Søn af Gaardmand Jens Larsen (Munch) og Mette Olesdatter.) Ejer af Peterslund i Øster Assels Sogn, † der 28. Jan. 1883.

c. Christen Breinholt Møller, født 28. Decbr. 1808 i Nørlem. Ejer af Nørre Vinkel i Heldum Sogn, † der 16. Marts 1885. — Gift 15. April 1828 i Heldum med Anne Madsdatter, født 8. Aug. 1801 i Heldum (Datter af Gaardmand Mads Jensen Østergaard og Maren Jensdatter), † 24. Marts 1874 i Heldum.

d. Anna Møller, født 26. Marts 1811 i Nørlem, † der 15. Juli 1831. — Ugift.

L. Karen Breinholt, født 22. Febr. 1784 i Humlum, † 1. Septbr. 1815 i Heldum. — Gift 4. Jan. 1805 paa Nørre Vinkel med Jens Stokholm, født 22. Marts 1779 i Nørre Nissum. Ejer af Nørre Vinkel i Heldum Sogn. — Han blev gift 2. Gang 18. Oktbr. 1818 i Nørlem med hendes Søster Ane Kirstine Breinholt (se Side 60) og blev derved Ejer af Kabbel. † 9. April 1844 i Nørlem. 2 Børn (se Side 66).

Jens Stokholm.

SLÆGTEN STOKHOLM.

Familien Stokholm, der saa ofte er indgiftet i den Breinholt'ske Slægt, stammer fra Gaarden Stokholm i Nørre Nissum Sogn. I Midten af det 18. Aarhundrede ejedes denne Gaard af Christian (Christen) Jensen, kaldet Stokholm. Han var født ca. 1723 og døde i Nørre Nissum 1787, begravet 8. August. Hans Hustru Maren Madsdatter var født ca. 1735 og blev begravet i Nørre Nissum 27. Jan. 1804. I Modsætning til Slægten Breinholt optog ikke alle dette Ægtepars Børn Navnet Stokholm, men nogle kaldte sig Christiansen (Christensen) efter Faderens Fornavn, og det er Grunden til, at ikke alle Børnenes senere Skæbne kendes — I Ægteskabet var der 9 Børn:

A. Jens Stokholm, døbt 26. Decbr. 1759 i Nørre Nissum, † der 4. Maj 1832. — Gift 28. Febr. 1800 i Nørre Nissum med Mette Cathrine Pedersdatter, døbt 4. April 1774 i Nørre Nissum (Datter af Gaardejer Peder Lauritzen og Karen Pedersdatter Touberg), † 20. Marts 1843 i Nørre Nissum. — I Ægteskabet var der 4 Børn, der kaldte sig Byskov efter Faderens Gaard.

B. Mads Stokholm, døbt 2. Aug. 1761 i Nørre Nissum. 1787 nævntes han i Skiftet efter Faderen, men senere er intet fundet om ham.

C. Niels Stokholm, døbt 1. Juli 1764 i Nørre Nissum. Ejer af Herpinggaard i Trans Sogn, † der 5. Juli 1836. — Gift med Zidsel Cathrine Andersdatter*), begr. 3. Decbr. 1814 i Trans. — 1 Barn:

---

*) Hendes Fødsel er ikke funden.

1. Cathrine Marie Stokholm, døbt 24. Novbr. 1814 i Fjaltring, † 10. Febr. 1851 i Trans. — Gift 17. Juni 1837 med Ole Christian Kastberg, født 27. Aug. 1806 i Heldum (Søn af Gaardejer Peder Christensen K. og Mariane Christensdatter). Ejer af Herpinggaard, † der 14. Novbr. 1879.

D. Karen Stokholm, døbt 24. Juni 1766 i Nørre Nissum, † 29. Juni 1848 paa Staby-Kjærgaard. — Gift 1793 med Jens Breinholt til Sønder Vinkel, se Side 10.

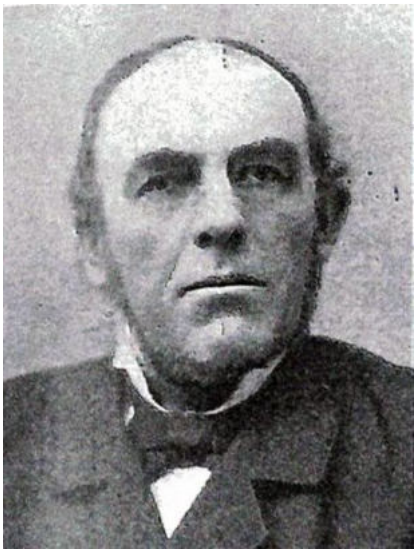
E. Peder Stokholm, døbt 10. Juli 1768 i Nørre Nissum, begr. 1769.

F. Else Stokholm, døbt 27. Maj 1770 i Nørre Nissum. 1787 nævnes hun i Skiftet efter Faderen, men senere er intet fundet om hende.

G. Peder Stokholm, døbt 18. Juli 1773 i Nørre Nissum. Gaardejer i Legind, † der 18. Juli 1828. — Ugift.

H. Poul Stokholm, døbt 3. Febr. 1776, Ejer af Sindbjerggaard i Redsted Sogn, † der 5. Jan. 1822. — Gift med Maren Støvlbech, døbt 8. Maj 1785 i Redsted (Datter af Peder S. til Sindbjerggaard og Mariane Balleby), † 23. Marts 1853 i Redsted. [Hun gift 1. Gang 8. Oktbr. 1802 i Redsted med Gaardejer Niels Juelbye Sand, født ca. 1782, begr. 28. Juni 1806 i Gudum.] 5 Børn:

1. Niels Juelbye Stokholm, døbt 12. Marts 1808 i Gudum. Ejer af Vestervig Overgaard, † der 8. April 1892. — Gift 18. Jan. 1835 i Outrup med Karen Marie Breinholt, født 8. Maj 1818 i Outrup, † 6. Juni 1895 i Vestervig (se Side 18). — 5 Børn:
   a. Maren Stokholm, født 4. Juli 1836 i Vestervig. — Gift 10. Juni 1854 i Vestervig med Jacob Hald Hestbech, født 13. Septbr. 1827 i Skive (Søn af Købmand Erik H. og Johanne Margrethe Lund). Ejer af Refsgaard i Hurup Sogn, † 12. Juli 1895 i Ydby.
   b. Mette Kirstine Stokholm, født 23. April 1838 i Vestervig, † der 25. Decbr. 1855.
   c. Poul Stokholm, født 19. Novbr. 1840 i Vestervig. Overtog

Poul Stokholm.

efter Faderen Vestervig Overgaard. Bor nu som Partikulier i Thisted. — Ugift.

d. Karen Stokholm, født 11. Jan. 1843 i Vestervig. — Gift 27. Marts 1866 i Vestervig med Andreas Eske Carl Bendixen, født 11. Septbr. 1832 i Thisted (Søn af Konsul, Tobakfabrikant Frederik Carl B. og Mariane Emilie Augusta von Mehren) Ejer af Skibstedgaard. † 22. Maj 1902 i Vestervig.

Christen Stokholm.

e. Christen Breinholt Stokholm, født 26. Novbr. 1844 i Vestervig, † der 21. Marts 1870. — Ugift.

2. Maren Stokholm, døbt 30. Septbr. 1810 i Gudum, † 17. Aug. 1890 paa Sønder Holmgaard. — Gift 27. Septbr. 1833 i Redsted med Niels Lauritz Buch, født 13. Septbr. 1809 i Ringkøbing (Søn af Mølleejer Niels Jensen B. og Birthe Andersdatter). Ejer af Sønder Holmgaard ved Ringkøbing, † 9. Novbr. 1872.
3. Mariane Stokholm, døbt 11. Aug. 1812 i Redsted, begr. der 14. Febr. 1813.
4. Christiane Stokholm, født 25. Maj 1814 i Redsted, † 27. Febr. 1886 i Øster Hvidbjerg. — Gift 3. April 1833 med Jens Jensen, kaldet Højgaard, døbt 10. Juli 1799 i Redsted (Søn af Husmand Jens Jepsen og Maren Pedersdatter), Gaardmand i Redsted, † 7. Aug. 1865 i Øster Hvidbjerg.
5. Mariane Cathrine Stokholm, født 2. Aug. 1816 i Redsted. — Gift 30. Septbr. 1841 i Redsted med Jens Maltesen, kaldet Kirk, født 12. Aug. 1810 i Nørlem (Søn af Malte Madsen og Anne Jensdatter), Gaardmand i Lem ved Lemvig, † 24. Maj 1877 i Nørlem.

J. Jens Stokholm, født 22. Marts 1779 i Nørre Nissum. Ejer af Nørre Vinkel og blev ved sit 2. Giftermaal tillige Ejer af Kabbel, † 9. April 1844 i Nørlem. — Gift 1. Gang 4. Jan 1805 paa Nørre Vinkel med Karen Breinholt, født 22. Febr. 1784 i Humlum, † der 1. Septbr. 1815 (se Side 62). Gift 2. Gang 18. Oktbr. 1818 i Nørlem med Ane Kirstine Breinholt, Søster til hans første Hustru, født 10. Novbr. 1780 i Humlum, † 31. Jan. 1859 i Vestervig (se Side 59). [Hun gift 1. Gang 16. Aug. 1804 paa Kabbel med Christen Møller, født ca. 1781. Ejer af Kabbel, † 20. Febr. 1814]. 7 Børn:

1. En dødfødt Søn 10. Febr. 1806.
2. Christen Breinholt Stokholm, født 27. Juli 1807 i Heldum, † der 13. Septbr. 1813.
3. En dødfødt Søn 2. Juli 1809.
4. Christian Stokholm, født 24. Maj 1813 i Heldum, † der 25. Maj s. A.
5. En dødfødt Datter 26. Maj 1814.
6. Karen Stokholm, født 3. Novbr. 1818 paa Kabbel, † 22. Oktbr. 1886 i Vestervig. — Gift 13. Oktbr. 1838 i Nørlem med Proprietær Jens Breinholt til Vestervig Nedergaard (se Side 13).
7. Maren Stokholm, født 13. Aug. 1820 paa Kabbel, † 24. Juni 1884 i London. — Gift 22. Oktbr. 1840 med Proprietær Niels Breinholt (se Side 18).

»NOGLE SLÆGTSERINDRINGER«

AF N. B. BREINHOLT.

Som Nedskriver af de i Overskriften angivne »Slægtserindringer« maa det være mig tilladt i et Par indledende Ord at gøre Rede for deres Tilblivelse og Fremkomst, der skyldes, at jeg ved Velvillie fra Udgiverne af foranstaaende Stam- og Slægtsbog tidligt havde faaet et Indblik i dens Plan, der (selv om denne end fra et genealogisk Synspunkt maatte være den ene korrekte) langtfra vilde tilfredsstille de Forventninger, jeg forud havde knyttet til det lille Værk, idet det forekom mig, at der derefter vilde savnes Oplysninger om mange af Slægtsfædrenes Livsfærd og derigennem en Karakteristik af disse og deres Betydning for Slægten, hvoriblandt adskillige Medlemmer, der efter min Mening frembød Interesse og hvis Ejendommeligheder antagelig for en ikke ringe Del kan have givet Slægten sit Præg. For at give Stødet til en Afhjælpning af denne formentlige Mangel, nedskrev jeg nogle af mine Slægtserindringer — baade overleverede og selvoplevede — dem jeg, som en af de ældste i Familien, kunde antages at sidde inde med i større Maal end de fleste. Min Hensigt med denne Nedskrivning var udelukkende at give Udgiverne et Materiale, hvoraf de under Bogens Udarbejdelse kunde uddrage og benytte, hvad de fandt passende, og jeg afleverede disse mine Optegnelser stykkevis og efterhaanden, som de blev nedskrevne i de Mellemrum, der levnedes mig fra andet Arbejde. Udgiverne fandt det imidlertid vanskeligt at gøre

de Uddrag af mine Optegnelser, som jeg havde tænkt dem benyttede til, og foreslog mig derfor, at lade dem i deres Helhed ledsage »Slægtsbogen« som et lille Anhang; men da jeg i et Korrekturtryk læste dem i Sammenhæng, tiltalte de mig langtfra, de vakte intet af den Faderkærlighed til eget Barn, der vel som oftest rører sig hos en Forfatter, tværtimod maatte jeg nære stærke Betænkeligheder ved at lade mine Optegnelser komme frem i den mangelfulde Form, der var en naturlig Følge af deres stødvise og improviserede Tilbliven. Udgiverne delte imidlertid ikke mine Betænkeligheder, men fastholdt indtrængende deres Ønske, ligesom de bestemt fraraadede en fornyet Bearbejdelse og eventuel Beskæring af mine Optegnelser, hvad jeg havde antydet som i hvert Fald en Betingelse for, at de offentliggjordes under mit Navn og Ansvar. Udgivernes Opfattelse støttedes desuden stærkt i et Brev fra Lederen af »Genealogisk Institut« Justitsraad Elvius, i hvilket han udtaler, at den Charme, som mit ubearbejdede Manuskript besidder, næsten uundgaaelig vilde gaa tabt ved en Omarbejdelse, da en saadan, selv en nok saa nænsom, næppe kunde undgaa at berøve »Erindringerne« det Præg af Varme og Uforbeholdenhed, som nu særlig giver dem deres Værdi i Modsætning til de Memoireværker, der kun altfor ofte giver Læseren en Følelse af, at de ere nedskrevne og tilrettelagte for Offentliggørelse.

Overfor disse Paavirkninger svækkedes ganske vist min Modvillie mod at lade Optegnelser, som jeg kun havde tænkt mig som et Udgiverne leveret Raamateriale, komme ubearbejdede frem, men de vilde ikke have været tilstrækkelige til at forandre min Opfattelse, dersom ikke en anden Betragtning havde gjort sig gældende, den nemlig, der i denne Sag fra første Færd har lagt Pennen i min Haand, den i Følge hvilken det var og er mig en Hjertesag: »for kommende Generationer at redde de Slægtserindringer, som upaatvivlelig ellers vilde gaa tabte.« Jeg ved nemlig, hvor megen Pris jeg vilde have sat paa lignende Slægtsoptegnelser af en af vore Forfædre, selv om de havde været ret ubehjælpsomt affattede, og i Kraft af denne Følelse stoler jeg paa, at i en kom-

mende Tid vil et eller andet Medlem af Familien være glad og taknemlig for mine nu følgende Optegnelser, saa ufuldstændige og mangelfulde de end i og for sig kunne være.

* * *

Lige fra Dreng af hørte jeg Egnens Folk omtale »Breinholterne« som en gammel Slægt, men hvor gammel vidste dog Ingen Rede paa, og Udtalelserne indeholdt vistnok som oftest en mild Antydning af, at med Slægtens Ælde fulgte ogsaa Forpligtelser, saa det var en ikke ueffen Indledning til hos Navnets Bærere at opnaa Et eller Andet. »Breinholterne« betragtedes nemlig som en Mellemting af Storbønder, Handelsmænd og Herremænd, som man, da de i Kraft heraf kunde gribe ind i mange Forhold, gerne vilde staa sig godt med, og de tiltaltes derfor aldrig med »Du«, men de ældre med »I«, de yngre med »Han« eller »Hun«, der senere hen afløstes med det moderne »De«, ligesom de næsten altid hilstes med Hatteaftagning. Disse Smaating kunne, saa ubetydelige de end ere, dog vistnok tjene til at belyse Breinholternes stedlige sociale Position i Løbet af forrige Aarhundrede. Langt mere reel Betydning havde imidlertid den Egenskab hos Slægten, at næsten alle dens Medlemmer vare inkarnerede Studehandlere; men for ret at forstaa Betydningen heraf, maa man sætte sig et godt Stykke tilbage i Tiden for at se, hvilken Rolle Studehandelen den Gang spillede i de vestjydske Egne, og da Slægtens økonomiske Stilling og dens Indflydelse stod i den nøjeste Forbindelse med denne Handel, vil nogle af mine Ungdomserindringer herom næppe være paa urette Plads, maaske endog have en Smule kulturhistorisk Interesse.

Ligesom Landbruget i Nutiden er optaget af Ko- og Svinehold, af Andelsmejerier og Andelsslagterier, saaledes drejede sig i Vestjylland for et Par Menneskealdre siden næsten Alt om Stude, det var dem, der bar Landbruget, det var dem, der fangede hele Interessen og var Hovedgenstand for alle Samtaler, selv Byfolk og Embedsmænd maatte,

saa godt de formaaede, følge Strømmen, om de end i deres Hjerte foragtede al denne evindelige Studesnak. Studene udførtes den Gang, dels som magre, dels som halvfede (de saakaldte »Staldstude«) til Hertugdømmerne, hvor de Foraar og Efteraar hovedsagentlig solgtes paa Markederne i Husum og Itzehoe, hvortil de dreves i løsgaaende Flokke paa 30 til 50 Stykker af 2 à 3 Drivere. Studene led naturligvis meget under den lange Vandring, der ofte strakte sig over en Vejlængde af 30 til 40 Mil og medtog 8 à 12 Dage, særligt om Foraaret var den bratte Overgang fra Maaneders Stillestaaen og den varme Stald til lange Marscher og Ophold i aaben Luft i al Slags Vejr baade Dag og Nat næsten barbarisk, samtidigt med at den Ernæring, der bødes Dyrene undervejs, var utrolig ussel (ca. 8 Pund simpelt Hø pr. Styk og pr. Døgn). Som Følge heraf vare navnlig Staldstudene, der vare gaaede velplejede og næsten fede fra Hjemstedet, ved Ankomsten til Husum næppe til at genkende, og man kunde have befrygtet, at de i deres afrakkede Tilstand vilde være halvvejs usælgelige paa Markedet, men heldigvis vidste Køberne af lang Erfaring, at de saa medtagne Dyr i en forbavsende kort Tid vilde genvinde deres tabte Huld paa det kraftige Marskgræs, og inden Efteraaret fuldfede kunne sendes til Hamborgmarkedet. Husummarkederne i April, Maj og i Oktober vare væsentlig bestemmende for de Priser, der i det paa dem følgende Halvaar udlovedes hjemme i Jylland, thi paa dem sattes »Børskursen paa Stude«, hvis man her tør bruge dette Udtryk. Derimod er det korrekt, at jeg ovenfor har benyttet Ordet »udlovedes« i Stedet for det ellers almindelige »betaltes«, thi det var en af den daværende Studehandels Ejendommeligheder, at Studene købtes paa langt Hold, ofte et halvt og ikke sjældent et helt Aar forud for Leverancen, det var i det hele en Handel, der var baseret paa en ganske mærkelig gensidig Tillid — Køberen maatte stole paa Sælgerens Ærlighed overfor Fodringen og Behandlingen af Dyrene, hvoraf disses Værdi paa Leveringsdagen overvejende var afhængig, og Sælgeren maatte i samme Grad stole paa Køberens Ærlighed, idet Sælgeren leverede sine Stude paa Kredit til

efter Husummarkedernes Tilendebringelse, og modtog som Regel ikke en eneste Skilling for de af ham leverede Stude, der dog ofte for et Parti Staldstude kunde repræsentere en Værdi af 5000 til 10,000 Kr. og derover. Denne tillidsfulde Kreditgivning var saa almindelig, at der under Handelen, hvor man tingede og pruttede paa Liv og Død om hver en Daler, aldrig nævntes noget om Betalingstiden, idet denne paa Forhaand stiltiende betragtedes som først at indtræde, naar Køberen havde solgt Studene i Hertugdømmerne, og saa meget mærkeligere var denne Kreditgivning, som det ikke sjældent var Sælgeren velbekendt, at Køberen langtfra var saa formuende, at han kunde dække et ved Realisationen opstaaet større Tab, men man stolede blindt paa, at han i hvert Fald vilde aflevere hver Skilling, han havde faaet i Behold fra Salget, og trøstede sig med, at han som dygtig Studehandler nok ad Aare vilde have bedre Held med sig, og derved blive i Stand til at dække Gælden. En saadan Forventning er mig bevidst sjældent om nogensinde bleven skuffet i Vestjylland, hvor Talen har været om en større Handel, hvad der forøvrigt turde være ret betegnende for den saa ofte haanende omtalte »Studeprangermoral«. Apropos — Benævnelsen »Pranger« brugtes aldrig om den, der handlede med Stude i flokkevis, ham kaldte man Studehandler, og denne Betegnelse var snarere hædrende end nedsættende i det almindelige Omdømme, ligesom jeg af egen 10 Aars Erfaring ved, at i min Handelstid hørte en Studehandler til en af de mest velkomne Gæster baade hos Bønder og Herremænd, og at man med Glæde bød ham det Bedste, Huset formaaede, ja, selv det, som Landmanden er mest nænsom over, nemlig sin Befordring, har man, naar mine egne Heste var udasede og trængte til Hvil, utallige Gange tilbudt og ydet mig.

De mange Ejendommeligheder, der forøvrigt knyttede sig til den gammeldags Studehandel, vilde det blive for vidtløftigt her at komme nærmere ind paa, men blandt disse Ejendommeligheder fortjener det maaske dog at nævnes, at Prisen altid beregnedes pr. Par og ikke pr. Styk, samt at der bestandig baade hjemme og i Hertugdømmerne

handledes i gammel »dansk Courant« og betaltes altid i Sølvmønt, uagtet Landets officielle Møntfod var »Rigsbank«, og da 8 Rigsbankdaler kun var 5 Daler Courant, er det ret mærkeligt, at jeg aldrig kender et Eksempel paa, at en Køber har villet benytte Lejligheden til at betale i Rigsbank, hvad der under Handelen stiltiende betragtedes som Prisen i Courant, hvortil Fristelsen for en uærlig Køber kunde ligge nær, da der altid handledes i »Daler« uden nærmere Angivelse af hvilken Dalerart, og der var virkelig et Øjeblik, hvor vi jydske Studehandlere bleve lidt betænkelige ved at falbyde vore Stude i Courant paa Markederne i Hertugdømmerne, eftersom der ved Overgangen til »Rigsmønt« fra Rigsbank ad Forordningsvejen i Slesvig og Holsten udgik strenge Paabud om, at herefter skulde al Handel foregaa i Rigsmønt og Prisansættelser i anden Mønt være forbudte og ulovlige. Betænkeligheden svandt dog hurtig, da der ikke fremkom noget Tilfælde, hvor en tysk Markedskøber havde benyttet Lejligheden til blot at gøre et Forsøg paa ad denne Vej at tilvende sig en illoyal Gevinst. En anden Side ved Studehandelen, der staar i en vis Forbindelse med min Slægts Historie, bør heller ikke være uomtalt, og det er den, at man ikke maa tro, at det saadan var lige til, at blive anset for en virkelig og betydende Studehandler, hertil hørte ikke faa Egenskaber, det var langtfra nok at have et godt Snakketøj og at være en ret god Kreaturkender, det gjaldt mere om at kunne bedømme de Mennesker, man skulde handle med, ikke mindst de Marskbønder, man skulde sælge de indkøbte Stude til, derfor var der ogsaa Studehandlere, der havde et særligt Renommé som dygtige Sælgere, andre som dygtige Indkøbere, men hvad der i begge Tilfælde var en Hovedsag, det var, at være, saa vidt gørligt, fuldstændig »à jour« med alle Rørelser i Handelen, for derefter at kunne købe og sælge i rette Tid. En Studehandler maatte paa Fingrene vide Besked om enhver lidt større Studehandel, der herhjemme var foregaaet i Mellemrummet mellem de slesvigske Foraars- og Efteraarsmarkeder, han maatte være i Kontakt med sine bedste Kunder i Eiderstedt og Dittmarsken, for at kende Stemningen

hos dem, hvilken rettede sig efter det mer eller mindre gode Udbytte, Græsfedningen af jydske Stude sidst havde bragt dem, og han maatte kunne nogenlunde skønne over, hvorvidt der var Udsigt til en større eller mindre Tildrift til de slesvigske Markeder, hvor Priserne selvfølgelig som overalt rettede sig efter Forholdet mellem Tilbud og Efterspørgsel — kom der f. Eks. 500 à 1000 Stude mere til et Marked end sædvanligt, var man sikker paa et daarligt Marked og omvendt paa et godt. Alt dette og mere til maatte en habil Studehandler lægge til Grund for sine Spekulationer, der alligevel ofte mislykkedes, idet der let kunde indtræde uventede Forhold (bl. a. i Vejret) der kuldkastede alle Forudberegninger, men selvfølgelig ramte Kalamiteterne altid de letsindige og tankeløse Studehandlere haardere og hyppigere end de forsigtigere og beregnende, for slet ikke at tale om, at de gammelrutinerede, der havde en delvis fast Køberkreds blandt Marskbønderne undertiden kunde slippe med et ringe Tab eller endog slet intet, hvor andre maatte bløde haardt.

Naar jeg har troet at burde ofre den gamle, nu forsvundne Studehandel en saa vidtløftig Omtale, er det ikke blot fordi denne ubestridelig var en af de vigtigste Faktorer i vestjydsk Landbrugsliv, og som saadan nok kunde fortjene nogle Mindeord, men ogsaa og ganske særlig fordi min Slægt i mange Slægtled har været saa nøje knyttet til denne Handel, om hvilken det vel ikke med Bestemthed kan siges, at det netop er den, der har givet Familien sine gennemgaaende gode økonomiske Kaar, men medvirkende hertil har den utvivlsomt været, om det maaske nok overvejende skyldes det egentlige Landbrug. Sikkert turde det derimod være, at naar Breinholt-Navnet er saa velkendt i de vestjydske Egne — lige fra Thisted til Ribe og delvis ogsaa i de slesvigske og holstenske Marskegne — saa maa Grunden hertil væsentligt søges i Slægtens aktive Deltagelse i Stude- og delvis i al Slags Kreatur- og Hestetrafik, hvad der efter min Formening berettiger den til en Plads i mine »Slægtserindringer«, selv om denne af Andre vil betragtes som utilladelig stor.

Jeg vender nu tilbage til mit Udgangspunkt: Folks løse Tale om vor Slægts Ælde, der, som Stamtavlen i Slægtsbogen foran viser, er alt andet end ærefrygtindgydende, medens dog min Fader, støttende sig paa en Familietradition, hvis Paalidelighed han bestemt hævdede, tillagde Slægten en langt større Ælde, idet herefter Selvejergaarden »Breinholt« i Humlum Sogn ved Lemvig i mere end to Aarhundreder har været i Familiens uafbrudte Eje og givet denne sit nuværende Slægtsnavn. Han kunde ganske vist ikke føre Slægtens Mandslinie længere tilbage end førnævnte Stamtavle, men han følte det fuldt berettiget her at tage Kvindesiden til Hjælp, thi da hans Bedstemoder, som den sidste af den oprindelige Breinholt-Æt, giftede sig med en Mand udenfor Familien og dermed overdrog denne baade Gaard og Navn, betragtede han ikke ham, der blev hans Bedstefader, som sin egentlige Stamfader, men derimod Bedstemoderen som rette Stammoder. Som ungt Menneske var jeg tilbøjelig til at dele dette min Faders Syn, men jeg erkender gerne nu, at dette vistnok genealogisk set er ganske fejlagtigt, og det saa meget mere som min Oldemoder havde en Broder, der var en anset Mand, og hvis han havde giftet sig og efterladt Børn, vilde disse og ikke Søsterens have været de ægte »Breinholter«. Dette skete imidlertid (som senere vil blive nærmere omtalt) ikke, og jeg skal derfor begynde med at sige lidt om vor anerkendte Stamfader (min Oldefader) Christen Breinholt til Breinholt, meget bliver det ikke, thi min Fader nærede tilsyneladende ikke stor Veneration for sin Bedstefader, og talte kun sjældent om ham. Mindet om hans Optræden ved Sønnens (min Farfar) Giftermaal skulde ikke bidrage til at stille ham i et gunstigt Lys for Fader, da han ved hin Lejlighed optraadte med en dumstolt Bondearistokratisme overfor den Kvinde, min Fader som sin Moder satte saa højt. Vor fornævnte Stamfader hørte forøvrigt til sin Egns største Jorddrotter, idet han foruden Stamgaarden »Breinholt«, som han beboede, samtidig ejede de to Hovedgaarde: »Kongensgaaard« i Nørre Nissum Sogn og »Kabbel« i N. Lem Sogn samt Avlsgaarden »Sønder-Vinkel«, og uagtet han nok ikke var

nogen særlig rig Mand, kunde han dog lade samtlige fire Ejendomme gaa i Arv til henholdsvis en Søn og tre af Døtrene, af hvilke en blev gift med en Mand ved Navn »Møller«, om hvem jeg udover Navnet ikke ved andet, end at han som Medgift med sin Hustru af sin Svigerfader tilskødedes den værdifulde Hovedgaard »Kabbel«, Egnens største og bedste Ejendom, og at han døde efter faa Aars Ægteskab, i hvilket der dog avledes tre Børn. En anden Datter blev gift med Jens Stokholm, en Broder til min Faders Moder, der derved blev dobbelt besvogret med min Bedstefader, men om ham vil der senere blive udførligt berettet. En tredie Datter blev gift med en Mand ved Navn »Lund«, om hvis Herkomst jeg intet ved, hvorimod det vides, at han ved sit Giftermaal fik tilskødet den anden af min Oldefaders Hovedgaarde, »Kongensgaard«, som han dog inden sin Død solgte, hvorefter han boede hos sin Svigersøn paa Gaarden »Sofienlyst« ved Lemvig, og ham husker jeg godt fra mine Drengeaar, naar han en Gang imellem aflagde et Besøg i mit Fædrehjem. Han gjorde Indtryk af at være en fin og beskeden, gammel Mand, hvis Sølv-Nakkekam i det lange, hvide Haar særlig tiltrak sig min Opmærksomhed, da jeg aldrig før havde set en Herre med slig Haarpynt. En fjerde af min Oldefaders Døtre blev gift med en Mand ved Navn »Ibsen«, om hvis forudgaaende Livsstilling Historien heller intet melder, men som ved sit Giftermaal kom i Besiddelse af Stamgaarden »Breinholt«. Han kom regelmæssigt en Gang om Aaret i Familievisit i mit Fædrehjem, hvor jeg hørte ham omtalt som en dygtig og dannet Mand, men en Særling, lidt gerrig og lidende af Hypochondri. Han blev tidlig Enkemand og havde kun en Søn, en kraftig og opvakt Dreng, jævnaldrende med min Fader, og de to Fættere vare i Drengeaarene gode Kammerater, der — da de begge vare stærke og velbegavede — særlig morede sig ved at prøve Kræfter, i hvilken Henseende de vare omtrent jævnbyrdige, saa snart den ene, snart den anden blev den overvundne, deres Veje skiltes imidlertid, da den unge Ibsen sattes til Studeringerne, under hvilke han forøvrigt en Tid førte et noget vel

bevæget Liv og gik endog tilsøs, indtil han kom saa alvorlig til Skade med sit Ben, at dette maatte amputeres, og der under det lange Hospitalsophold og med Udsigten til at blive Krøbling for Livstid kom Alvor i hans Sind, hvorefter han med sjælden Kraft tog fat paa sine lægevidenskabelige Studier, hvis Betydning vandt saa megen Anerkendelse, at han, uagtet en (ved Sømandsepisoden) oversprungen Examen, naaede at blive Professor anatomie ved Universitetet og blive tildelt Fribolig paa chirurgisk Akademi. Ved Siden af denne sin officielle Stilling erhvervede han sig en udbredt og indbringende privat Lægepraksis, og det sagdes, at hvert Barn i København kendte ham paa Gaden under Navnet »Doktoren med Træbenet«. Hans Navn var ikke alene kendt herhjemme, men det naaede ogsaa til Udlandet, hvorom det vidner, at han i givne Tilfælde som Specialist blev kaldt til Hofferne i Berlin og St. Petersborg og tildeltes prøjsiske og russiske Ordener. Naar jeg giver denne Mand en saa stor Plads i mine »Erindringer«, har jeg mange Grunde dertil, ikke blot den, at hans Moder var en Breinholt og saaledes et ægte Skud af Stammen, ejheller alene den, at han som anset Videnskabsmand kastede Glans over den Slægt, hvoraf han var udrunden, men meget mere fordi han kom til at spille en Rolle i mit Liv, som for mig kan antages at have haft en næsten afgørende Betydning. Jeg skal ikke her komme nærmere ind paa Tilfældet, men kun sige, at jeg, da han greb ind i min Skæbne, var alt andet end glad derfor, medens jeg senere har lært at indse, at hans Indgriben blev en for min Livsbane lykkelig, og jeg er ham den Dag i Dag saa taknemlig, at jeg umulig kunde forbigaa ham, naar jeg overhovedet indlader mig paa at nedskrive »Slægtserindringer«. Men foruden de her nævnte Grunde er der endnu en anden Grund til ikke at lade denne Mand uomtalt, og det en Grund, som vedrører hele Slægten, idet han delvis bærer Skylden for, at vor gamle Stamgaard efter Aarhundreders Forløb gik ud af Familiens Besiddelse, og da vistnok yderst faa kender noget til dette, vil det næppe for Slægten savne sin In-

teresse at se det udredet, selv om det kun kan ske med en vis Vidtløftighed. Det Ungdomsvenskab, min Fader og Ibsen havde sluttet, forduftede mærkeligt nok ikke, uagtet deres Livsveje bleve saa forskellige, thi selv efter at Ibsen var bleven en lærd og berømt Mand aflagde han ofte tillige med sin Familie længere Besøg hos min ulærde Fader, og jeg mindes fra min Barndom, hvilke Festdage disse Besøg fremkaldte i mit Fædrehjem, under hvilke jeg ikke saa sjældent hørte Professoren sige til min Fader: »Ja, naar min gamle Fader dør, skal Du naturligvis have »Breinholt«, thi det var Synd og Skam om Gaarden skulde gaa ud af Familien!« Denne Udtalelse turde vidne tilstrækkeligt om hans varme Slægtsfølelse, og ikke mindre hans Svar paa min Faders Bemærkning om, at det jo dog ogsaa kom an paa Prisen, om han kunde overtage Gaarden, idet Svaret da gerne lød paa: »Du ved jo, at jeg er eneste Arving til Gaarden, Du ved ogsaa, at jeg er økonomisk ret velstillet, saa det for mig er mere om at gøre at bevare Gaarden i Familien end om Prisen, og Du indser vel ogsaa ligesaa godt som jeg, at ingen af mine Børn passer for Gaarden — den vilde kun være dem en Klods om Benet, hvorimod Du har Sønner nok, saa selve Slægtsnavnet atter kunde forenes med Stamgaardens.« Professoren havde nemlig kun to Børn, af hvilke Sønnen studerede, og Datteren opdroges som fuldblods Københavnerinde, saa det var rigtig nok, at ingen af dem egnede sig for en Landejendom, og min Fader betragtede derfor ogsaa med god Føje Gaarden »Breinholt« som en vordende Ejendom for en eller anden af sine Sønner. Det gik imidlertid anderledes — først kom der en lille Kurre paa Traaden i Venskabet ved den Indgriben fra Professorens Side i min Udvikling, som jeg foran antydede, en saa lille dog, at den næppe vilde have haft nogen Indflydelse paa Professorens Tanke om Familiegaardens Bevarelse, men han ramtes senere af saa haarde Slag, at Tanken selvfølgelig trængtes ganske i Baggrunden. Han mistede nemlig sin haabefulde Søn, der havde taget en fin, medicinsk Embedseksamen og var ansat som Skibslæge paa Linieskibet »Chr. d. VIII«, med hvilken han under Eckernførde-Affæren sprang i

Luften. Sorgen derover knugede og nedbrød hans kærlige Hustru saaledes, at hun kort efter fulgte Sønnen, og da han omtrent samtidig ved sin Faders vistnok selvforvoldte Død arvede »Breinholt«, følte han sig som en slagen Mand og i en Sindsstemning, der baade forklarer og undskylder, at han kun højst mangelfuldt opfyldte sine føromtalte Tilsagn, idet han blot skriftligt meddelte min Fader, at han af en Forvalter og Proprietærsøn fra Thy var budt 15,000 Rdl. for Gaarden, til hvilken Pris han efter Løfte tilbød min Fader den. Denne fandt imidlertid ikke blot selve Prisen lovlig høj, men berørtes tillige meget ilde ved, at hans gamle Ven og Fætter overhovedet havde indladt sig paa Handel om Gaarden, uden først at tilbyde ham den, allermest dog ved at han i Modsætning til sine tidligere Udtalelser nu syntes villig til at sælge Gaarden til en Vildfremmed til akkurat den samme Pris som til min Fader, og Følgen heraf blev et Svar, der gik ud paa, at min Fader gerne vilde have Gaarden, dels fordi han satte Pris paa dens Bevarelse i Familien, dels fordi han havde god Brug for den til en af sine fire Sønner, der alle ønskede at ofre sig for Landvæsenet, men at der jo rigtignok ogsaa var Hensyn at tage til Prisens Højde, hvilken han mente her var ansat højere, end han havde haft god Grund til at forvente, og hvorvel han ikke betvivlede, at der forelaa et saadant Bud paa Gaarden som angivet, henstillede han dog til Professorens Overvejelse, om han ikke rent materielt set stod sig bedre ved at have med en fuld solid Køber at gøre end med en ham ganske fremmed, hvis Soliditet jo altid kunde være tvivlsom, og sluttede derfor med at udtale en Forventning om, at denne Overvejelse maaske vilde føre til, at Professoren — rent bortset fra Familiehensyn — foretrak at holde sig til den fuldsolide Køber ved overfor ham at moderere Prisen. Saaledes var i hvert Fald Hovedtanken i min Faders Svar, men det er meget muligt, ja højst rimeligt, at der i Affattelsen kan have indsneget sig en eller anden mindre vel overvejet Hentydning til »brudte Løfter«, thi under den Synsvinkel betragtede min Fader unægtelig Pro-

fessorens Tilbud, og som det endnu staar for mig, var hans Indignation ikke helt uberettiget. Professoren gav intet Gensvar paa min Faders Henvendelse, men solgte Gaarden til den fremmede Køber til den angivne Pris, hvilket jo ogsaa var et mer end end tilstrækkelig tydeligt Svar. Paa denne kedelige Maade gik vor gamle Stamgaard ud af Familiesagaen, hvad der senere ofte gjorde min Fader ondt, medens han samtidig indrømmede, at hans Fætter ikke alene bar Skylden derfor, men at han ogsaa havde sin Andel deri, thi han kunde jo uden Prutteforsøg have tilsagt sig Gaarden for den tilbudte Pris og tilgivet Tilbudets mindre fine Form i Betragtning af sin gamle Vens saa stærkt medtagne Sindstilstand.

Efter saaledes at have fortalt lidt om min Oldefaders Døtre kommer jeg til hans eneste Søn (min Bedstefader) Jens Breinholt. Naar jeg undtager hans Giftermaal, hvorom selve Slægtsbogen beretter, er der ikke egentlig noget mærkeligt at fortælle om ham, thi uagtet han var afholdt i sin Omgangskreds som en god og jovial anlagt Mand, overskyggedes hans Betydning ganske af hans Samtidige (Svogeren Jens Stokholm). Han skal have været meget stærk, og at brydes med stærke Mænd var hans Lyst, hvorvel han derigennem tildrog sig en livsvarig Halthed; han havde desuden en umaadelig Passion for Tobak, hvad min Fader tilskrev, at han i 70 Aars Alderen gik i sin Grav med alle sine Tænder velbevarede. Hans Hustru, Karen Stokholm, var født paa Stokholm, en Fæstegaard under Hovedgaarden Kabbel. Hendes Fader døde tidlig, men Moderen blev siddende ved Fæstet og drev under yderst tarvelige Kaar Gaarden med sine Børns Hjælp. Karen Stokholm (min Bedstemoder) havde fem Brødre (Jens, Poul, Niels, Peder og »lille« Jens), hun skal have været en meget køn, granvoksen Pige, men hvad mere var, hun viste sig i hele sit Liv, at være ikke blot en ualmindelig dygtig og klog Husmoder, men ogsaa en hjertensgod Kvinde; min Fader omtalte hende altid med den største Veneration og sønlige Kærlighed, og af hans Udtalelser

fremgik det tydeligt, at hun var den Tap i Hjemmet, hvorom alt drejede sig. Ja, et mærkeligt Søskendekuld var det, som udgik fra den fattige Fæstegaard. Den ældste Broder, Jens Stokholm, døde som Selvejer af en af Sognets bedste Bøndergaarde, »Nørre Byskov«, efter hvilken han antog Navnet »Byskov«. Gaarden, der gik i Arv til hans Søn, der var en stor Original, og om hvem der kunde fortælles mange morsomme Træk, dersom Pladsen her tillod det. Poul Stokholm døde som Ejer af Hovedgaarden »Sindbjerggaard« paa Morsø, med et Tilliggende saa stort, at der nu deraf er dannet 3 mindre Proprietærgaarde. Niels Stokholm døde som Ejer af Herregaarden »Herpinggaard« med Konge- og Kirketiender. Peder Stokholm døde som Ejer af en større Avlsgaard »Lægind« i Thy; han forblev ugift, var meget afholdt, selskabelig anlagt og bekendt som god og behagelig L'hombrespiller. Af alle Stokholm-Sønnerne var og blev den yngste, »lille Jens«, dog den mærkeligste; han var i mange Aar sin Egns første Mand, ikke blot i Kraft af, at han var dens rigeste, hvad der i de daværende utrolig pengeknappe Tider spillede en større Rolle, end man nutildags ret vel kan forestille sig, men ligesaa meget fordi Alle vare enige om at anse ham for Egnens klogeste og hjælpsomste Mand. En af Naturen skarp Forstand og en medfødt Godhed gav sig mange slaaende Udslag i hans Liv, det første meget tidlig endogsaa, thi da han som 10-aarig Dreng vogtede Kreaturerne i det fattige Hjem, endte enhver Overvejelse mellem de ældre Brødre næsten ufravigelig med: »Ja, lad os nu først høre, hvad lille Jens mener.« Han var en født Mathematiker, og uagtet han efter eget Sigende kun en halv Dag havde været i en Skole, syslede han dog stadig med Tal, og man fandt altid hans store, umalede Dagligstuebord fuldt af dem (nedskrevne med Kridt) ligesom det hørte til en af hans største Fornøjelser at forelægge Skolelærere og Præster, der ofte aflagde den overvættes gæstfrie Mand Besøg, Regneopgaver, som de ved Hjælp af Tavle og Griffel som oftest ikke kunde løse, medens han i Hovedet løste dem i et Nu. Da han først døde i 1844,

var jeg i mit 10de og 11te Aar hyppigt sammen med ham, og hans ejendommelige Personlighed staar tydelig for mig; han gik altid med høj Hat, langskødet sort Kjole, højttilknappet, farvet Vest, Knæbukser og lange Støvler, af hvilke sidste det var hans Stolthed kun at eje et Par ad Gangen. Utallige ere de Anekdoter, som den Generation, der havde samlevet med ham, vidste at fortælle om ham, og mangt et Udsagn af ham har jeg i min Ungdom ofte hørt benyttet som Mundheld og Fyndord, begyndende med: »Ja, som gamle Jens Stokholm sagde . . . .« Vidunderligt er det jo, hvorledes disse Fattigmands Børn alle kom til Velstand og Ære, vidunderligt næsten, at den yngste af dem netop skulde blive Herre til Kabbel, det Gods, hvorunder hans fattige Fødegaard laa som Fæste. Forklaringen paa denne sælsomme Slægtsskæbne er maaske dog ikke saa vanskelig; for det første maa dette Børnekuld antages at have siddet inde med en sjælden Sum af Dygtighed og Energi, for det andet levede de i en økonomisk Omvæltningstid, hvor mange rige blev fattige og ikke faa fattige blev rige, og endelig gav de ægteskabelige Forbindelser med en af Egnens gamle og velhavende Familier — Breinholterne — en Løftestang, uden hvilket Vidunderet næppe var sket, thi det var nemlig ikke alene min Bedstefader, der ægtede et Stokholm-Barn, men en Broder til hende, nysnævnte Jens Stokholm, ægtede en Søster til min Bedstefader og boede med hende flere Aar paa Nørre Vinkel, Nabogaarden til mit Fædrehjem; han havde imidlertid her den Sorg, at baade hans Hustru og en dejlig Dreng, hvis tidlige Klogskab min Fader ofte omtalte, i sit 10de Aar døde fra ham. Omtrent samtidig mistede hans Svigerinde, Kirstine Møller, født Breinholt, sin Mand, og de to forud besvogrede giftede sig da med hinanden, hvorved han foruden Nørre Vinkel tillige kom i Besiddelse af Kabbel, som hun ejede. I sit andet Ægteskab fik Jens Stokholm to Døtre, Karen og Maren Stokholm; om disse og deres Mænd vil senere blive berettet, thi forinden maa der gøres lidt Rede for min Farfaders tre Børn, Christen, Maren og Niels Breinholt (den sidste min Fader).

Christen Breinholt, den ældste af Børnene, blev allerede i 18 Aars Alderen Ejer af »Damsgaard« og straks efter gift med Mette Kirstine Strandbygaard, Datter af en velstaaende og som Handelsmand bekendt Mand Niels Strandbygaard til Skindbjerg ved Ringkøbing. Hun var en begavet og indtagende Kvinde og hun vandt ganske mit Drengehjerte, medens hendes stærkt nervøse Temperament vistnok dog til sine Tider gjorde hende til en lidt vanskelig Ægtefælle, men sine Børn var hun en sjælden dygtig og omhyggelig Moder, og hendes Indflydelse paa dem har sikkert haft sin store Andel i deres senere saa heldige Livsførelse. Hendes Mand (min Farbroder) var en stille, indadvendt Natur, der væsentlig gik op i sine Stude og sin Gaards Drift, der bragte Velstand til Huse, og, da Børnene voksede til, udviklede han megen Dygtighed i at faa dem anbragte i gode Stillinger. Af dette Ægteskab fremgik 12 Børn, hvoraf 6 naaede en voksen Alder, nemlig Jens, Niels, Poul, Karen, Ane Margrethe og Christian Breinholt. Det var en Børneflok, som skulde gøre baade Forældrene og Slægten Ære, og hvis Livsfærd derfor fortjener at mindes. De to ældste af Flokken, Brødrene Jens og Niels, giftede sig i en ung Alder med de to forannævnte Søstre Karen og Maren Stokholm paa Kabbel, der baade paa Faders og Moders Side var deres Nærbeslægtede, hvortil nu ved Giftermaalet kom et indviklet Svogerskabsforhold — Brødrene blev Svogre, Søstrene Svigerinder osv. Den ældste af Damsgaardsønnerne, Jens B., blev gift med den ældste af Kabbeldøttrene, Karen Stokholm, og Fædrene til det nygifte Par købte til dem den gamle Hovedgaard Vestervig-Kloster med tilliggende rige Tiender, den deltes imidlertid i to Gaarde (Nedergaard og Overgaard), af hvilke Jens B. fik Nedergaard, medens hans Svoger, Niels Stokholm fra Sindbjerggaard, der omtrent samtidig blev gift med hans Søster Karen Breinholt fra Damsgaard, overtog Overgaard. Ogsaa dette Ægtepar var forinden Giftermaalet i ret nært Slægtskab. Til Trods for den nærliggende Fare for, at det nære Naboskab og det nære Slægtskab kunde fremkalde Rivninger imellem de to Gaardes Beboere, maa det dog siges, at Forholdet i mange Aar var det aller-

smukkeste, ja mellem de to Svogre, der tillige drev Studehandel i Fællesskab, næsten idealt, kun da Jens Breinholt i en forholdsvis yngre Alder døde, opstod der en Tid nogen Disharmoni mellem de Besvogrede, der dog senere for tog sig. Nævnes bør det endnu, at de to Mænd (baade N. Stokholm og J. Breinholt) vare dygtige Avlsbrugere og ansete Studehandlere, der arbejdede sig op til stor Velstand og glædede sig ved almindelig Agtelse og Folkeyndest.

Jeg kommer nu til mine mig saa kære Minder om den tredieældste af Damsgaard-Sønnerne, Poul Breinholt, der allerede i 1844 blev Ejer af »Boddum Bisgaard«, hvor han levede i mange Aar. Der er vistnok faa Vestjyder, hvis Navn er bleven i den Grad kendt, agtet og elsket som Poul Breinholts, og nogle faa Mindeord om denne sjældne Mand ville derfor her være paa deres Plads. I sine yngre Aar ofrede han sig særligt for Driften af sin fortrinlige Landejendom og en omfattende Handel med Stude, som førtes i Kompagniskab med andre Medlemmer af Slægten, deriblandt ogsaa min Fader. Han havde imidlertid tidligt et aabent Øje for, at den gamle Studetrafik var under Forvandlingens Lov. Dampskibe og Jernbaner begyndte at gribe ind i den Transport, der hidtil udelukkende var sket tilfods i Studedrifter paa fra 30 til 50 Stykker med Foraars- og Efteraarsmarkeder i Hertugdømmerne som Maal, og medens disse vore hidtidige Afsætningssteder for jydsk Kvæg fik en Konkurrent i England, forvandledes lidt efter lidt hele Trafiken, saa Studene udførtes pr. Dampskib og Bane i fedet og slagtefærdig Tilstand i Stedet for i mager og halvfed Stand, og som en af de Mænd, der stærkest og heldigst beredte Vejen for denne fortjenstlige Omformning af den jydske Kvægtrafik, maa først og fremmest nævnes Poul Breinholt. Han gik endog saaledes med Liv og Sjæl op i disse forandrede Udførselsforhold, at han, da Esbjerg Havn anlagdes, flyttede fra Boddum-Bisgaard til Esbjerg, hvorfra han med udmærket Dygtighed ledede Udførslen ad de nye Veje. Hans Anseelse voksede samtidig med Nybyggerbyens, saa man ofte hørte ham kaldes »Patriarken i Esbjerg«, og der startedes

næppe noget betydeligere Foretagende i Byen, uden at man først henvendte sig til ham om Raad og Bistand. Saa megen Respekt jeg end havde for denne min Fætters Dygtighed, Virkelyst og administrative Talent, var der dog en anden af hans Egenskaber, der for mig var den første og største, nemlig en ligesaa sjælden som ægte Godhed, ikke en Godtkøbs i Ord, men i Handling; en mere hjælpsom Mand skal der ledes længe efter, hjælpsom i Raad og Daad, hjælpsom overfor smaa og store, hjælpsom endog i Tilfælde, hvor mange kaldte det Daarskab. Ved Siden af disse vægtige Udslag af hans Godhed vil man ikke undres over, at han var vennesæl og gæstfri, gæstfri næsten som en »grand Seigneur«, hans Hus var Nat og Dag aabent for tilrejsende Slægt og Venner. En anden af hans tiltalende Egenskaber var den Beskedenhed og Jævnhed, der prægede al hans Færd og saa fri for Affektation, at man fik et bestemt Indtryk af, at den bundede dybt i hans Natur. Faa er de Mennesker, om hvem det med virkelig Sandhed kan siges: »Han havde mange Venner og maaske ikke en eneste Fjende,« men om Poul Breinholt tror jeg, det tør siges, og saa meget mærkeligere er det, som han sad i en stor Virksomhed, der bragte ham i Forbindelse med de forskelligste Samfundskredse og let kunde have fremkaldt Misforstaaelser og Rivninger, men i Stedet for skaffede ham Venner hele Landet over, det sidste ikke mindst forunderligt, naar man erindrer, at hans Livsarbejde faldt paa den isolerede Vestkyst, hvor han var født og opdragen, og at han ikke sad inde med Examiner af nogen Art eller med noget politisk Tillidshverv. Alt dette tilsammenlagt turde vidne tilstrækkeligt om, at Poul Breinholt blev et af de smukkeste Skud paa den gamle Breinholt-Stamme.

Jeg vender nu tilbage til hans Broder, Niels Breinholt, den næstældste af Damsgaard-Sønnerne, om hvis Giftermaal med sin nære Slægtning, Maren Stokholm, alt er berettet, og hvorved han kom i Besiddelse af hendes Fødehjem, Herregaarden Kabbel. Han var imidlertid for fuld af Spekulationslyst til at kunne lade sig nøje med Driften af sin store og gode Ejendom, kastede sig derfor — følgende

Familietraditionen — ind paa Handel med Heste og Stude, og urolig, som han var, solgte han efter nogle Aars Forløb og mod Familiens Raad »Kabbel« til en forholdsvis meget lav Pris. Snart efter købte han dog i Forening med min Fader og Svogeren N. Stokholm til Vestervig-Overgaard Herregaarden Tanderup i Thy, men ligesom han var flyttet dertil udbrød Krigen i 1848, og forskrækket heraf solgte han i Huj og Hast atter Gaarden med et større Tab til Agent Lützhøft i Thisted, i hvis Families Besiddelse den fortrinlige Ejendom endnu er. Han boede derefter i en Række Aar i og ved Lemvig, i hvilken Tid han foruden Studehandel drev en omfattende Handel med mindre Ejendomme. Da han i denne Periode boede i umiddelbar Nærhed af mit Fædrehjem, kom jeg til at staa i et nært Forhold til ham, og jeg mindes med Taknemmelighed den smukke Maade, hvorpaa han — den modne Mand — behandlede mig i mine Ynglingeaar. Mange vare de Smaarejser, han gav mig Lejlighed til at gøre i hans Selskab, og de var ofte baade interessante og lærerige og altid behagelige, da han under disse stedse behandlede sin unge Rejsefælle som god og jævnbyrdig Kammerat. Adskillige af disse Rejser kunde jeg føle mig stærkt fristet til at ofre en nærmere Omtale, deriblandt særlig én, der senere og uformodet viste sig som Indledningen til et af mit Livs glædeligste Begivenheder, men da det bedre vilde høre hjemme i en Selvbiografi end her, indskrænker jeg mig til at sige, at min her omhandlede Fætters Forhold til mig i mine unge Aar hører til mine virkelig gode, »gamle Minder«.

Under Treaarskrigen døde Vestjyllands rigeste Mand og største Staldstudeholder, Godsejer Nis Nissen til »Spøttrup«. Denne Gaard med Gods og Tiender købtes derefter af et Consortium, hvoraf N. Breinholt var Medlem, og det lykkedes ham derigennem at blive Eneejer af den gamle, bekendte Herregaard med tilliggende Tiender, Søer og andre Herligheder til en ualmindelig billig Pris. Med denne herlige Besiddelse kunde han have levet som »Blommen i et Æg«, men hans rastløse og spekulative Natur tillod ham heller ikke her i Ro at nyde sin Lykke, og han fattede derfor

den Plan at anlægge et stort Brændevinsbrænderi paa Gaarden, hvad hele Familien (ikke mindst min Fader, der betragtedes som Familiens Overhoved) paa det indstændigste fraraadede. Til Trods herfor gennemførte han alligevel sin Plan, hvis uheldige Følger efterhaanden viste sig tydeligere og tydeligere, hvorvel det maa siges til hans Ros, at han udviklede en hartad utænkelig Kraft og et næsten overmenneskeligt Arbejde paa at klare de mange Skær, hvorpaa dette og saa godt som alle Landbrænderier ere strandede. Efter flere Aars utrættelig Kamp maatte han derfor endelig opgive Ævret og nedlægge Brænderiet, og den betydelige Gæld, det mislykkede, kostbare Foretagende havde paadraget ham, samt en tabt Proces om en af sine Søer, vakte hos ham et stærkt Ønske om at afhænde Gaarden. Efter i 1875 at have solgt Spøttrup flyttede han til København, hvor han købte en Ejendom, og hengav sig her til et Utal af uforstaaelige Spekulationer og dermed sammenhængende lige uforstaaelige Kompagniskaber, thi hans sangvinske Temperament lod ham blive et let Bytte for alle mulige Projektmagere, og uagtet han Gang efter Gang saa sig skammelig bedraget, var og blev hans »gode Tro« til Mennesker dog saa urokkelig, at den næste, der under gyldne Løfter fremsatte en ny Spekulation, altid fandt et aabent Øre hos ham. Mine og andre Familiemedlemmers gentagne og indtrængende Advarsler prellede ganske af mod hans næsten utænkelige Godtroenhed; han var selv den sanddru og ærlige Mand, og Ingen kunde faa ham til at tro, at Andre kunde være løgnagtige og bedrageriske, inden han gennem Erfaring havde sikre Beviser derfor, dem, han desværre fik altfor mange af.

Der er foran (Side 20) fortalt om hans Rejse til London og dens heldige Udfald; men istedetfor ved sin Hjemkomst at slaa sig til Ro og leve paa det vundne Resultat, indlod han sig atter paa Ejendomshandel. Først købte han en større Bondegaard i Silkeborgegnen, som han imidlertid snart efter solgte, og købte saa en større Bondegaard i Ballerup, hvor han tog Bopæl, men hvor hans vestjydske Landbrugsbegreber kun fandt en højst utaknemlig Anvendelse, saa det virkelig lykkedes

ham her at sætte den største Del af sin genvundne Formue overstyr. Da man endelig med Nød og næppe fik ham til at sælge Gaarden og med en ugift Datter flytte til København, fik han næppe flere Midler i Behold, end de til en beskeden Tilværelse lige nødvendige.

Uagtet det egentlig ligger udenfor Rammen af nærværende Slægtsoptegnelser at beskæftige mig med fjernere Slægtninge end mine Søskendebørn, maa jeg dog paa Grund af en tidligere Udtalelse om det stærke Indgifte i Familien her gøre en Undtagelse, for efter Løfte at vise, til hvilke Yderligheder man i saa Henseende har drevet det. Man vil erindre, at jeg har fortalt om, hvorledes to Brødre, Jens og Niels Breinholt, fra »Damsgaard« giftede sig med to Søstre, Karen og Maren Stokholm, fra »Kabbel«, og at de tvende Brudepar alt forud vare i ret nær og indviklet Slægtskab med hinanden. Brudeparret Jens og Karen, der boede paa »Vestervig Nedergaard« fik 2 Sønner, Jens og Christen Breinholt, medens det andet Brudepar, Niels og Maren, boende bl. a. Steder særlig paa »Kabbel« og »Spøttrup«, avlede mange Børn, og nu traf det sig saa, at det førstnævnte Ægtepars Søn Christen Breinholt ægtede det sidstnævnte Ægtepars Datter Anna Breinholt; det er næsten ugørligt at udrede Graden af det ligesaa nære som indviklede Slægtskabsforhold, i hvilket de to stod til hinanden, men Forholdet særtegnes maaske bedst og skarpest ved at sige, at der i dette Brudepar ubestridelig var mere Slægtsblod end mellem almindelige Helsøskende, hvis Forældre ikke forud vare beslægtede, d. v. s. at naar en Broder ægtede sin Søster, vilde der mellem et saadant Par langtfra være et saa nært Blodsslægtskab, som der faktisk var tilstede i det her nævnte Tilfælde. Nu skulde man vel tro, at en saa fortsat og forceret Indavl i en Familie absolut maatte føre til dennes Ødelæggelse, men denne nærliggende Antagelse har i det her givne Tilfælde langtfra bekræftet sig, hverken hvad nedarvede Legemsfejl, eller Ufrugtbarhed, eller Idiotisme angaar, i hvilken Henseende det vil være tilstrækkeligt at fremdrage nogle faa Kendsgerninger om Virkningerne af de sidst omtalte Familieægteskaber.

Christen Breinholt (Sønnen af det nærbeslægtede Forældrepar paa »Vestervig Nedergaard«) blev Landmand, arvede sin Fædrenegaard, som han drev paa en saadan Maade, at det vakte almindelig Opmærksomhed, og at han betragtedes som selvskreven Formand for sin Egns Landboforening, han var maaske lovlig meget Experimentator og Foregangsmand i sit Landbrug — mere end finansiel tjenligt —, men hans Exempel virkede godt og ansporende. Det kgl. Landhusholdningsselskab vidste at tage hans rige Evner i Brug, navnlig ved Bedømmelsen af Landbrugs-Redskaber og Maskiner, thi han var et født mekanisk Geni, der spændte over mange Omraader. Han var i enkelte Henseender ikke saa lidt af en Original, hvad dog ikke forhindrede, at han i vide Kredse var agtet og afholdt som kun faa, hvorom et af de tydeligste Vidnesbyrd ligger i hans Valg til Medlem af Landstinget, idet han var højst uklar som Politiker — samtidig konservativ og radikal — og som Taler i en sjælden Grad ubehjælpsom. Det var altsaa ikke hans politiske Evner, men udelukkende hans store og solide Folkeyndest, der gav ham et anset politisk Mandat. Alt i alt turde det her anførte vidne tilstrækkeligt om, at han trods sin Tilbliven af en vidtdreven Familie-Indavl langtfra var noget degenereret Individ — tværtimod; men nu Børnene i hans Ægteskab med sin saa blodsforvante Slægtning, hvorledes forholder det sig med dem? Ja, først skal det bemærkes, at det saa intime Slægtskab mellem Ægtefællerne ikke viste Ufrugtbarhed, thi af 7 Børn have de 6 naaet den voksne Alder; ingen af dem have været forvoksede eller behæftede med arvelige Legemsfejl, de have tværtimod været kønnere end Gennemsnitsmennesker, og for Idiotisme kunne de ligesaa lidt beskyldes. Det synes saaledes, som om den her omtalte, næsten utænkelig vidt drevne Indavl i Familien ikke har medført nogen mærkbar Degeneration i Afkommet.

Jeg kommer nu til den yngste af min Farbroders Døtre, Ane Margrethe Breinholt, der ægtede Casimir Ingwersen til »Hegnet« i Salling,

en Søn af Studehandlerkongen, Major Ingwersen til »Viufgaard« ved Kolding, og hun blev saaledes Bindeledet mellem de to jydske Studehandler-Dynastier — det østjydske Ingwersenske og det vestjydske Breinholtske — uden at der dog resulterede noget Kompagniskab af den ægteskabelige Forbindelse, thi efter som før denne drev begge Familier — hver for sig — en omfattende Studehandel. Efter den gamle Majors Død var det særligt hans to yngre Sønner, Casimir og Peter Ingwersen, der drev Forretningen sammen ved Siden af betydelige Landbrug. Den sidstnævnte, Peter Ingwersen, der senere som Stutterikommissær i mange Herrens Aar mødte ved jydske Hingsteskuer og vedblev dermed, indtil sit nylig fyldte 80 Aar, hører vel nok til en af de i jydske Landbokredse bedst kendte Personligheder, afholdt paa Grund af sin Medgørlighed, sit gode Humør og sine jovial-drastiske Taler. Uagtet Familieskabet laa lidt langt ude (hans Broders Giftermaal ind i den Breinholt-Stokholmske Familie) kaldte han mig altid »Fætter«. Broderen, Casimir Ingwersen, der som meldt var gift med min Kusine Ane Margrethe Breinholt, var imidlertid af haardere Stof, og da hun dels ikke var legemlig stærk, dels vistnok af lidt hysterisk Natur, gav Ægtefællernes grundforskellige Temperament Anledning til stærke Rivninger, uden at de dog førte til Skilsmisse. De efterlod sig ikke desto mindre en ret talrig Børneflok, af hvilken den ældste Søn Johannes Ingwersen arvede Fædrenegaarden »Hegnet«, hvor han endnu bor, ligesom han ogsaa arvede den Lidenskab for Studehandel, der baade paa hans fædrene og mødrene Side havde givet sig saa stærke Udslag.

Endelig naar jeg i Rækken af min Farbroders Børn til hans yngste Søn, Christian Breinholt, der arvede Fødegaarden »Damsgaard«, som han efter en Menneskealders Forløb atter overlod en Søn, saa den fortrinlige Ejendom i 3 Generationer var i den Breinholtske Slægts Eje. Christian Breinholt giftede sig ind i min mødrene Slægt, nemlig med Maren Buch, en Datter af min Moders Broder Niels Lauritz Buch til Hovedgaarden »Sønder-Holmgaard«, og da denne var gift med en Stok-

holm fra Sindbjerggaard, giftede han sig samtidig ogsaa ind i sin egen Familie, idet hans Svigermoder var hans Næstsøskendebarn. Dette Ægteskab var saa rigt velsignet med Børn, at jeg gentagende har hørt Faderen sige: »Jeg ved s'gu ikke rigtig, om min Kone har født mig 17 eller 18 Børn.« Ogsaa han, den yngste af Damsgaard-Sønnerne, udmærkede sig ligesom sine ældre Brødre ved en sjælden praktisk Dygtighed. Som Landmand gjorde han sig fortjent ved at indføre Korthornsracen til Øen og danne en ypperlig Kvægstamme, hvoraf Avlsdyr til høje Priser solgtes til endog fjerne Egne. Ligeledes omlagde han ganske Driften af sin fortrinlige Ejendom, idet Vægten efter Marsk-Mønster blev lagt paa Græsfedning af løsgaaende Kreaturer i »Fenner«, et Experiment, som lykkedes over al Forventning. Ved Siden af sit Avlsbrug svigtede han ikke Familietraditionerne som Handelsmand med Kreaturer og Heste, af hvilke han ansaas for en ypperlig Kender, hvorfor han ogsaa i udstrakt Maal benyttedes som Dommer ved Dyrskuer. Ligesom sine foran omtalte Brødre havde han den samme mærkelige Evne til at vinde almindelig Folkeyndest, uden paa nogen Maade at søge den, og det er temmelig sikkert, at mange af de Tillidshverv, der som Følge heraf betroedes ham, havde han hellere undværet, deriblandt hans ofte gentagne Valg som Amtsraadsmedlem, i hvilken Egenskab han gjorde sig ganske særlig fortjent af Øen under Okkupationen af fjendtlige Tropper i 1864, hvor han ledede Forhandlingerne med de Kommanderende paa en saadan Maade, at de forlangte Udskrivninger af Heste, Kvæg og Naturalier i høj Grad nedsattes, og da han ogsaa forestod Leverancerne, forstod han ogsaa at faa disse antagne, om de end vare nok saa mangelfulde baade i Tal og Godhed. En anden Fortjeneste af Øens Bdfolkning bør heller ikke forbigaas, allermindst da den var ledsaget af betydelige pekuniære Ofre. Han var nemlig Medlem af Bestyrelsen for Nykøbing Bank, hvis administrerende Direktør baade var Brænderiejer og Byens første Købmand, en ualmindelig begavet Mand, der nød en ubegrænset Tillid, men som alligevel gjorde sig skyldig i store Bankbedragerier, saa store, at de utvivlsomt, da de

endelig opdagedes, vilde have medført Bankens Insolvens, hvorved en Masse Mennesker vilde have mistet deres i Banken indsatte Sparepenge. For at redde — navnlig Smaakaarsfolk — fra en saadan Kalamitet, tog han sammen med to andre af Øens Rigmænd Bankens mislige Affærer i Haand, og ved Hjælp af nogle andre velstillede Mænd lykkedes det at undgaa Katastrofen og hurtigt bringe Banken saaledes paa Fode, at der af Sparernes Indskud ikke tabtes en Skilling.

Man vil let kunne forstaa, at det følte s som et virkeligt Savn, da en saadan Mand, efter at have overdraget Fædregaarden til en Søn, forlod Øen for at bosætte sig i København, hvor, for ikke længe siden, han og Hustru under stor Tilslutning fra Slægt og Venner fejrede deres Guldbryllup.

Efter saaledes at have gjort Rede for min Farbroders, hans Børns og delvis hans Børnebørns Livsskæbne, gaar jeg over til den næste i Rækken af min Bedstefaders Børn, min Faster Maren Breinholt, der i Modsætning til Brødrene fik en efter sin Tid og de stedlige Forhold god Skoleundervisning, bl. a. paa et Pigeinstitut i Aalborg; hun skal have været en køn og hvik Pige, men lidt stolt og afvisende overfor de Friere, der meldte sig ret talrigt, da hun tillige betragtedes som pekuniært godt Parti. Her indtraf imidlertid det maaske under saadanne Forhold ikke helt ualmindelige Tilfælde, at medens hun havde vist sig fordringsfuld og afvisende overfor tilsyneladende passende Bejlere, vandt en ældre Enkemand med gamle Stedbørn hendes Hjerte, og uagtet dette hendes Valg langtfra kunde glæde sig ved hendes Families Bifald, satte hun dog sin Villie igennem og giftede sig med sin Udkaarede, Christen Ebbensgaard, der havde taget Navn efter den Gaard, han havde tilgiftet sig med en ældre Enke, en Gaard, der senere skulde blive historisk bekendt ved en senere Ejer, den fortjente Stænderdeputerede og udmærkede Bonderepræsentant Ole Kirk. Fornævnte Chr. Ebbensgaard døde 1836; jeg mindes ikke at have set ham, men har hørt ham ofte nok omtale, hvoraf jeg véd, at han maa have været en ualmindelig indtagende Mand, hvis Selskab, der

sattes særlig Pris paa for hans underholdende og smittende gode Lune; han handlede med Heste og Stude, var sjælden hjemme under sit første Ægteskab, men førte nærmest et muntert Ungkarleliv. Da han var bleven Enkemand og forlovet med min Faster, købte han den gamle Herregaard Pallesbjerg, formentlig pekuniært støttet af min Bedstefader, da hans egne økonomiske Forhold næppe egnede sig for et saadant Køb. Ægteskabet blev imidlertid et lykkeligt; af de avlede Børn var 2 Sønner og 4 Døtre, af hvilke den yngste Søn, Christen Ebbensgaard, fødtes efter Faderens Død og fik hans Navn. Min Faster var en mærkelig Kvinde, fuld af Energi og Virkelyst, og ikke mange skulde kunne have gjort hende det efter, som hun gjorde, nemlig hverken som yngre Enke at modtage Ægteskabstilbud eller afhænde Gaarden, men ofrende sig ganske for sine mange og alle ukonfirmerede Børns Opdragelse og Driften af sin store Ejendom, den hun af en Kvinde at være styrede paa en beundringsværdig Maade, og det endda uden Hjælp af Forvalter, kun bistaaet af min Fader ved Indkøb og Salg af Stude og Heste, samt af den Vejledning, han i enkelte Tilfælde kunde give hende, men da han boede 5 Mil borte, maatte hun som Regel handle ganske selvstændigt. Jeg kunde, naar det ikke vilde føre altfor vidt, fortælle mangt et betegnende Træk fra hendes utrættelige og brydsomme Virksomhed, thi jeg opholdt mig fra mit 7. til 10. Aar hos hende, for at jeg kunde nyde godt af en sjælden dygtig, men excentrisk Lærers Undervisning, og jeg er saaledes fuldstændig inde i det ejendommelige og primitive Herregaardsliv, der udviklede sig under min Tantes Auspicier. Da jeg for nogle Aar siden læste Bauditz' ypperlige Roman »Hjortholm«, mindedes jeg ved Skildringen af dens »Tante Rosa« med Vemod min »Tante Maren«, thi i mange Retninger gik hele deres Tanke og al deres Id samme Veje. Jeg skylder min Faster at sige, at i de halvtredie Aar, hvor jeg var i hendes Hjem og under hendes Varetægt, var hun mig en anden Moder, ikke et af hendes egne Børn behandlede hun kærligere og hensynsfuldere end mig — maaske lidt for hensynsfuldt, thi da jeg kom

tilbage til Fædrehjemmet og der tillige kom under en dygtig og ikke excentrisk Huslærer, var jeg en temmelig uvorn og selvraadig Knægt, der trængte til Ave og ogsaa fik den. Min gode Fasters Saga kan jeg dog ikke afslutte uden at tilføje, at hun naaede at se det tilsigtede Maal for sit mangeaarige ligesaa ihærdige som trælsomme Arbejde næsten fuldtud naaet, idet hun kunde overdrage sin ældste Søn Pallesbjerg, samtidig med hans Giftermaal med en god Pige af god og velhavende Familie (Windfeldernes), i hvilken hendes tredieældste Datter senere ogsaa indgiftede sig, at hun saa baade sin ældste og yngste Datterdatter meget tidligt og godt gifte, og at hun trak sig tilbage til en efter sin Moder arvet større Avlsgaard, »Staby-Kjærgaard«, paa hvis Drift hun vedblivende kunde finde Anvendelse for sin store og tilvante administrative Dygtighed, og endelig til sin yngste Søn, der endnu var Dreng, testamentere »Staby-Kjærgaard« gældfri. Denne Søn solgte senere sin Arvegaard og har i mange Aar ejet »Rammegaard» ved Lemvig og »Handbjerg-Hougaard« ved Struer, af hvilke to Herregaarde han har taget fast Bolig paa den sidste.

Jeg gaar derefter over til Skildringen af hendes yngste Broder — min Fader — Niels Munch Breinholt. Min Faders Skoleuddannelse var i høj Grad forsømt og bestod egentlig kun i et halvt Aars Ophold i Huset hos en ugift, rationalistisk Præst i Nabosognet, hvor han blev konfirmeret. Præsten, der tillige var Provst og en Ven af vaade Varer, har næppe ofret megen Tid paa sin Konfirmands Undervisning, saa min Faders boglige Kundskaber var og blev højst begrændsede, men, og maaske delvis netop i Kraft heraf, udvikledes hans Sands for og Færdigheder i Livets praktiske Gerning i en desto højere Grad. Efter i mange Aar at have været den styrende og ledende Kraft i Fædrehjemmet overtog han dette til Eje 1830, medens Forældrene, der ikke vilde være Aftægtsfolk, købte og tilflyttede en næsten ligesaa stor Gaard som den afstaaede, nemlig den i 5 Mils Afstand liggende Avlsgaard »Staby-Kjærgaard«, formentlig fordi den laa i samme Sogn som »Pallesbjerg«, hvor deres foran omtalte eneste Datter, Maren,

boede, ligesom de bestemte Gaarden til efter deres Død at være Enkesæde for hende, naar hun trak sig tilbage fra Pallesbjerg, en Bestemmelse, som ogsaa gennemførtes, da hun i 1849 overdrog Pallesbjerg til sin ældste Søn. Min Fader giftede sig i 1831 med min Moder, Ingeborg Buch, en Datter af en af Ringkøbing Bys mest velhavende og ansete Borgere, der var en »selfmade man«, han var en Bondesøn fra Nabosognet Velling og kom som simpel Tjenestekarl hos Agent Buch, hvis Navn efter Datidens Skik lidt efter lidt overførtes paa ham, og da Agenten døde uden Sønner, overtog han som selvstændig Mand Navnet ogsaa i juridisk Forstand og lod sine Børn døbe med det. Hans Kone (min Bedstemoder) tilhørte en velstillet Gaardmandsfamilie paa Holmsland og kom til Byen som Tjenestepige; hun levede i mange Aar som Enke i udmærket gode Kaar, og jeg tilbragte i mit sjette Aar nogle Maaneder i hendes Hus, hvorfra jeg begyndte min Skolegang i Madam Vorgods Pogeskole. Jeg var den Gang en ualmindelig uvorn Knægt, der snart mærkede, at jeg kunde have Krammet paa min gode, stilfærdige Bedstemoder, hvem jeg utvivlsomt beredede mange Bryderier og Bekymringer; de sidste fik hun dog Lejlighed til at glemme inden sin Død, der først indtraf 1850, da jeg længe forinden havde artet mig paa en for hende tilfredsstillende Maade. I Modsætning til min Fader kunde min Moder glæde sig ved en efter de Tiders Forhold endog ualmindelig god Skoleuddannelse, som end yderligere var bleven udviklet i et anset Præstegaards-Pensionat for unge Piger, hvor der endog undervistes i Tysk og Fransk. Til Trods for denne lidt forfinede Opdragelse viste hun sig dog som en fortrinlig og dygtig Bestyrerinde af en større Landhusholdning, medens hun samtidig var meget skattet af den nærliggende Bys bedste Selskab, i hvilket hun paa Grund af sin Dannelse fuldstændig forstod at hævde sig; hun var i det hele et Mønster paa en Hustru og Moder, og vi Børn have kun de skønneste Minder om hende og ere endnu i vor høje Alder fulde af Taknemmelighed mod hende for den heldbringende

Indflydelse, hun øvede paa vor Opdragelse som Børn og senere gennem sin aldrig svigtende Kærlighed og sit noble Tankesæt. Naar jeg nu vender tilbage til min Fader, maa jeg allerførst bemærke, at hvorvel han og Moder i mange Retninger vare saa forskellige, levede de dog i det lykkeligste Samliv; han havde en udpræget Respekt for hendes overlegne Dannelse, gode Forstand og store praktiske Dygtighed. Begge Ægtefæller satte — hver paa sin Maade — sit Præg paa Hjemmet, der utvivlsomt gjorde det til et af Egnens mest søgte, men nægtes kan det ikke, at Faders Villie var den absolut afgørende, i alt Fald stod det saaledes for os Børn, for Tjenestefolkene og vistnok ogsaa for Egnens Beboere, om det end nu staar mig klart nok, at han i ikke faa Retninger lod sig stærkt paavirke af Moders Villie og Ønsker, medens det dog næsten altid fik Udseende af, at det skete efter eget Initiativ. Han vaagede nemlig omhyggeligt over sin Autoritet, der ikke blot i Hjemmet var ubestridt, men som han ogsaa forstod at gøre i høj Grad gældende i sin hele Omgangskreds, selv overfor dem, der stode paa et langt højere Dannelsestrin. Forklaringen heraf maa vel nærmest søges i hans naturlige og klare Forstand, hans faste Karakter og hans indtagende Personlighed — jeg har sjældent set et saa regelmæssigt, smukt og udtryksfuldt Ansigt, nærmest et rent engelsk, saa Billeder af Palmerston og Salisbury altid minde mig stærkt om Faders, d. v. s. saaledes, som vi Børn saa ham i Hjemmet uden den vansirende Paryk; hans Øjne vare ganske mærkelige, idet de selv i en højere Alder bevarede den blaa Klarhed, der er ejendommelig for Barneøjne og de kunde som disse være milde og blide, men ogsaa blive skarpe og haarde, naar han harmedes. Ved Siden af disse Faders personlige Egenskaber maa det ikke glemmes, at hertil kom endnu et væsentlig Moment, nemlig hans økonomiske Position, der efter Datidens og Egnens Forhold var ualmindelig god, og Respekten for Penge var hos den Generation, der var opvokset under de trange Tider 1807 til 1835, anderledes stor end nutildags. Kort sagt, han betragtedes som en af Egnens første Mænd,

og Byens og Egnens Honoratiores søgte gerne hans Selskab, hvortil maaske bidrog, at han var en ypperlig L'hombrespiller (anerkendt som Kredsens fineste) og tillige hvad Tyskerne kalder »ein trunkfester Gesellschafter«.

I min Faders Manddomsalder (fra 1830 til 1850) var der, som man vil vide, ikke den overvældende Masse af offentlige Tillidshverv, som vi nu glæde os ved eller sukke under, og de faa, der gaves, søgte han saa vidt muligt at slippe for. Jeg husker saaledes, at da der en Gang forud for et Amtsraadsvalg (af de Højstbeskattede) viste sig en stærk Stemning for hans Valg, tog han en skøn Dag sin Hest og red omkring til sine bedste og indflydelsesrigeste Venner blandt Vælgerne, indstændigt bedende dem om, ikke at paalægge ham et Hverv, som han ingenlunde følte sig voksen, og — man føjede ham virkelig. Som foran anført (Side 46) var min Fader Medstifter af »Sparekassen for Lemvig og Omegn« og af »Skodborg-Vandfuld Herreders Dyrskueforening«, for hvilken han vel nok var Hovedstøtten, indtil denne afløstes af en fyldigere for By og Land fælles Landboforening, som han ogsaa var Medstifter af. Ikke mindre aktivt og offervillig optraadte han, da det i Begyndelsen af 50-erne gjaldt om at gøre Egnen delagtig i den af Staten etablerede Dampskibsforbindelse mellem Limfjordsbyerne og London, men som ikke vilde kunne komme Egnen tilgode, da Byen manglede en Havn. Landmændene sluttede sig da sammen om at bygge en Dampskibsbro paa egen Bekostning, til hvilken Statsdamperen »Jylland« kunde fortøje og indlade levende Kreaturer og Svin, og det er sikkert, at min Fader var den ledende Kraft i dette for Egnen saa betydningsfulde Foretagende. Af egentlige offentlige Hverv havde Fader knn et eneste, han var nemlig i mangfoldige Aar Sognefoged og Lægdsmand. Foruden den Mærkelighed, at Fader med Øvrighedernes Billigelse lod Forretningerne udføre af en Fuldmægtig, havde paagældende Bestillinger endnu en anden, de vare nemlig ad indirekte Vej ret lukrative, idet det hørte til Bestillingens Emolumenter, at Sognefogedens Gaard var fritaget for alt Naturalarbejde til

Kirke, Skole og Veje, hvad der for en Gaard paa henved 20 Tdr. Hartkorn paa den Tid var en betydelig Gevinst, hvortil endnu kom, at en Lægdsmand efter visse Aars Tjenestetid kunde fritage en Søn fra Militærtjeneste, et Privilegium, som i sin Tid sattes højt.

Mine Slægtserindringer vilde nu, hvis de skulde fortsættes, komme til at dreje sig om sidstnævnte Ægtepars Børn, og som den ældste af disse vilde Rækken først komme til mig, men at fortælle om sig selv er for det første ikke videre tiltalende, og for det andet finder jeg, at vi Søskende alt forud i selve Stam- og Slægtsbogen er saa udførligt omtalte, at en Henvisning hertil vil være mere end tilstrækkelig.

RETTELSER.

Side 12 Linie 1 f. n. og Side 13 Linie 10 f. o. (se Side 62) læs (se Side 64).
— 32 — 16 f. o. Aggersborg læs Aggerholm.
— 60 — 14 f. n. Ryssensten læs Grydsbæk.
— 39 — 9 f. o. Christian læs Christen.
— 13 — 2 f. n. 1837 læs 1835.
— 66 — 6 f. n. og 5 f. o. 1886 " 1895.
Paa „Klausgaard-Linien" er Vigga B. glemt.
18 — 9 f. n. 1837 læs 1835.

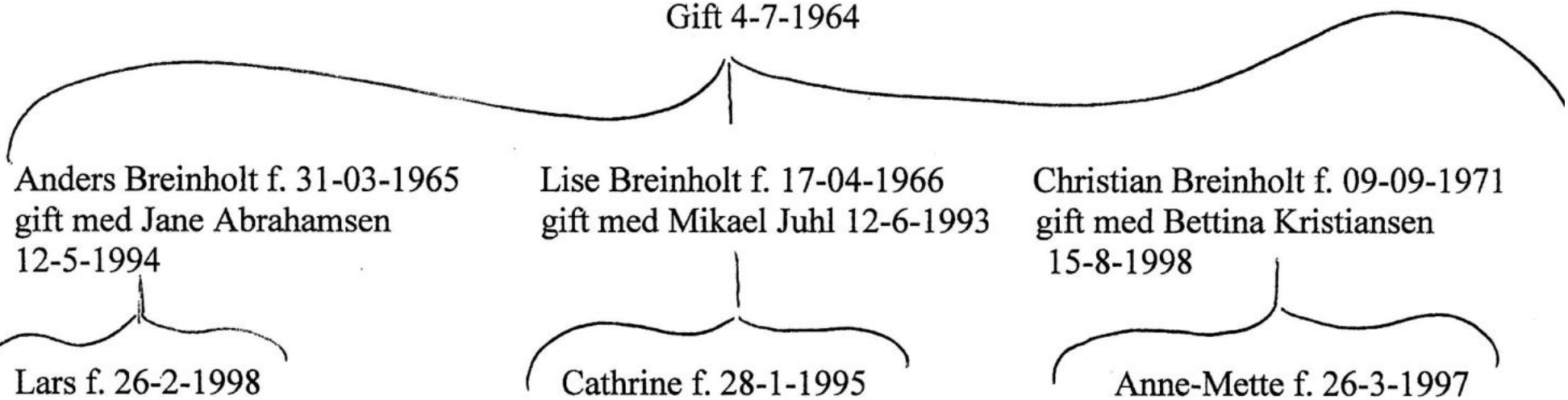
NAVNEREGISTER.

	Side
Aagaard	34
Agger	56
Andersen	17, 24
Anniss	24
Bach	23
Ballebye	5, 7, 64
Bang	13
Bauditz	92
Bendix	60
Bendixen	65
Birkholtz	60
Bjerre	59
Blom	21
Bonne	27
Bonnesen	27
Breinholt, A.	40
— A. E.	32
— A. K.	16, 22, 66, 87
— A. M.	26, 59, 88
— A. T.	34
— A. V. I. M.	38
— B. M.	3
— B. V.	34
— C.	13, 15, 25, 32, 39, 74, 81, 87, 89
Breinholt, C. B.	34
— C. T.	39
— D.	25
— E.	35, 39
— E. S.	40
— F.	24
— G.	40
— H.	24
— H. E.	37
— J.	1, 10, 13, 16, 17, 24, 25, 40, 54, 64, 66, 79, 82
— J. C.	23, 37, 39
— J. S.	14, 23, 55
— K.	17, 25, 56, 62, 66, 81
— K. M.	18, 64
— K. T.	36
— L.	10
— M.	25, 42, 44, 58, 91
— M. B.	40
— M. H.	40
— M. K.	21, 32, 37
— M. O.	35
— N.	17, 18, 66, 82, 84

	Side
Breinholt, N. B.	39, 40, 47
— N. L. B.	38
— N. M.	17, 19, 46, 93
— N.	39
— P.	43
— P. J.	8
— P. S.	28, 54, 83
— P. S. B.	42
— S.	17
— T. F.	40
— V.	24, 44
Bruhn	32, 57
Buch	37, 47, 57, 65, 89, 93
Bülow	27, 28
Carstensen	32
Christensen	16, 17, 18, 23, 36
Claudi	60
Clemmensen	5, 7
Dahl	31, 46
Deichmann	2
Dyring	22
Ebbensgaard	12, 44, 91
Elvius	68
Fabricius	45
Gornitzka	25
Hansen	17
Hausgaard	15
Hestbech	64
Hjardemaal	45
Holm	34
Holst	60
Høgh	58
Højgaard	65
Ibsen	9, 59, 75
Ingwersen	26, 27, 88
Jensen	1, 3, 21, 39, 61, 65
Jepsen	65
Jespersen	34
Jessen	22
Jørgensen	22, 37, 60
Kastberg	64
Kemp	31
Kiellerup	22
Kirk	65, 91
Kløvborg	36
Knudsen	45, 53
Lammers	35
Landau	22
Lauritzen	42, 63
Leaver	24
Lillelund	32
Lund	9, 58, 64, 75
Lykke	61
Lützhøft	85
Læssøe	46
Madsen	44
Maltesen	65
Mathiesen	38
v. Mehren	65
Michelsen	58
Munch	61
Møller	9, 60, 66, 75

	Side
Neergaard	15
Nielsen	44, 45
Nissen	19, 85
Ochsen	53
Olsen	16, 18
Ottesen	17
Overgaard	39
Palmerston	95
Petersen	22, 30
Philipsen	21
Ploug	18
Poder	26
Pontoppidan	42
Prather	40
Qvistgaard	26
Refsgaard	15, 38
Riise	51
Rombens	22
Salisbury	95
Sand	64
Simonsen	35
Skovgaard	17
Smith	56
Snowmann	24
Sodberg	59
Stokholm, C.	65
— C. M.	64
— E.	64
Stokholm, J.	61, 62, 63, 66, 75, 79, 80
— K.	10, 15, 64, 65, 66, 79, 81
— M.	18, 37, 63, 64, 65, 66, 81, 84
— M. C.	65
— N.	13, 63, 80, 82
— N. J.	18, 64
— P.	64, 80
Strandbygaard	13, 45, 81
Støvlbech	64
Sønnichsen	38
Sørensen	36
Teglbrænder	45
Thomsen	36
Thorslund	18
Touberg	63
Ufer	24
Unmarck	17
Warelmann	48
Wedén	25
Vestergaard	21
Windfeld	45, 61
Vorgod	94
Worm	22
Øgaard	44
Østergaard	5, 62

Viggo Breinholt Hansen f. 12-09-1941
Ellen Marie Christensen f. 19-04-1943
Gift 4-7-1964

Anders Breinholt f. 31-03-1965
gift med Jane Abrahamsen
12-5-1994

Lars f. 26-2-1998
Jens f. 10-9- 1998

Lise Breinholt f. 17-04-1966
gift med Mikael Juhl 12-6-1993

Cathrine f. 28-1-1995
Frederik f. 21-10-2000

Christian Breinholt f. 09-09-1971
gift med Bettina Kristiansen
15-8-1998

Anne-Mette f. 26-3-1997
Simon f. 28-3-2000

Gunnar Christensen død 26-2-1990
Anna Christensen død 1-3-2002

Inge Hansen død 8-8-1997
Helge Hansen død 8-8-1998
Viggo Breinholt død 24-4-2009

27 Januar 1910.

Kr. Gaardmand Max Grosheintz.

Gjælderkjær

Som De maaske erindrer fra min Broders
Død kan vort Navn anmeldt, saa at
igen finde Liget det; og ved ikke rigtig,
med den afdødes Velgrundede er.

Mundt om i Landet dukker der imellem
Kadigt nogle op; saa vidt jeg kan skjønne,
ere nogle fra Gaarden Breinholt i Vejs
ved Kalslebo, medens andre ere fra Thy,
Bønderkonnden afholdte efter min Farfar
Jens Breinholt, der var meget afholdt.
Aller andre synes ikke engang at have
denne Berettigelse.

Er der noget at gjøre ved dette
Spørgsmaal, vil De vel være saa venlig

Ellers, det kunde mone mig vanskeligt
at høre lidt derom.

Venlig Hilsen

Vores

Brenchel

Trykfejlene.

Side 5 skulde have været Kjøn Overskriften

Underskriften under Portrætterne mere eens-
artet og ikke som Side 37:
H. S.

JUSTITSMINISTERIETS
EXPEDITION FOR NAVNEANMELDELSER.

Kjøbenhavn, 26. 8 1904.

Det meddeles Dem herved, at Deres Anmeldelse angaaende Navnet „Breinholt" er modtaget i Ordenen.

I Anledning af Deres Forespørgsel, om den af Dem foretagne Anmeldelse gælder for alle Personer med Slægtnavnet „Breinholt", undlader man ikke at meddele, at den skete Anmeldelse i Henhold til Lov om Navneforandring af 22 April d.A. har den Virkning, at Ingressen herefter ikke vil kunne udfordige Navneskift paa Navnet „Breinholt", og at yderligere Anmeldelse fra andre Personer af dette Navn er overflødig.

I Mangel af Tilsagnet
Vedkommende.

Efter Bemyndigelse:
Holten

Til Hr. Ingeniør B. V. Breinholt!

Andreases tip - tip
+ Anjettan

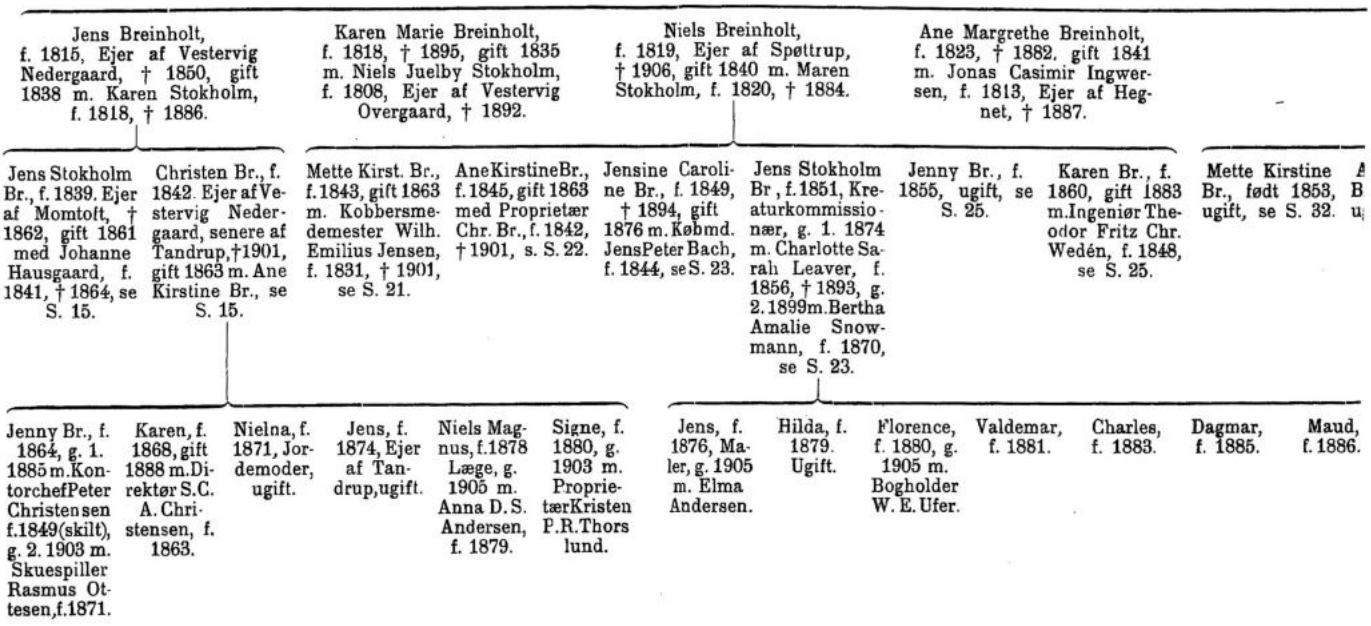
Paul Stockholm Breinholt
fodd 25 aug 1845 på Damsgården - döda
1: år gammal dog stadd till Husum
20 - åter syn af Boddum - Bispgård

1876 flyttade till Östersund
1887 var med till att bygga den Svenska Kyrka
1888 Riddare af Danebrog
1892 upp. Östersund "Enskilda Bank"
— åter förmans i banken vid

andra Christianes tjenstår
1863 - 6 Jan fodd 8 april 1863 - Christian Breinholt
1904 bytte 2:ne tom. hade i Bollnäs.
1890 Delägare i speceriet af Östersund Sparkasse

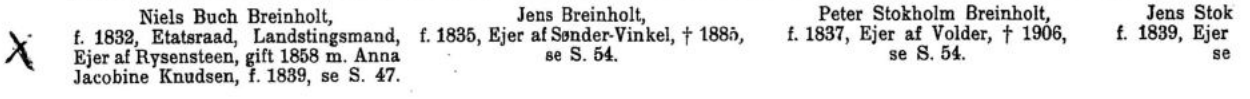
Sådan Breinholt i Hamburg Sogn - Ringsted Amt

Damsgaard-Linien.

Sønder-Vinkel Linien.

Niels Munch Breinholt,
f. 1801, Ejer af Sønder-Vinkel, † 1872,
gift 1813 m. Ingeborg Buch, f. 1807, † 1882.

Christen Breinholt,
f. 1794, Ejer af Damsgaard, † 1851.
gift 1813 m. Mette Kirstine Strandbygaard, f. 1797, † 1853.

Ane Margrethe Breinholt, f. 1823, † 1882, gift 1841 m. Jonas Casimir Ingwersen, f. 1813, Ejer af Hegnet, † 1887.

Poul Stokholm Breinholt, f. 1825, Ejer af Boddum-Bisgaard, † 1897, gift 1852 m. Birgitte Gjøe Carstensen, f. 1833, † 1889.

Jenny Br., f. 1855, ugift, se S. 25.

Karen Br., f. 1860, gift 1883 m. Ingeniør Theodor Fritz Chr. Wedén, f. 1848, se S. 25.

Mette Kirstine Br., født 1853, ugift, se S. 32.

Ane Elisabeth Br., født 1854, ugift, se S. 32.

Christen Br., f. 1863, Skibsrheder, Konsul, g. 1887 m. Ida Marie Henriette Jespersen, f. 1865, se S. 33.

Christ. Brandt Br., f. 1864, gift 1905 m. Maren Karine Holm, f. 1872, se S. 34.

Bang Vindfeldt Br., f. 1866, Ingeniør, gift 1892 m. Olga Valborg Lammers, født 1866, se S. 34.

Marie Othonia Br., f. 1868, gift 1889 m. Anders Kløvborg, født 1856, Præst, se S. 35.

Karen Theodora Br., f. 1870, gift 1896 m Dyrlæge Hans Christensen, f. 1867, se S. 36.

M
B
18
pr
R
ge

orence, 1880, g. 905 m. gholder E. Ufer.

Valdemar, f. 1881.

Charles, f. 1883.

Dagmar, f. 1885.

Maud, f. 1886.

Astrid Therese, f. 1890.

Ellen, f. 1898.

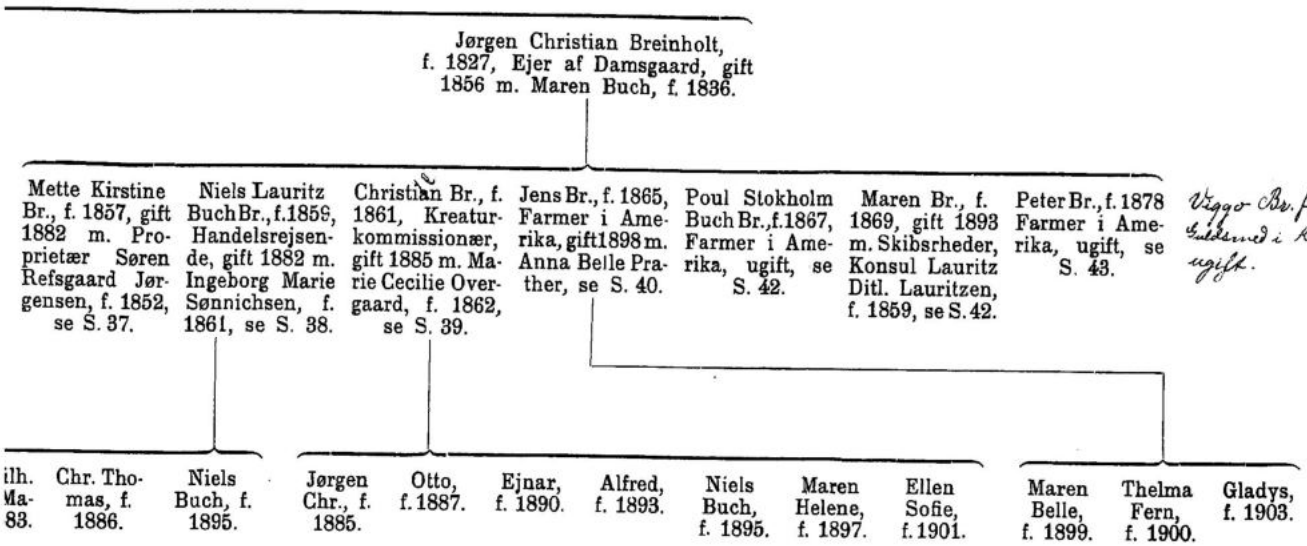
Anna Vilh. Ingeb. Marie, f. 1883.

liels Munch Breinholt,
01, Ejer af Sønder-Vinkel, † 1872,
3 m. Ingeborg Buch, f. 1807, † 1882.

Peter Stokholm Breinholt, f. 1837, Ejer af Volder, † 1906, se S. 54.

Jens Stokholm Breinholt, f. 1839, Ejer af Sønder-Vinkel, se S. 55.

Karen Breinholt, f. 1843, † 1903, gift 1871 med Proprietær Mads Agger, f. 1839, se. S. 56.

Jørgen Christian Breinholt, f. 1827, Ejer af Damsgaard, gift 1856 m. Maren Buch, f. 1836.
Mette Kirstine Br., f. 1857, gift 1882 m. Proprietær Søren Refsgaard Jørgensen, f. 1852, se S. 37.
Niels Lauritz Buch Br., f. 1859, Handelsrejsende, gift 1882 m. Ingeborg Marie Sønnichsen, f. 1861, se S. 38.
Christian Br., f. 1861, Kreaturkommissionær, gift 1885 m. Marie Cecilie Overgaard, f. 1862, se S. 39.
Jens Br., f. 1865, Farmer i Amerika, gift 1898 m. Anna Belle Prather, se S. 40.
Poul Stokholm Buch Br., f. 1867, Farmer i Amerika, ugift, se S. 42.
Maren Br., f. 1869, gift 1893 m. Skibsrheder, Konsul Lauritz Ditl. Lauritzen, f. 1859, se S. 42.
Peter Br., f. 1878 Farmer i Amerika, ugift, se S. 43.
Viggo Br. f 1881 Gaardmd i Kbhvn. ugift.
ilh. Ma- 83.
Chr. Thomas, f. 1886.
Niels Buch, f. 1895.
Jørgen Chr., f. 1885.
Otto, f. 1887.
Ejnar, f. 1890.
Alfred, f. 1893.
Niels Buch, f. 1895.
Maren Helene, f. 1897.
Ellen Sofie, f. 1901.
Maren Belle, f. 1899.
Thelma Fern, f. 1900.
Gladys, f. 1903.